

"CROWE MNE" d.o.o.

Broj 159/22

Podgorica, 15.04. 2022. god.

**AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE
UNIQA NEŽIVOTNO OSIGURANJE, PODGORICA**

**Napomene uz finansijske izvještaje
za 2021. godinu**

S A D R Ž A J

	Strana
Izvještaj nezavisnog revizora	1-5
Finansijski izvještaji:	
Bilans uspjeha za godinu koja se završava 31. decembra 2021.	6-7
Bilans stanja na dan 31. decembra 2021.	8-9
Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava 31. decembra 2021.	10
Bilans novčanih tokova godinu koja se završava 31. decembra 2021.	11
Napomene uz finansijske izvještaje	11 –63

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Aкционарима Unika životno osiguranje AD Podgorica

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Unika neživotno osiguranje AD Podgorica (u daljem tekstu: „Društvo“), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2021. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala objelodanjivanja (u daljem tekstu: „finansijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji istinito i objektivno prikazuju, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembar 2021. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje u Crnoj Gori.

Osnove za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije (ISA) primjenjivim u Crnoj Gori. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odeljku izvještaja koji je naslovjen *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Nezavisni smo od Društva u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Crnoj Gori, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našem profesionalnom rasuđivanju, od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formirajući našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Odgovarajuća revizijska procedura
Procjenjivanje tehničkih rezervi	
Tehnička rezerva u iznosu od EUR 11.704.633 na 31. decembar 2021. godine (31. decembar 2020. godine: EUR 11.415,885) predstavljaju značajan dio ukupnih obaveza Društva.	<p>Stekli smo razumijevanje dizajna internih kontrola nad aktuarskim procesom koji uključuje izračun rezervacija za štete, proces korišćenja ekonomskih i aktuarskih prepostavki, kao i proces izvođenja novčanih tokova. Takođe smo razmotrili pristup i metodologiju koju Društvo koristi za aktuarske analize koje uključuju poređenje procjena i stvarnih pokazatelja iz prethodnih perioda. Naša procjena je, po potrebi, uključila evaluaciju specifičnih ekonomskih i aktuarskih prepostavki i razmatranje procjena Rukovodstva vezano za korištene prepostavke, koje mogu varirati u zavisnosti od proizvoda i/ili karakteristika proizvoda, i takođe usklađenost modela sa Zakonom o računovodstvu i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izještavanje društava za osiguranje u Crnoj Gori.</p>
Vrednovanje tehničkih rezervi uključuje procjene u vezi sa neizvjesnošću ishoda, uglavnom u vezi sa ukupnim iznosom potrebnim za podmirenje obaveza, uključujući bilo kakve garancije osiguraniku. Društvo koristi aktuarske modele kao podršku izračuna tehničkih rezervi. Određivanje prepostavki koje se koriste u izračunu tehničkih rezervi uključuje značajnu procjenu Rukovodstva i procjenu o neizvjesnim budućim ishodima. Različite ekonomske i neekonomske prepostavke, kao što su stope inflacije ili trendovi vezani za sudske sporove, se koriste za procjene ovih tehničkih rezervi.	<p>Posebno smo naše procedure usmjerili na modele koje smo smatrali materijalnim i kompleksnim i/ili zahtijevaju značajne procjene u vezi sa korištenim prepostavkama, naročito dugoročnog dijela za poslove neživotnih usluga. Za sprovodenje naših revizorskih procedura, koristili smo usluge ekperata - aktuara.</p>
Zbog značajnosti tehničkih rezervi, te njihove inherentne neizvjesnosti procjene, ovo područje smatramo ključnim revizijskim pitanjem	<p>Nadalje, izvršili smo revizijske procedure kako bi procijenili da li modeli obezbjeđuju ispravan i potpun izračun tehničkih rezervi, uključujući i preračun rezultata ovog modela na odabranom uzorku. Naše revizorske procedure takođe su uključile test konzistentnosti ulaznih podataka korištenih za izračun „Nastalih, a neprijavljenih šteta“ (IBNR), nezavisan obračun IBNR rezervi koristeći različite metode i prepostavke, kao i nezavisan preračun rezervi „Prijavljenih, ali neizmirenih šteta“ (RBNS) za anuitete.</p>

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ostala pitanja

Finansijski izvještaji Društva na dan i za godinu završenu 31. decembra 2020. godine su bili predmet revizije drugog revizora, koji je u svom izvještaju od 20. aprila 2021. godine, izrazio pozitivno mišljenje na ove finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje u Crnoj Gori, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale uslijed prevare ili greške.

Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, ukoliko je potrebno, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim navedene. Lica odgovorna za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju pojedinačnih finansijskih izvještaja

Naš cilj je sticanje uvjerenja u razumnoj mjeri o tome da finansijski izvještaji, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale uslijed prevare ili greške, i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje.

Uvjerenje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjerenja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije primjenjivim u Crnoj Gori, uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu uslijed prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Tokom obavljanja revizije u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije primjenjivim u Crnoj Gori, mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Takođe:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih uslijed prevare ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat prevare je veći nego za pogrešne iskaze nastale uslijed greške, zato što prevara može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaznje internih kontrola.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Društva.
- Vršimo ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo
- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezana objelodanjivanja u finansijskim izvještajima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posljedicu da imaju da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući objelodanjivanja, i da li su u finansijskim izvještajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa licima ovlašćenim za upravljanje u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenom revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje identifikujemo tokom naše revizije. Takođe, obezbeđujemo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koja se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i gdje je to primjenjivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posljedice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvještaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i objavljivanje godišnjeg izvještaja menadžmenta.

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvata godišnji izvještaj menadžmenta i osim u onoj mjeri u kojoj je izričito navedeno u našem izvještaju, ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja naša odgovornost je da pročitamo godišnji izvještaj menadžmenta i tako razmotrimo da li je godišnji izvještaj menadžmenta materijalno nekonzistentan sa finansijskim izvještajima ili sa našim znanjem stečenim tokom revizije ili se na drugačiji način čini da su materijalno pogrešno prikazani.

U skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu u Crnoj Gori razmotrili smo da li je godišnji izvještaj menadžmenta sastavljen u skladu sa članom 11, 12, 13 i 14 ovog Zakona.

Isključivo na osnovu rada obavljenog tokom revizije finansijskih izvještaja i procedura navedenih gore, po našem mišljenju:

- Informacije prezentirane u godišnjem izvještaju menadžmenta za finansijsku godinu za koju su pripremljeni pojedinačni finansijski izvještaji su konzistentne sa finansijskim izvještajima;
- Godišnji izvještaj menadžmenta je sastavljen u skladu sa članom 11, 12, 13, i 14. Zakona o računovodstvu u Crnoj Gori.

Dodatno, u svjetlu znanja i razumijevanja Društva i njegovog okruženja dobijenog tokom revizije, od nas se zahtijeva da izvjestimo da li su identifikovani materijalno značajno pogrešni prikazi u godišnjem izvještaju menadžmenta. U tom smislu nemamo ništa da izvestimo.

Ovlašćeni revizor u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izveštaj nezavisnog revizora je Đorđe Dimić.

Crowe MNE d.o.o. Podgorica
13. april 2022. godine

Đorđe Dimić, Ovlašćeni revizor

Nadziv društva za osiguranje: UNIQA neživotno osiguranje d.o.o.
Sjedište: Podgorica
Vrsta osiguranja: neživotno osiguranje
Šifra djelatnosti: 6512

BILANS USPJEHA
od 01.01. do 31.12.2011

grupa rezul...		Najnovija	Tekuća godina	Pretходна година
1	2	3	4	5
	I POSLOVNI PRIHODI (1+2)			
750	1. Prijihod od premije osiguranja i saosiguranja	9.137.326	8.757.686	
751	1.1 Obračunate bruto premije osiguranja	8.807.830	8.402.286	
752	1.2 Primljene premije saosiguranja	12.099.439.43	11.737.139	
753	1.3 Primljene premije reosiguranja i premije reosiguranja iz ceste			
754	1.4 Smanjenje za udjelu saosiguravača u premijama osiguranja			
755	1.5 Smanjenje za udio osiguranja u premijama osiguranja i za udjelu retrocesionara u premijama	(2.951.741)	(3.130.810)	
756	1.6 Promjene bruto prenosnih premija (+/-)	(318.278)	(340.673)	
757	1.7 Promjene prenosnih premija za saosiguravajući dio (+/-)			
758	1.8 Promjene prenosnih premija za reosiguravajući dio (+/-)			
760	2. Neto prihodi od ostalih usluga	(11.590)	136.629	
760	2.1 Prijihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja	329.496	355.400	
764	2.2 Prijihodi od ukinutih rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja	183.321	174.373	
768	2.3 Revalorizacioni poslovni prihodi	-	61.126	
769	2.4 Prijihodi od drugih usluga			
	II POSLOVNI RASHODI (1+2+3)	146.175	99.901	
400	1. Rashodi naknade šteta	4.582.641	4.305.725	
400	1.1 Obračunate bruto naknade šteta	3.440.757	3.243.430	
400	1.2 Troškovi vezani za isplatu šteta*	4.032.309	4.099.303	
402	1.3 Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja	189.740	173.658	
403	1.4 Udio u naknadama šteta iz prizvraćenih saosiguranja, reosiguranja i retrocesija	(53.258)	(48.292)	
404	1.5 Umanjenje za udio saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara u naknadama šteta	-		
405	1.6 Promjene bruto rezervisanja za nastale prizvraćene štete (+/-)	(731.982)	(699.349)	
406	1.7 Promjene rezervisanja za nastale prizvraćene štete za saosiguravajući i reosiguravajući dio (+/-)	(79.714)	(95.301)	
407	1.8 Promjene bruto rezervisanja za nastale neprihvjetne štete (+/-)	71.075	(35.593)	
408	1.9 Umanjenje za udjelu saosiguravala i reosiguravšća i retrocesionara u rezervisanju za nastale	39.151	(72.812)	
409	1.10 Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta	(37.262)	(4.064)	
410	2. Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja	10.733	(74.219)	
410, 411	2.1 Promjene rezervisanja za bonus-e i popuste i storno (+/-)	298	(68.789)	
412, 413, 414	2.2 Promjene matematičkih rezervisanja (+/-)			
415	2.3 Promjene rezervisanja za izravnanje rizika (+/-)			
416, 417	2.4. Promjena rezervisanja za prenosne premije (+/-)			
418, 419	2.5 Promjena drugih tehničkih rezervisanja (+/-)			
420	3. Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja	298	(68.789)	
420	3.1 Troškovi za preventivnu	1.141.385	1.131.085	
421	3.2 Vatrogasni doprinos	158.876	160.765	
422	3.3 Garantni fond	23.023	26.398	
423	3.4 Troškovi nadzornog organa	216.799	227.441	
424	3.5 Troškovi ispravke vrijednosti premije osiguranja	116.198	121.843	
425, 429	3.6 Drugi ostali neto troškovi osiguranja	78.009	61.392	
450	3.7 Rezervacija za penzije, jubilarnе nagrađe i otpremnine povodom penzionisanja	536.302	525.333	
463	3.8 Rezervacija za onorozne (štetne) ugovore	12.178	596	
462, 469	3.9 Druga rezervacija		7.716	
	III DOBITAK/GUBITAK - BRUTO POSLOVNI REZULTAT (I-II)	4.354.805	4.451.961	
	IV TROŠKOVU SPROVOĐENJA OSIGURANJA (1-2+3+4+5+6+7-8)*	3.891.369	3.908.872	
1.	1. Troškovi sticanja osiguranja	2.946.866	2.500.671	
2.	2. Promjene u razgranjeničnim troškovima sticanja osiguranja	(198.384)	411.221	
3.	3. Amortizacija	76.758	38.983	
4.	4. Troškovi rada	657.499	801.580	
4.1	4.1 Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih primjera zaposlenih	356.165	434.949	
4.2	4.2 Ponezi i doprinosi na isplaćene zarade	218.245	276.857	
4.5	4.5 Drugi troškovi rada	83.089	89.754	
5.	5. Materijalni troškovi	39.830	53.389	
5.1	5.1 Troškovi materijala za popravku i održavanje, oteti slike inventara i usklajivanje	2.949	689	
5.2	5.2 Troškovi kancelarijskog materijala	3.700	4.373	
5.3	5.3 Troškovi energije	7.809	6.619	
5.4	5.4 Drugi troškovi materijala	25.373	41.208	
6.	6. Ostali troškovi usluge	2.321.643	953.364	
6.1	6.1 Troškovi konsultantskih usluga (troškovi po ugovorima o djelu, ugovorima o autorskom radu,	173.137	258.754	
6.2	6.2 Zakupnine	6.419	74.660	
6.3	6.3 Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga	47.664	46.575	
6.4	6.4 Premije osiguranja	5.358	1.078	
6.5	6.5 Troškovi reklame, propagande i reprezentacije	116.478	43.426	
6.6	6.6 Troškovi drugih usluga	777.587	529.171	
7.	7. Drugi troškovi	34.066	35.344	
706	8. Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja	786.998	875.460	
	V DOBITAK/GUBITAK - NETO POSLOVNI REZULTAT (III-IV)	663.544	543.089	
	VI FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA (3+6)	312.441	275.578	

	1. Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		253.418	232.510
770	1.1 Prihodi od kamata		253.418	232.510
771	1.2 Povećanje fer vrijednosti prilikom upotrebe posebnih pravila za obračunavanje rizika			
772	1.3 Dobici od finansijskih sredstava i finansijskih obaveza			
774	1.4 Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku			
775	1.5 Pozitivne kursne razlike			
773, 776, 777	1.6 Drugi prihodi			
	2. Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		3.606	
730	2.1 Rashodi od kamata		20	
732	2.2 Gubici kod finansijskih sredstava i finansijskih obaveza			
734	2.3 Rashodi od umanjenja vrijednosti			
735	2.4 Negativne kursne razlike			
731,736,737,	2.5 Drugi finansijski rashodi		3.587	
740,741,742,	2.6 Rashodi nastali investiranjem tehničkih rezervi u investicione nekretnine			
	3. Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve (1-2)		249.812	232.510
	4. Prihodi od ulaganja koja se ne finansira iz sredstava tehničkih rezervi		116.245	61.927
770	4.1 Prihodi od kamata		112.145	58.427
772	4.2 Dobici od finansijskih sredstava i finansijskih obaveza			
771,774	4.3 Drugi prihodi od ulaganja			
773	4.4 Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku			
775	4.5 Drugi finansijski prihodi			
780,781,782	4.6 Prihodi od ulaganja u investicione nekretnine			
783, 784, 785,	4.7 Drugi prihodi		4.100	3.500
	5. Rashodi od ulaganja koja se ne finansira iz sredstava tehničkih rezervi		53.616	18.859
730	5.1 Rashodi od kamata			
732	5.2 Gubici kod finansijskih sredstava i finansijskih obaveza			
734	5.3 Rashodi od umanjenja vrijednosti			
731, 733,	5.4 Drugi finansijski rashodi			8.912
740,741,742,	5.5 Rashodi od amortizacije, vrednovanje po fer vrijednosti investicionalnih nekretnina			
745,746,747	5.6 Rashodi za druge nekretnine			
748,749	5.7 Novčane kazne i oštete, drugi rashodi		53.616	9.947
	6. Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansira iz sredstava tehničkih rezervi (4-5)		62.629	43.068
	VII DOBITAK/GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (V+VI)		975.986	818.667
	VIII POREZ NA DOBIT		89.915	38.750
820	1.1 Porez na dobit		89.915	24.743
823	1.2 Prihodi (rashodi) na ime odloženog poreza			14.007
	IX NETO DOBIT/GUBITAK ZA POSLOVNU GODINU (+/-)		886.071	779.917
	X RASPODIELA NETO DOBITI			
830,831,832,	1. Raspodjela neto dobiti			
	XI ZARADA PO AKCIJI			

U Podgorici, 18.03.2021

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa:

M. Bošković

Naziv direktive za osiguranje: UNICA neživotno osiguranje ad

Sjedište: Podgorica

Vrsta osiguranja: neživotno osiguranje

Šifra djelatnosti: 6512

BRANS STANJA

od 01.01. do 31.12.2021.

AKTIVA

grupa računa	POZICIJA	2	Napomena	
			3	1
1	A. Nematerijalna imovina (A.1+A.2+A.3+A.4)	2		119
000	A.1.Gudvik			
002,003,004	A.2.Dugoročna nematerijalna imovina		269.930	269.930
005,006	A.3.Potraživanja po osnovu davnih avansa za dugoročnu nematerijalnu ulaganja i aktivne		(269.930)	(269.811)
008,009	A.4.Umanjenje i ispravka vrijednosti nematerijalnih ulaganja (+/-)		222.394	146.282
010	B. Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		64.210	
011, 012	B.1.Zemljište i objekti za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		593.029	552.637
013	B.2.Oprema i stan inventar za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		19.521	19.521
014,015, 016	B.3.Potraživanja po osnovu davnih avansa za nekretnine, postrojenja i opremu za neposredno		(454.366)	(425.875)
019	B.4.Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja u		12.841.119	8.068.251
	B.5.Isprawka vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za neposredno obavljanje djelatnosti		12.841.119	8.068.251
	C. Dugoročna finansijska ulaganja	(C1+C2)		
	C1. Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi		12.791.119	7.918.251
020,030,040,050,	C1.1.Hartije od vrijednosti			
021,031,041,051,	C1.2.Obezvznice,odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti			
022,032,042,052,	C1.3.Akcije			
023,033,043,053,	C1.4.Ulaganje u investicione fondove		-	100.000
024,034,044,054,	C1.5.Dugoročni depoziti i druga dugoročna finansijska ulaganja			
025,035,045,055,	C1.6.Investiciona nekretnine i druge nekretnine, postrojenja i oprema, koji nisu namijenjeni za		50.000	50.000
026	C1.7.Udjeli i učešća u društvenima			
027	C1.8.Dugoročna poslovna potraživanja i druga dugoročna potraživanja			
028,036,046,056,	C1.9.Izvedeni finansijski instrumenti			
029,037,047,057,	C1.10.Druga dugoročna finansijska ulaganja			
038,048,058,068,	C1.11.Stalna imovina koja se drži za prodaju			
	C2. Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana:			
080,081,083,084,	C2.1.Akcije, dužničke hartije od vrijednosti i izvedeni finansijski instrumenti u grupu društava,			
082	C2.2.Depoziti kod grupe banaka,kod pridruženih banaka i kod zajednički kontrolisanih banaka			
085,087	C2.3.Druga finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva		975.978	3.543.453
	D.Kratkoročna finansijska ulaganja (D.1+D.2+D.3)			
180,182,184	D.1.Hartije od vrijednosti			1.818.050
181,183,185	D.2.Kratkoročni depoziti kod banaka		960.000	1.710.000
186	D.3.Izvedeni finansijski instrumenti i druga kratkoročna finansijska ulaganja		15.978	15.404
	E.Kratkoročna sredstva (E.1+E.2+E.3)		2.512.980	1.839.340
11	E.1.Gotovinska sredstva		169.669	400.459
	E.2.Kratkoročna potraživanja		1.343.311	1.438.881
12	E.2.1.Kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja		1.161.398	1.194.076
13	E.2.2.Kratkoročna potraživanja za premije reosiguranja i saosiguranja		-	-
14	E.2.3.Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta		-	2.140
15	E.2.4.Druga kratkoročna potraživanja iz poslova osiguranja		39.786	59.133
16	E.2.5.Kratkoročna potraživanja iz finansiranja		142.126	183.533
17	E.2.6.Druga kratkoročna potraživanja		-	-
310,311,319,320,	E.3.Zalihe materijala i strogog inventara		2.115.852	2.161.255
9702, 9712, 9722,	F.Udio reosiguravata u tehničkim rezervama		1.839.883	1.848.547
	G.Aktivna vremenska razgraničenja		1.577.279	1.378.975
192	G.1.Odloženi troškovi sticanja osiguranja		262.604	469.571
190, 193, 194,	G.2.Ostala aktivna vremenska razgraničenja		46.904	46.904
	H.Odložena poreska sredstva		19.555.110	17.654.151
	UKUPNO AKTIVA			

PASIVA grupa računa	POZICIJA		Napomens
1	2	3	
	A. Osnovni kapital (A.1+A.2)	8.695.000	8.695.000
900	A.1 Aktički kapital-obitne akcije	8.695.000	8.695.000
901	A.2 Aktički kapital-povlažene akcije	(2.899.597)	(3.785.668)
	B. Rezerve (B.1+B.2+B.3+B.4+B.5)		
910	B.1 Kapitalne rezerve		
911	B.2 Rezerve iz dobiti		
	B.2.1 Zakonske rezerve		
	B.2.2 Rezerve za sopstvene akcije		
	B.2.3 Statutarne rezerve		
	B.2.4 Ostale rezerve iz dobiti		
913	B.3 Sopstvene akcije		
940-949	B.4 Revitalizacione rezerve		
	B.5 Prinesena i neraspoređena dobit/gubitak (+/-)	(2.899.597)	(3.785.668)
920-925	B.5.1 Prinesena dobit/gubitak iz prethodnih godina (+/-)	886.071	779.917
921-926	B.5.2 Neraspoređena dobit/gubitak tekuće poslovne godine (+/-)	11.726.616	11.425.690
	C. Razvijanje (C.1+C.2+C.3)	11.704.633	11.415.885
	C.1 Bruto rezervišu	7.009.417	6.691.139
980	C.1.1 Bruto pravne pravne	1.541.328	1.621.042
982	C.1.2 Bruto rezervisanja za nestale prijavljene štete	2.817.748	2.778.597
983	C.1.3 Bruto rezervisanja za nestale i neprijavljene štete	222.873	212.089
984	C.1.4 Bruto rezervisanja za troškove likvidacije štete		
985	C.1.5 Bruto rezervisanja za izravnjavanje rizika		
981.	C.1.6 Bruto ostala druga rezervisanja tehnička rezervisanja	113.317	113.019
	C.2 Matematička rezerva i druga tehnička rezervisanja životnih osiguranja		
970	C.2.1 Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja		
971	C.2.2 Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja kod kojih ugovarač osiguranja		
972,973	C.2.3 Bruto matematička rezervisanja za druge vrste osiguranja za koje je potrebno formirati		
974	C.2.4 Bruto rezervisanja za učešće u dobiti	21.983	9.805
	C.3 Ostala rezervisanja	21.983	9.805
960	C.3.1 Rezervisanje za penziju, jubilarnе nagrade i otpremnine		
961,962,963,967	C.3.2 Ostala rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja	633.735	507.922
	D. Kratkoročne obaveze (D.1+D.2+D.3+D.4+D.5+D.6+D.7)		
22	D.1 Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja	23.047	63.760
23	D.2 Kratkoprotnje obaveze za premje iz saosiguranja i reosiguranja	306.712	272.390
24	D.3 Kratkoročne obaveze za udjel u iznosima štete	159.190	108.633
25	D.4 Druge kratkoročne obaveze iz poslova osiguranja	157	88
26	D.5 Kratkoročne obaveze iz finansiranja	144.632	63.050
21	D.6 Kratkoročne obaveze prema zaposlenima		
27,28	D.7 Druge kratkoročne obaveze i izvedeni finansijski instrumenti		
	E. Dugoročne obaveze iz finansiranja i poslovanja (E.1+E.2+E.3+E.4)		
950,951	E.1 Obaveze prema bankama		
954	E.2 Obaveze po izdatim karticama od vrijednosti		
952,953,955,956	E.3 Druge dugoročne obaveze		
957	E.4 Obaveze za odloženi porez	1.399.356	831.206
959	F. Povratak vremenske razgradnjenja	19.555.110	17.654.351
	UKUPNO PASIVA		

U Podgorici, 18.03.2021

Uče odgovorno za izdavanje bilanca:

M. Momenić

NACIONALNO BANKO MONTENEGRA
PREDSTAVNIK
PODGORICA
18.03.2021.

Naziv društva za osiguranje: UNIQA neživotno osiguranje d.o.o.
 Sjedište: Podgorica
 Vrsta osiguranja: neživotno osiguranje
 Šifra djelatnosti: 6512

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
 od 01.01. do 31.12.2021

Podjela	Uplaćeni kapital-redovne akcije	Uplaćeni kapital-povlašćene akcije	Revalorizacijska rezerva - remiljite i građevinski objekti	Ostale finansijske ulaganja	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Ostale rezerve (sopstvene akcije)	Neraspoređena dobit ili gubitak	Ukupno (kapital i rezerve)
Stanje na dan 1. januar prethodne godine	8.695.000							(4.565.585)	4.129.415
Ispravka greški prethodnog perioda									
Promjena računovodstvenih politika									
Stanje na dan 1. januar prethodne godine (prepravljeno)									
Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju									
Realizovani dobiti/gubici od finansijske imovine raspoložive za prodaju									
Ostali dobiti/gubici priznati direktno i kapitalu i rezervama									
Dobitak/gubitak prethodnog perioda								779.917	779.917
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala									
Dividende									
Prenos dobiti u rezerve									
Stanje na dan 31. decembar prethodne godine	8.695.000							(3.785.668)	4.909.332
Stanje na dan 1. januar tekuće godine	8.695.000							(3.785.668)	4.909.332
Ispravka greški prethodnog razdoblja									
Promjena računovodstvenih politika									
Stanje na dan 1. januar prethodne godine (prepravljeno)									
Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju									
Realizovani dobiti/gubici od finansijske imovine raspoložive za prodaju									
Ostali gubici/dobiti priznati direktno i kapitalu i rezervama									
Dobitak/gubitak tekućeg perioda								886.070.85	886.071
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala									
Dividende									
Prenos dobiti u rezerve									
Stanje na dan 31. decembar tekuće godine	8.695.000							(2.899.597)	5.795.403

U Podgorici, 18.03.2021

Lice odgovorno za postavljanje bilansa: Ivana Pavlović

Izvršni direktor: Nela Belić

Naslov dionice za osiguranje: UNIQA nevladino osiguranje d.o.o.
Sjedište: Podgorica
Vrsta osiguranja: nevladino osiguranje
Šifra djelatnosti: 6512

BILANS NOVČANIH TOKOVA
od 01.01.2021. do 31.12.2021.

POČETAK	Napomena	IZMENI	
		Trenutna godina	Prethodna godina
		1	2
A Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti			
3 Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		12.982.705	12.438.198
Prilivi od premija (iz osiguranja, osiguranja i reosiguranja)		12.840.350	12.292.827
Prilivi od učešća u naknadništvu (osiguranja i reosiguranja)		0	8.242
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda		142.355	157.129
Prilivi po osnovu vanrednih prihoda			
2 Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti		11.436.126	12.620.406
Odlivi po osnovu naknada šteta (iz osiguranja, osiguranja i reosiguranja)		4.050.316	4.101.872
Odlivi po osnovu premije (osiguranja, reosiguranja, kao i provizije po osnovu reosiguranja i osiguranja)		1.028.111	1.729.804
Odlivi po osnovu bruta zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda		1.623.916	1.603.227
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih daždina		1.164.639	1.174.754
Odlivi po osnovu zakupnine		190.834	206.261
Odlivi po osnovu provida (zastupnicima i posrednicima)		632.645	484.072
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja		2.745.665	2.660.417
Odlivi po osnovu vanrednih prihoda rashoda			
3 Neto promjena gotovine iz poslovnih aktivnosti		1.546.579	417.791
B Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja			
1 Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja		4.759.275	14.826.448
Prilivi od prodaje hartija od vrijednosti			
Prilivi od ulaganja u hartije od vrijednosti		3.530.629	5.805.587
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava		4.100	3.500
Prilivi od zakupnine			
Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja		1.364.546	9.217.361
2 Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja		6.525.405	14.566.969
Odlivi po osnovu ulaganja u hartije od vrijednosti koje su izdala od strane Crne Gore			
Odlivi po osnovu ulaganja u hartije od vrijednosti koje su izdala od strane Centralnih banaka i Vlade stranih zemalja		4.944.405	5.542.237
Odlivi po osnovu ulaganja u obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se traži na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti			
Odlivi po osnovu ulaganja u obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se ne traže na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti			
Odlivi po osnovu ulaganja u akcije kojima se traže na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti			
Odlivi po osnovu depozitorija i ulaganja kod banaka sa sjedištem u Crnoj Gori		1.581.200	9.024.742
Ostale odlije u dugovom nematerijalnih ulaganja i ostalih sredstava			
Ostali odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja			
3 Neto promjena gotovine iz aktivnosti investiranja		-1.766.336	259.480
C Novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja			
1 Prilivi iz aktivnosti finansiranja			
Prilivi po osnovu izvršenih uplate kapitala			
Prilivi po osnovu dugoročnih kredita			
Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita			
Ostali prilivi po osnovu aktivnosti finansiranja			
2 Ostali iz aktivnosti finansiranja		517.650	
Odlivi po osnovu ciklusa sopstvenih akcija			
Odlivi po osnovu dugoročnih kredita			
Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita		500.000	
Ostali odlivi po osnovu aktivnosti finansiranja		17.650	
3 Neto promjena gotovine iz aktivnosti finansiranja		0	-517.650
D Neto promjena gotovine		-219.750	159.621
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA		169.669	400.459
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA		389.420	240.837

U Podgorici, 18.03.2021.

Uz odgovornog za izstavljanje bilansa: Ivana Perivoj

Ivana Perivoj

1. OSNIVANJE I DJELATNOST

Akcionarsko društvo za osiguranje imovine i lica "UNIQA neživotno osiguranje", Podgorica (u daljem tekstu "Društvo") osnovali su "UNIQA International Beiteiligung" Vienna i "UNIQA Versicherungs-Holding" GmbH Vienna zaključenjem ugovora o osnivanju akcionarskog društva za osiguranje dana 31. decembra 2007. godine.

Vlada Republike Crne Gore, Agencija za nadzor osiguranja, Rješenjem br. 09-5/08 od 24. aprila 2008. godine, izdala je Društvu dozvolu za rad. Društvo je registrovano u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici 28. maja 2008. godine pod registarskim brojem 4-0008733/001 kada je i zvanično počelo sa radom.

Osnovnu djelatnost Društva predstavljaju sve vrste neživotnog osiguranja u skladu sa Zakonom o osiguranju ("Sl. list RCG", br. 78/06, 19/07, Sl. List CG", br. 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 6/13, 55/16).

Sjedište Društva je u Podgorici, Bulevar Džordža Vašingtona 98/4.

U sastavu Društva, kao njegovi organizacioni dijelovi, funkcioniše 12 poslovnica na teritoriji Crne Gore i to u: Podgorici, Nikšiću, Beranama, Bijelom Polju, Pljevljima, Rožajama, Herceg Novom, Kotoru, Tivtu, Baru, Budvi i Ulcinju.

Na dan 31.12.2021. godine, Društvo je imalo 187 zaposlenih (2020: 212).

Vlasnik 100% kapitala Društva (86.950 akcija) je UNIQA Österreich Versicherungen AG.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Osnova za sastavljanje

Društvo ima obavezu da vodi svoje evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu („Sl. list RCG”, br. 052/16 od 09.08.2016), Zakonom o osiguranju („Sl. list RCG“ br. 78/06, 19/07, 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 06/13, 055/16 i 145/21), Pravilnikom o kontnom okviru društva za osiguranje („Sl. list RCG“ br. 63/10 i 78/15) i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Agencije za nadzor osiguranja, kao i ostalom primjenjivom zakonskom regulativom u Crnoj Gori.

Zakon o računovodstvu Crne Gore (Sl. List CG br. 052/16) zahtijeva da Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“) i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja („MSFI“) objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde moraju biti usvojeni i objavljeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji je od odgovarajućeg organa Međunarodne federacije računovođa (IFAC) dobio pravo na prevod i objavljivanje. Stoga su u primjeni samo MSFI i MRS zvanično usvojeni i objavljeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore. Posljednji MSFI i MRS koji su zvanično prevedeni su iz 2009. godine (sa izuzetkom MSFI 7), kao i MSFI 10, 11, 12, 13 i 16 koji se primjenjuju od 2013. godine.

Priloženi finansijski izvještaji su sastavljeni u propisanoj formi obrazaca finansijskih iskaza („Sl.list CG“, br. 5/11).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (NASTAVAK)

2.1. Osnova za sastavljanje (Nastavak)

Imajući u vidu razlike između navedenih regulativa koje regulišu izvještavanje Društava za osiguranje, ovi finansijski izvještaji odstupaju od MSFI u sljedećem:

- 1) Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom od strane Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore koji u pojedinim djelovima odstupa od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa MRS 1 - „Prikazivanje finansijskih iskaza“. Pored toga, navedeni finansijski izvještaji ne uključuju sva objelodanjivanja koja se zahtijevaju u skladu sa MSFI 4 - Ugovori o osiguranju.
- 2) Obračun tehničkih rezervi se vrši u skladu sa internim Pravilnicima i Procedurama Društva donetim u skladu sa Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete propisanim od strane Agencije za nadzor osiguranja.

Shodno navedenom, a imajući u vidu potencijalno materijalne efekte koji odstupanja računovodstvenih propisa Crne Gore od MSFI i MRS mogu da imaju na realnost i objektivnost finansijskih izveštaja Društva, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljeni u saglasnosti sa MSFI i MRS.

Društvo je u sastavljanju svojih finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore. Usvojene računovodstvene politike korišćene za pripremu finansijskih izvještaja za 31.12.2021. godinu konzistentne su sa računovodstvenim politikama primjenjenim u prethodnoj finansijskoj godini.

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore zahtijeva primjenu izvjesnih ključnih računovodstvenih procjena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primjeni računovodstvenih politika Društva. Oblasti koje zahtijevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za finansijske izveštaje objelodanjeni su u napomeni 2.2.

Društvo je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primijenilo računovodstvene politike objelodanjene u daljem tekstu.

Usvajanje novih i izmenjenih Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja

MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima

MSFI 15 donosi model od 5 koraka za priznavanje prihoda koji nastaju kao rezultat ugovora s kupcima (s ograničenim izuzecima), bez obzira na vrstu transakcije prihoda ili delatnosti. Međutim, standard nije primjenljiv na ugovore o osiguranju koji su u delokrugu MSFI 4, zbog čega rukovodstvo smatra da primena standarda nema materijalno značajnog uticaja na Društvo.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (NASTAVAK)

2.2. Pravila procjenjivanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni na osnovu procjenjivanja istorijske vrijednosti osim finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju koji se procjenjuju po vrednosti. Ostala finansijska imovina i obaveze iskazani su po amortizovanoj vrijednosti, umanjenoj za odgovarajuće ispravke vrijednosti.

2.3. Korišćenje procjena i ključnih pretpostavki

Priprema finansijskih izvještaja u skladu s Zakonom o računovodstvu i reviziji zahtijeva od rukovodstva donošenje procjena i pretpostavki koje utiču na primjenu politika i iskazane iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Procjene i uz njih vezane pretpostavke zasnavaju se na istorijskom iskustvu i drugim činjenicama za koje se smatra da su razumni u datim uslovima i uz raspoložive informacije na datum izrade finansijskih izvještaja, a koje čine osnovu za procjenjivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza koja nije lako utvrđiva iz drugih izvora. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se preispisuju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena i u budućim razdobljima, ako izmjena utiče i na njih.

Najznačajnije procjene vezane uz finansijske izvještaje Društva odnose se na formiranje rezervi. Društvo ima relativno konzervativan pristup formiranju rezervi i primjenjuje propise Agencije za nadzor osiguranja. Rukovodstvo vjeruje da je postojeći nivo rezervi adekvatan. Upravljanje rizikom osiguranja je detaljno opisano u napomeni 6.2.

2.4. Uporedni podaci

Društvo je prikazalo uporedne podatke za bilans uspjeha za period od 01. januara do 31. decembra 2020. godine, bilans stanja, izvještaj o promjenama na kapitalu, i bilans novčanih tokova za godinu koja se završava 31. decembra 2021. godine.

2.5. Koncept nastavka poslovanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji prepostavlja da će Društvo nastaviti da posluje tokom neograničenog vremenskog perioda u predvidljivoj budućnosti.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja Društva, primenjivane su računovodstvene politike koje su konzistentne sa računovodstvenim politikama primjenjenim u prethodnoj finansijskoj godini.

Klasifikacija zavisi od namjere s kojom su finansijska sredstva i obaveze stečeni. Rukovodstvo određuje klasifikaciju finansijskih sredstava i finansijskih obaveza prilikom početnog priznavanja i ukoliko je prikladno, ponovo je procjenjuje na svaki datum bilansa stanja.

Finansijska sredstva i obaveze početno se priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za, u slučaju finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koje nisu prikazane po fer vrijednosti u bilansu uspjeha, transakcijske troškove, koji se direktno povezuju sa sticanjem ili izdavanjem finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza.

Krediti (pozajmice) i potraživanja

Krediti i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. U bilansu stanja Društva krediti i potraživanja obuhvataju dugoročne finansijske plasmane, kratkoročna potraživanja, kratkoročne finansijske plasmane i gotovinu i gotovinske ekvivalentne.

Depoziti kod banaka klasifikovani su kao krediti i potraživanja i vrednuju se po amortizacionoj vrijednosti umanjenoj za gubitke po osnovu obezvrijedeњa.

Potraživanja za premiju čine potraživanja za fakturisane iznose premija osiguranja koja nisu naplaćena na dan bilansiranja kao i druga potraživanja od kupaca.

Potraživanja se procjenjuju po nominalnoj vrijednosti umanjenoj indirektno za iznos vjerovatne nenaplativosti potraživanja, a direktno, ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana.

Finansijska sredstva koja se drže do dospijeća

Ulaganja koja se drže do dospijeća su nederivatna finansijska sredstva koja imaju fiksna ili odrediva plaćanja i fiksno dospijeće, za koje Društvo ima pozitivnu namjeru i sposobnost držanja do dospijeća.

Svaka prodaja ili reklassifikacija značajnijeg iznosa unutar ulaganja koja se drže do dospijeća, uzrokovala bi reklassifikaciju ukupnog portfelja ulaganja koja se drže do dospijeća u sredstva raspoloživa za prodaju te onemogućila Društvu klasifikaciju vrijednosnih papira u kategoriju ulaganja koja se drže do dospijeća u tekućoj i naredne dvije finansijske godine.

Finansijska sredstva koja se drže do dospijeća inicijalno su evidentirana po nabavnoj vrijednosti, a na dan bilansa su iskazana po amortizovanoj vrijednosti, odnosno sadašnjoj vrijednosti budućih tokova gotovine utvrđenih primjenom efektivne kamatne stope sadržane u instrumentu.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA(nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava (opšte)

Društvo svakodnevno procjenjuje postojanje bilo kog nepristrasnog dokaza o mogućem umanjenju vrijednosti finansijske imovine ili grupe finansijske imovine, i u slučaju postojanja procjenjuje u kolikoj mjeri treba umanjiti vrijednost finansijske imovine.

Gubici zbog umanjenja vrijednosti priznaju se, a sredstva revalorizuju, ako postoje stvarni objektivni dokazi o umanjenju zbog događaja, jednog ili više njih, koji su nastupili nakon početnog priznavanja imovine ("štetni događaj"), a taj događaj ili više njih utiču na procijenjene buduće novčane tokove pojedine finansijske imovine ili grupe finansijske imovine.

Stvarni nepristrasni dokazi o umanjenju vrijednosti finansijske imovine koji se uvažavaju su:

- finansijske teškoće izdavaoca ili dužnika;
- kršenje ugovora, u smislu neispunjavanja ili odlaganja ispunjenja obaveze plaćanja kamata ili glavnice;
- ako postane vjerovatno da će dužnik otici u stečaj, odnosno da će se drugačije finansijski reorganizovati;
- nestanak aktivnog tržišta za takvu finansijsku imovinu zbog finansijskih teškoća.

Nestanak aktivnog tržišta, zbog toga što se sa finansijskim instrumentima preduzeća više ne trguje javno, nije dokaz umanjenja vrijednosti.

Gubitak se priznaje i kada postoje poznati podaci koji označavaju mjerljivo snižavanje budućih novčanih tokova od grupe finansijske imovine, premda sniženja nije moguće pripisati pojedinoj imovini u grupi.

Način procjenjivanja, vrednovanje i umanjenja vrijednosti svake pojedine kategorije finansijske imovine vrši se u skladu sa Odlukom o načinu procjenjivanja aktive društva za osiguranje („Sl. List CG br. 77/10, 24/11, 06/13 i 54/21) i Pravilnikom o načinu procjenjivanja aktive Društva.

Umanjenje vrijednosti potraživanja za premiju osiguranja i ostalih potraživanja

Procjenjivanje naplativosti potraživanja utvrđuje se provjerom boniteta i finansijske likvidnosti dužnika, dinamike dosadašnjeg izvršenja obaveze, provjerom kvaliteta poslovne saradnje i provjerom kvaliteta sredstava obezbjeđenja plaćanja.

Procjenjivanje se vrši pojedinačno i za sva potraživanja za koja se procijeni da se ne mogu naplatiti, iskazuje se kao rashod perioda i za isti iznos umanjuje se bilansna aktiva.

Za potraživanja po osnovu premije osiguranja starija od 90 dana, Društvo vrši indirektni otpis, tj. ispravku vrijednosti i to:

- za potraživanja od dužnika sa kašnjenjem od 91 do 180 dana u iznosu od 25% potraživanja
- za potraživanja od dužnika sa kašnjenjem od 181 do 270 dana u iznosu od 50% potraživanja
- za potraživanja od dužnika sa kašnjenjem od preko 270 dana u iznosu od 100% potraživanja

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA(nastavak)

Umanjenje vrijednosti potraživanja za premiju osiguranja i ostalih potraživanja (nastavak)

Za sva ostala potraživanja, pojedinačna ispravka vrijednosti potraživanja zasniva se na procjeni poslovodstva o sadašnjoj vrijednosti očekivani budućih novčanih priliva, pri čemu se procjenjuje finansijski položaj dužnika i neto prodajna vrijednost instrumenata osiguranja, uzimajući u obzir ročnost dospijeća.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Društvo prestaje da priznaje finansijska sredstva (u cijelosti ili djelimično) kad isteknu prava na prilive gotovinskih tokova od finansijskih sredstava ili kad izgubi kontrolu nad ugovornim pravima nad tim finansijskim sredstvima. Navedeno se događa kada Društvo prenese suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na drugi poslovni objekat ili kada su prava ostvarena, predata ili istekla.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se gotovina u blagajni Društva i novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja prvobitno prikazuju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti uz primjenu ugovorene kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih obaveza

Društvo prestaje priznavati finansijske obaveze samo kada one prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili istekle. Ukoliko se uslovi finansijske obaveze promijene, Društvo će prestati priznavati tu obavezu i istovremeno prznati novu finansijsku obavezu s novim uslovima.

Lizing MSFI 16

Zakupi se od 01. januara 2021. godine prikazuju u finansijskim izveštajima u skladu sa standardom MSFI 16 -Zakupi.

Društvo procjenjuje da li neki sporazum predstavlja ugovor o zakupu ili sadrži elemente zakupa na početku ugovora. Društvo priznaje imovinu sa pravom korišćenja i odgovarajuću obavezu za zakup za svaki aranžman u kojim se javlja kao zakupac, osim za kratkoročne zakupe (definisani kao zakupi sa rokom od 12 mjeseci ili manje) i zakupima kod kojih je imovina sa pravom zakupa mala.

Za ove zakupe, Društvo evidentira plaćanja zakupa kao trošak perioda na linearnoj osnovi tokom trajanja perioda zakupa, osim ako druga sistemska osnova ne daje reprezentativniji vremenski obrazac u kojem se troše ekonomske koristi.

Obaveza za zakup se inicijalno mjeri po sadašnjoj vrijednosti zakupnina koje nijesu plaćene na dan početka, diskontovane korišćenjem stope podrazumijevane u ugovoru o zakupu. Ukoliko se ova stopa ne može lako utvrditi, zakupac koristi svoju inkrementalnu stopu zaduživanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA(nastavak)

Lizing MSFI 16 (nastavak)

Imovina sa pravom korišćenja uključuje inicijalno odmjeravanje odnosne obaveze za zakup, plaćanja zakupnina prije početka zakupa ili plaćanja na dan zakupa, umanjena za bilo kakve podsticaje za zakup i bilo kakve direktnе troškove. Naknadno se imovina sa pravom korišćenja odmjerava po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrijednosti i obezvredjenje.

Društvo će primjeniti pojednostavljeni pristup tranzicije i neće korigovati uporedne podatke za godinu prije usvajanja. Pravo korišćenja imovine na dan tranzicije će biti vrednovano kao da su nova pravila oduvijek bila u primjeni

3.13. Kapital

Kapital društva za osiguranje čine akcijski kapital, rezerve, prenesena dobit iz prethodnih godina i akumulirani gubitak.

Saglasno odredbama člana 21. Zakona o osiguranju, akcijski kapitala Društva za osiguranje mora iznositi najmanje EUR 3.000.000. Na dan sačinjanja finansijskih izveštaja Društvo ima usklađen iznos akcijskog kapitala u skladu sa članom 21. Zakona o osiguranju.

3.14. Garantni kapital

Garantni kapital Društva čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala u skladu sa Zakonom o osiguranju. Garantni kapital ne smije biti manji od 1/3 margine solventnosti. Društvo je dužno da garantni kapital održava najmanje u visini akcijskog kapitala propisanog Zakonom o osiguranju.

3.15. Bruto tehničke rezerve

Prenosna premija

Prenosna premija predstavlja dio premije koji se koristi za pokriće obaveza iz osiguranja koje nastaju u narednom obračunskom periodu. Prenosna premija se obrazuje izdvajanjem iz ukupne premije osiguranja na kraju tekućeg obračunskog perioda, odvojeno za svaku vrstu osiguranja, srazmjerno vremenu trajanja osiguranja.

Prenosna premija se obračunava po principu bruto premije – osnovicu za obračun čini obračunata (fakturisana) bruto premija. Obračun prenosne premije vrši se prema vremenu trajanja osiguranja odnosno metodom „pro-rata-temporis“, čime se obezbeđuje da u periodu za koji se utvrđuje rezultat poslovanja, bude prihodovana samo ona obračunata i fakturisana premija koja se odnosi na taj period.

Prenosnu premiju utvrđuje ovlašćeni aktuar.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA(nastavak)

3.15. Bruto tehničke rezerve (Nastavak)

Rezervisane štete

Rezervisane štete predstavljaju iznose za nastale prijavljene neriješene štete i nastale neprijavljenе štete. Iznos rezervacije se utvrđuje prema aktima poslovne politike Društva za prijavljene neriješene štete i neprijavljenе štete, nastale do 31. decembra tekuće godine.

U skladu sa aktima poslovne politike, utvrđivanje visine rezervacije za nastale prijavljene neriješene štete prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja vrši se pojedinačnim popisom i utvrđivanjem visine svake neriješene štete. Prilikom utvrđivanja iznosa rezervacije polazi se od principa da rezervisani iznos bude dovoljan za izmirenje obaveza po odštetnom zahtjevu u vrijeme kada se očekuje likvidacija i isplata štete. Za nastale prijavljene a neriješene štete u redovnom postupku za koje je utvrđen pravni osnov ali nisu pribavljeni potrebni dokumenti na osnovu kojih bi se mogao pouzdano obračunati iznos rezervacije, visina rezervacije se utvrđuje, za svaku štetu posebno, najmanje u visini prosječnog iznosa rješenih šteta u tekućoj godini za vrstu osiguranja kojoj ta šteta pripada.

Obračun rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta se u svim vrstama osiguranja vrši po metodi lančane ljestvice i metodi očekivane kvote šteta, u skladu sa Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete. Za iznos rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta u dатој vrsti osiguranja, usvaja se najveći iznos dobijen po svim metodama koje se u dатој vrsti osiguranja primenjuju u obračunu.

Za obračun ukupno rezervisanih šteta po vrstama osiguranja, ukupni iznosi rezervisanih nastalih prijavljenih a neriješenih šteta i nastalih neprijavljenih šteta, koriguju se koeficijentom rezervacije troškova u vezi s rješavanjem i isplatom šteta.

3.16. Primanja zaposlenih

Obaveze za penzije

Društvo, u normalnom toku poslovanja, vrši plaćanja državi Crnoj Gori u ime svojih zaposlenih. Svi zaposleni Društva dio su penzionog plana države Crne Gore. Svi doprinosi koji su obavezni po penzionom planu države Crne Gore se vode kao trošak u periodu kada nastanu. U Društvu ne postoji nijedan drugi penzioni plan niti naknade zaposlenima nakon penzionisanja i stoga nema obaveze u tom smislu. Isto tako, Društvo nema obavezu da obezbjeđuje buduće naknade sadašnjim ni bivšim zaposlenima, već sve naprijed navedeno sprovodi u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Ostala primanja zaposlenih

Pomoć zaposlenima po odluci Izvršnog direktora.

Otpremnine

Saglasno Opštem kolektivnom ugovoru zaposlenima se isplaćuje otpremnina prilikom odlaska u penziju, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prestanka radnog odnosa. Otpremnina se isplaćuje i u slučajevima prestanka potrebe za radom zaposlenih, kada zaposlenom nije obezbijeđeno ni jedno od prava predviđenim mjerama za ostvarivanje prava zaposlenih a čijim je radom prestala potreba, koje donosi nadležni organ Društva. Zaposlenom koji je ostvario pravo na otpremninu, u smislu člana 169 Zakona o radu (zbog prestanka potrebe za radom zaposlenog), shodno članu 171 Zakona o radu prestaje radni odnos, odnosno otkazuje se ugovor o radu, danom kada je isplata izvršena.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA

Društvo radi procjene i prepostavke o budućnosti. Takve računovodstvene procjene, po definiciji, će rijetko odgovarati stvarnim rezultatima. Procjene koje nose znatan rizik mogućih značajnih usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u sljedećoj poslovnoj godini, opisane su u nastavku.

Računovodstvene procjene i procjenjivanja se kontinuirano preispituju, a zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja o budućim događajima za koje se vjeruje da će u datim okolnostima biti razumna.

Gubici od umanjenja vrijednosti finansijske imovine

Društvo se rukovodi smjernicama Odluke Agencije za nadzor osiguranja o načinu procjenjivanja aktive društava za osiguranje da odredi koja je vrijednost finansijskih sredstava koja se drže do dospijeća i potraživanja za premiju. Ovo određivanje zahtjeva značajno procjenjivanje. Prilikom procjenjivanja Društvo, među ostalim faktorima, procjenjuje: trajanje i obim do kojeg je fer vrijednost ulaganja manja od troška; i finansijsko stanje primaoca ulaganja i izglede za okončanje posla u skoroj budućnosti, uključujući faktore kao što su učinak industrije i sektora, promjene u tehnologiji, i tokove gotovine iz poslovanja i finansiranja.

Potreba za umanjenjem vrijednosti imovine koja se vodi po amortizovanom trošku procjenjuje se na način opisan u napomeni 3.12. Rezervisanje za umanjenje vrijednosti potraživanja temelji se na ročnosti potraživanja i najboljoj procjeni rukovodstva o sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova.

Bruto vrijednost potraživanja i stopa ispravke vrijednosti na kraju godine iznose:

U EUR	31.12.2021	31.12.2020
Bruto izloženost	1.583.960	1.739.598
Ispravka vrijednosti potraživanja	(240.649)	(300.717)
% ispravke vrijednosti	15,19%	17,29%

Povećanje/smanjenje stope ispravke vrijednosti za 1 procentni poen i primjena iste na gore navedeni bruto iznos potraživanja dovela bi do povećanja gubitka od ispravke vrijednosti u iznosu od EUR 15.840 (31. decembra 2020: EUR 17.396), odnosno do ukidanja gubitka od ispravke vrijednosti u iznosu od EUR 15.840 (31 decembra 2020: EUR 17.396).

Procjena rezervisanja za nastale prijavljene štete kao i rezervisanja za nastale neprijavljenе štete

Rezervisane štete obračunavaju se u visini procijenjenih obaveza koje je Društvo dužno isplatiti po osnovu onih ugovora o osiguranju kod kojih je osigurani slučaj nastupio prije kraja obračunskog perioda, uključujući sve troškove vezane za rješavanje i isplatu šteta.

Društvo rezervisane štete obračunava na osnovu obaveza iz ugovora o osiguranju i ugovora o reosiguranju, normativa za pružanje usluga u postupku utvrđivanja štete, vrijednosti materijala i usluga, nalaza i mišljenja vještaka, procjenitelja, aktuara i drugih stručnjaka, kao i na osnovu podataka o troškovima vezanim za rješavanje i isplatu šteta.

Rezervisane štete moraju pored procijenjenih obaveza za nastale prijavljene a neriješene štete, obuhvatiti i procjenjene obaveze za nastale a neprijavljenе štete.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA (NASTAVAK)

Društvo za osiguranje utvrđuje rezervisane štete po rizicima unutar vrsta osiguranja, a ako ne može drugačije, onda po vrstama osiguranja.

Za ugovore o osiguranju u kojima su obaveze iskazane u stranoj valuti, rezervisane štete obračunavaju se ukoliko je to moguće u stranoj valuti (kod pojedinačne procene za svaku štetu obračun u stranoj valuti je obavezan) i preračunavaju u EUR po kursu na kraju obračunskog perioda na način saglasan odredbama ugovora o osiguranju.

Rezervisane štete obuhvataju:

1. rezerve za nastale, prijavljene a neriješene štete do kraja obračunskog perioda za koji se utvrđuje rezerva šteta (RBNS);
2. rezerve za nastale neprijavljenе štete do kraja obračunskog perioda za koji se utvrđuje rezerva šteta (IBNR).

Rezerve za štete koje su nastale i nisu prijavljene, mogu obuhvatati, ako je to potrebno (zavisno od načina utvrđivanja rezervi za prijavljene štete i tehnologije obrade šteta) i:

1. rezerve za nastale a nedovoljno riješene odnosno rezervisane štete (budući razvoj po prijavljenim štetama – IBNER),
2. rezerve za štete koje bi mogle biti reaktivirane u budućnosti i
3. rezerve za štete u prenosu (prijavljene ali nisu u rezervi za prijavljene štete ili nezavedene štete - RBNR).

Društvo za osiguranje nije obavezno da posebno iskazuje svaku od rezervi iz prethodnog stava.

Rezerve za nastale, prijavljene a neriješene štete se obračunavaju za sve štete koje su prijavljene Društvu, a koje nisu riješene do kraja obračunskog perioda, i to pojedinačnom procjenom za svaku štetu.

Pojedinačna procjena za svaku štetu utvrđuje se prema procjeni vrijednosti očekivanih isplata na osnovu dokumentacije prikupljene u postupku rešavanja odštetnog zahtjeva.

Izuzetno od prethodnog stava, za nastale prijavljene a neriješene štete u redovnom postupku (koje nisu u sporu) za koje je utvrđen pravni osnov ali nisu pribavljeni potrebni dokumenti na osnovu kojih bi se s većom preciznošću (valjano) mogli obračunati rezervisani iznosi – rezerviše se, i to po svakoj šteti, iznos najmanje u visini prosječnog iznosa šteta riješenih u tekućoj godini za vrstu osiguranja kojoj ta šteta pripada.

Iznos rezervisanih šteta iz prethodnog stava ponovno se procjenjuje na kraju svakog obračunskog perioda.

Rezervisane nastale a neprijavljenе štete utvrđuju se na osnovu statističkih podataka za takve šete, podataka o prijavljenim štetama i tehnologije obrade šteta, kao i ostalih raspoloživih podataka i informacija.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA (NASTAVAK)

Zavisno od karakteristika pojedine grupe ili vrste osiguranja, portfelja Društva, kao i od oblika i kvaliteta raspoloživih podataka, rezervisane nastale a neprijavljene štete obračunavaju se sljedećim aktuarskim metodama ili njihovim kombinacijom:

1. metoda lančanih ljestvica ("chain ladder");
2. metoda očekivane kvote šteta ("expected claims ratio");

Podaci o štetama koji se koriste pri obračunu po metodama iz prethodnog stava ne sadrže podatke o troškovima vezanim za rešavanje i isplatu šteta, kao ni rentne štete.

Ukoliko podaci za utvrđivanje rezerve za nastale a neprijavljene štete ne sadrže i podatke o rentnim štetama, rezervu za nastale a neprijavljene rentne štete je potrebno posebno utvrditi koristeći navedene metode.

Obračun rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta po metodi lančanih ljestvica, vrši se u svim vrstama osiguranja, uz ispunjenje uslova postojanja baze podataka o riješenim štetama u predmetnoj vrsti osiguranja za najmanje tri pune uzastopne poslovne godine.

Obračun rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta po metodi očekivane kvote šteta, vrši se u svim vrstama osiguranja.

Za iznos rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta u datoj vrsti osiguranja, usvaja se najveći iznos dobijen po svim metodama koje se u datoj vrsti osiguranja primjenjuju u obračunu.

Društvo je dužno da obezbjedi da u vrsti osiguranja obračunati iznos rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta bude u visini sredstava dovoljnih za izmirenje obaveza po tim štetama, s tim da taj iznos ne može biti manji od iznosa dobijenog primjenom paušalne metode.

Troškovi vezani za rješavanje i isplatu šteta sastavni su dio bruto rezervisanih šteta, a odnose se na direktnе troškove vezane za rješavanje i isplatu šteta i indirektnе troškove vezane za rješavanje i isplatu šteta.

Za obračun bruto rezervisanih šteta po vrstama osiguranja, ukupni iznosi rezervisanih nastalih prijavljenih a neriješenih šteta i nastalih neprijavljenih šteta koriguju se koeficijentom rezervacije troškova vezanih za rješavanje i isplatu šteta rt.

Bruto rezervisane štete na datum procjene obračunavaju se kao proizvod koeficijenta rt i iznosa rezervisanih šteta na taj datum.

Društvo za osiguranje ideo reosiguravača u bruto rezervisanim štetama određene vrste osiguranja obračunava u skladu sa odredbama ugovora o reosiguranju i zavisno od primjenjene metode obračuna rezervisanih šteta.

Neto rezervisane štete (rezervisane štete u samopridržaju) Društva izračunavaju se tako što se zbir rezervisanih šteta sopstvenog portfelja osiguranja i rezervisanih šteta primljenih saosiguranja umanji za zbir rezervisanih šteta prenijetih u saosiguranje i reosiguranje.

Procedurom o kontinuiranom praćenju adekvatnosti rezervisanih šteta, predviđeno je da na osnovu rezultata analize dovoljnosti rezervisanih šteta, u slučaju nedovoljnosti rezervisanih nastalih prijavljenih šteta, služba za procjenu i likvidaciju šteta pristupa analizi razloga za to i preduzima odgovarajuće mjere u cilju obezbjeđenja dovoljnosti rezervisanih iznosa za štete, a u slučaju nedovoljnosti rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta, to čini ovlašćeni aktuar.

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Društvo nije u obavezi da sačinjava i dostavlja podbilansne stanje i uspjeha po segmentima poslovanja. U skladu sa Pravilnikom o sadržini izvještaja, obavještenja i drugih podataka koji se dostavljaju Agenciji za nadzor poslovanja i o načinu i rokovima njihovog dostavljanja („Sl. List CG, br.056/21 od 01.06.2021.), Društvo je dužno da dostavlja Agenciji za nadzor Godišnji izvještaj društva za osiguranje za potrebe nadzora koji, između ostalog, sadrži i analitičke prikaze bilansa stanja i uspjeha po vrsti osiguranja.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA

6.1. Opšti dio

Upravljanje rizicima podrazumijeva postojanje efikasnog sistema, koji sadrži procese i postupke za redovno otkrivanje, mjerjenje, praćenje i izvještavanje o rizicima koji su se ostvarili ili bi se mogli ostvariti.

Postizanje poslovnih strateških ciljeva je u centru svakog procesa upravljanja. Upravljanje rizicima u Društvu zasnovano je na zakonskoj regulativi Republike Crne Gore:

- Zakon o osiguranju („Sl. List Republike Crne Gore“, br. 078/06, 019/07, „Sl. List CG“, br. 053/09, 073/10, 040/11, 045/12, 006/13, 055/16)
- Podzakonskim aktima donesenim od strane Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore koji bliže uređuju pojedine oblasti

Upravljanje rizicima podržava održavanje financijske održivosti UNIQA Grupe i Društva radi ispunjavanja svih budućih kratkoročnih i dugoročnih obveza klijenata, zaposlenih i akcionara.

Cilj upravljanja rizicima Društva jeste da se obezbijedi očuvanje i uvećanje vrijednosti Društva, kao i sprečavanje nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju Društva. Prethodno navedeno uključuje prije svega očuvanje kapitalne baze, reputacije i profitabilnosti Društva u svim mogućim lošim okolnostima koje se mogu desiti u poslovnom okruženju.

Ključne osnove upravljanja rizicima date su u narednoj tabeli :

Održavanje dugoročne sigurnosti i Adekvatnost kapitala	Osnovni zadatak Društva predstavlja održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala iznad definisanog zakonskog minimuma. Adekvatnost i dovoljnost visine tehničkih rezervi osiguravača mora uvek da bude praćena analizom deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi što u krajnjoj liniji rezultira ne samo ocenom adekvatnosti obračunatih tehničkih rezervi već i ocenom osetljivosti i fleksibilnosti imovine i kapitala na rizike.
Optimizacija rizika i prinosa	Proizvodi Društva se dizajniraju na način da obezbijede stabilan dugoročan prinos. Uspostavljen je jasan proces testiranja profitabilnosti u kome razmatramo i mišljenje UNIQA Grupe u cilju obezbjeđivanja profitabilnosti novih proizvoda.
Rizici osiguranja u vezi sa neživotnim osiguranjem	Društvo teži visokoj diversifikaciji rizika kroz moderan multilinijski pristup osiguranju u smislu ponude širokog spektra pokrića u poslovima sa stanovništvom i malim pravnim licima (<i>retail business</i>) i postepenu izgradnju selektivnog portfolija poslova sa velikim pravnim licima (<i>corporate business</i>). Težimo stabilnoj strukturi portfelja sa posebnim naglaskom na pokriće rizika koji nisu u vezi sa motornim vozilima.

Tržišni rizik	Tržišni rizik odražava rizik koji proizlazi iz kolebljivosti tržišnih cijena finansijskih instrumenata koji utiču na vrijednost aktive i pasive Društva. Rizik upravljanja aktivom i pasivom (ALM rizik) odražava strukturno neslaganje između aktive i pasive vezano uz kamatne stope. Kao investor koji se pre svega rukovodi svojim obavezama, Društvo uskladjuje strukturu svojih sredstava sa svojim obavezama.
Kreditni rizik	Kreditni rizik predstavlja verovatnoću da dužnik (emitent hartije od vrednosti) ne izvrši ugovorene obaveze u koje su uložena sredstva tehničkih ili garantnih rezervi. Ovaj proces obuhvata i strogo pridržavanje regulatornih limita izloženosti prema pojedinačnim pravnim licima prilikom investiranja sredstava tehničkih rezervi. Kreditnim rizikom Društvo upravlja pre svega kroz selektivan i oprezan pristup izboru drugih ugovornih strana.
Rizik likvidnosti	Procedurom upravljanja likvidnošću Društvo je jasno definisalo način utvrđivanja, praćenja likvidnosti planiranja priliva i odliva novčanih sredstava, kao i donošenje odgovarajućih mera za sprečavanje ili otklanjanje uzorka nelikvidnosti.
Operativni rizici	Cilj upravljanja operativnim rizikom jeste da se štetni događaj odmah po nastanku evidentira, analizira i da se preduzmu mjeru za sprečavanje njegovog ponavljanja. Operativni modeli koji se primenjuju u Društvu imaju za cilj standardizovane procese, a sve u cilju smanjenja operativnih rizika.

Društvo je implementiralo jasan model upravljanja koji uvećava konkurenčne mogućnosti i povećava vrijednost Društva. Politikom upravljanja u Društvu jasno su definisani sistemi, organi i funkcije upravljanja u Društvu, u skladu sa Zakonom o osiguranju („Sl. List Republike Crne Gore“, br. 078/06, 019/07, „Sl. List CG“, br. 053/09, 073/10, 040/11, 045/12, 006/13, 055/16), i u skladu sa Zakonom o privrednim društvima („Sl. List RCG“, br. 06/02, „Sl. List CG“ br. 40/11) i Statutom Društva br.SA-IV-4/1 od 25.04.2016.godine. Modelom upravljanja jasno su definisane nadležnosti i odgovornosti svih ključnih organa i funkcija i definisan je strateški i operativni razvoj u Društvu. Ključne organe upravljanja čine Skupština akcionara, Odbor direktora i Izvršni direktor. Model upravljanja obuhvata i organizacionu strukturu Društva sa definisanim i opisanim zaduženjima i nadležnostima pojedinačnih organizacionih dijelova u vezi sa donošenjem odluka.

Kao sastavni dio sistema upravljanja u Društvu su uspostavljene i sljedeće funkcije: aktuarska, interne revizije, usklađenost poslovanja (u okviru Pravne službe) i sistem internih kontrola. S obzirom da upravljanje rizicima zahtijeva znanja iz pomenutih oblasti, definisanje ciljeva nije jednostavno. Ono sublimira čitav niz mjera:

- stvaranje uslova i prepostavki za suočenje rizika na prihvatljiv nivo koji ne ugrožava imovinu i poslovanje osiguravača;
- analiza svih ključnih faktora i elemenata koji omogućavaju da se finansijski, ljudski i svi ostali resursi usmjere na način koji obezbeđuje što je moguće veću disperziju, podelu i minimiziranje rizika;
- realizaciju poslovnih ciljeva, strategija i operativnih planova osiguravača;
- unapređenje usluga i zaštita interesa osiguranika i korisnika osiguranja;
- transparentnost informacija o rizicima i njihova dostupnost javnosti;
- maksimiziranje dobiti i minimiziranje potencijalnih gubitaka i negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital osiguravača.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA(nastavak)

6.1. Opšti dio (nastavak)

U skladu sa navedenim Društvo je definisalo jasnu politiku i postupke za upravljanje svim rizicima sa kojima se susreće u poslovanju, a ne samo onima preuzetim od osiguranika

Proces upravljanja rizicima u Društvu bliže je uređen sljedećim internim aktima:

- Smjernice za preuzimanje rizika u UNIQA neživotnom osiguranju,
- Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračuna prenosnih premija,
- Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračuna tehničkih rezervi za rezervisane štete
- Pravilnik o postupku za likvidaciju šteta,
- Pravilnik o reosiguranju za UNIQA neživotno osiguranje
- Pravilnik o uslovima i načinu deponovanja i ulaganja sredstava Društva,
- Smjernice za ulaganje sredstava,
- Procedura za identifikaciju, mjerjenje i praćenje rizika kojima je društvo izloženo u poslovanju,
- Pravilnik o radu Komiteta za rizike,
- Procedura upravljanja sistemom internih kontrola

a interno su usvojene politike i standardi UNIQA Grupe koje u značajnoj mjeri doprinose unapređivanju sistema upravljanja rizicima:

- Standard za upravljanje sistemom internih kontrola,
- Politika upravljanja rizicima,
- Standard za upravljanje operativnim rizicima,
- Procedura upravljanja kapitalom,
- Procedura za upravljanje imovinom i obavezama.

Kao pomoć i podrška Izvršnom direktoru u donošenju odluka o adekvatnom upravljanju rizicima, formiran je Komitet za rizike. Komitet za rizike koji predstavlja nezavisnu, kontrolnu i savjetodavnu funkciju, koja podržava Izvršnog direktora u postupku kontrole i praćenja "rizičnog profila" Društva u kratkoročnom i dugoročnom pogledu, kao i u postupku definisanja i usaglašavanja okvira za upravljanje rizicima sa zakonskom regulativom, kao i sa standardima UNIQA Grupe.

Komitet za rizike prati ispunjavanje ciljanih vrijednosti rizika definisanih Procedurom za identifikaciju, mjerjenje i praćenje rizika kojima je društvo izloženo u poslovanju, kao i okvirom za upravljanje rizicima UNIQA Grupe, sa ciljem dugoročnog obezbjeđenja ispunjenosti uslova u vezi sa adekvatnošću kapitala Društva.

Komitet za rizike pored kvantitativnih pitanja, raspravlja i o kvalitativnim pitanjima sa aspekta ključnih strateških, operativnih, pravnih i drugih značajnih rizika kojima Društvo može biti izloženo u svom poslovanju, statusu sistema internih kontrola, operativnim rizicima i promjenama zakonskog okruženja sa aspekta uticaja na Društvo, kao i o drugim pitanjima značajnim za poslovanje Društva.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA(nastavak)

6.1. Opšti dio (nastavak)

Težište upravljanja rizicima unutar sistema upravljanja i procesa koji se odvijaju u Društvu je ostvarenje strateških ciljeva. Proces upravljanja rizicima u Društvu obezbjeđuje periodično izvještavanje koje Upravi Društva omogućava da donosi odluke u vezi sa ostvarenjem dugoročnih ciljeva.

Izvršni direktor i drugi ključni organi u procesu odlučivanja uzimaju u obzir informacije dostavljene kao dio sistema upravljanja rizicima.

Interne kontrole definisu okvir koji obezbjeđuje standardizovan proces koji garantuje da će rizici u vezi sa efektivnošću i efikasnošću poslovnih aktivnosti, usklađenošću poslovanja sa propisima i (ne)finansijskim informacijama biti svedeni na najmanju mjeru ili sprječeni kroz prethodno definisane kontrole i procedure. Društvo primjenjuje katalog rizika koji sadrži sve ključne operativne rizike koji se odnose na poslovanje kompanije.

Društvo je, koristeći katalog rizika, identifikovalo sledeće grupe rizika :

- Finansijsko izvještavanje,
- Poreski rizici,
- Pravni rizici,
- Rizici usklađenosti sa propisima (npr. korporativno upravljanje, sprječavanje pranja novca, suzbijanje monopola, FATCA),
- Rizici poslovanja:
- Rizik osiguranja (upravljanje podacima i informacijama, prepostavke i parametrizacija, modeliranje, preuzimanje rizika, izvještavanje, komunikacija, administracija),
- Rizik reosiguranja (upravljanje podacima i informacijama, prepostavke i parametrizacija, modeliranje, preuzimanje rizika, izvještavanje, komunikacija, administracija),
- Rizik obračuna rizičnog kapitala (upravljanje podacima i informacijama, prepostavke i parametrizacija, modeliranje, izvještavanje, komunikacija, administracija),
- Rizik tržišta/kreditni rizik/rizik likvidnosti (npr. upravljanje podacima i informacijama, prepostavke i parametrizacija, modeliranje, rizikovanje i donošenje odluka, izvještavanje, komunikacija, administracija),
- Ostali operativni rizici (npr. prakse u zapošljavanju i bezbjednosti na radnom mjestu, prenos poslova na drugog pružaoca usluga, upravljanje procesom),
- Rizici (IT) sigurnosti (povjerljivost, integritet, dostupnost podataka).

Prema podacima sa stanjem na dan 31.12.2021. godine Društvo ispunjava regulatorne zahteve koji se odnose na adekvatnost kapitala. U posmatranom periodu, Društvo je obezbijedilo raspoloživu marginu solventnosti (garantnu rezervu) iznad propisanog nivoa, što predstavlja značajnu podršku daljem rastu i razvoju Društva uz istovremeno održavanje visokog nivoa finansijske stabilnosti, uz racio solventnosti na nivou od 163,64%.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA(nastavak)

6.2. Upravljanje rizikom u osiguranju

Rizik osiguranja se odnosi na neizvjesnost poslova osiguranja. Najznačajnije komponente rizika koji proizlaze iz osiguranja su rizik neadekvatnog obračuna tehničkih rezervi, neadekvatno obračunate premije osiguranja, rizik od neadekvatne procjene rizika koji se preuzima u osiguranje, rizik od neadekvatnog određivanja nivoa samopridržaja Društva. Oni se odnose na adekvatnost premijskih tarifa i adekvatnost rezervisanja u odnosu na obaveze iz osiguranja i kapitalnu osnovu.

Premijski rizik je prisutan u trenutku izdavanja polise prije nego što se dogodi osigurani slučaj. Postoji rizik da će troškovi i štete koji će nastati biti veći od primljenih premija.

Rizik rezervisanja predstavlja rizik da je apsolutni nivo tehničkih rezervi pogrešno procijenjen ili da će stvarne štete varirati oko statističke srednje vrijednosti. Upravljanje rizikom od neadekvatno utvrđene visine premije osiguranja vrši se radi ograničavanja mogućih gubitaka. Polazi se od visine tehničkog rezultata i promenā u visini očekivanih šteta, ali se u obzir uzimaju i drugi elementi i visina tarife na tržištu osiguranja.

U okviru sistema internih kontrola, definisane su procedure i odgovorne osobe koje su dužne da se pridržavaju istih i da u okviru svojih nadležnosti sprovode definisane ciljeve. Rukovodstvo društva je uspostavilo sistem kvartalnog izvještavanja o rizicima kojima je društvo izloženo kao i o mjerama koje se preduzimaju za ublažavanje potencijalnih rizika. U okviru izvještaja svi rizici se klasificuju po vjerovatnoći nastanka i stepena uticaja na poslovanje društva. Na bazi navedenog izvještaja, preduzimaju se određeni koraci za eliminisanje ili ublažavanje potencijalnih rizika.

Rizik osiguranja na 31.12.2021. godine je na niskom nivou:

- Dovoljnost premije i prenosne premije i tehničke rezerve Društva su na adekvatnom nivou;
- Nivo samopridržaja Društva je na adekvatnom nivou. Struktura ugovora o reosiguranju i prenos viška rizika iznad samopridržaja u reosiguranje je oprezna i adekvatna.

Društvo upravlja rizikom osiguranja kroz izvršavanje ugovorenih obaveza iz osnova osiguranja (plaćanje šteta, ugovorenih suma osiguranja), upravljanjem poslovima reosiguranja, kroz adekvatne tehničke rezerve, kroz deponovanje i ulaganje i održavanje likvidnosti, održavanje kapitala Društva i margine solventnosti.

Strategija preuzimanja rizika teži različitosti koja će osigurati uravnotežen portfelj i temelji se na velikom portfelju sličnih rizika tokom više godina što smanjuje varijabilnost rezultata. Zadatak Društva je da vodi računa o tome da njegov portfelj osiguranja bude homogen, odnosno da heterogeni portfelj pretvara u homogen, onaj čija su odstupanja suma osiguranja i visine potencijalnih šteta manja.

Društvo reosigurava dio rizika koje pribavlja kako bi kontrolisalo izloženost gubicima i zaštitilo kapitalnu osnovu. Društvo kupuje kombinaciju proporcionalnih i neproporcionalnih ugovora o reosiguranju kako bi smanjilo neto izloženost.

Cedirano reosiguranje sadrži kreditni rizik i takva potraživanja od osiguranja su prikazana nakon umanjenja za nenaplative iznose. Društvo prati finansijsko stanje reosiguravača i sklapa ugovore s reosiguravačima koji imaju rejting A. Društvo prilikom odlučivanja da se reosigura bira takvog reosiguravača koji uživa ugled snažne i dobro organizovane kompanije u čiju stručnost imaju poverenja drugi reosiguravači.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA(nastavak)
6.2. Upravljanje rizikom u osiguranju (nastavak)

Tabelarni prikaz premija osiguranja i premija datih u reosiguranje po vrstama osiguranja dat je u sljedećem pregledu:

U EUR	Premija osiguranja	31.12.2021.		Premija osiguranja	31.12.2020.	
		Premija data u reosiguranje	Neto		Premija data u reosiguranje	Neto
Nezgoda	1.903.156	(583.413)	1.319.743	1.580.649	(508.430)	1.072.219
Zdravstveno	944.702	-	944.702	800.648	-	800.648
Kasko	457.812	(202.552)	255.260	561.564	(212.247)	349.317
Transport	10.944	(5.926)	5.018	14.917	7.139	22.056
Imovina požar	480.830	(285.445)	195.385	559.854	(350.149)	209.705
Ostala imovina	1.909.943	(1.502.748)	407.195	1.983.702	(1.593.004)	390.698
Autoodgovornost	5.465.292	(58.998)	5.406.294	5.313.542	(77.103)	5.236.439
Odgovornost plovni objekti	111.572	(62.025)	49.547	81.036	(41.310)	39.726
Opšta odgovornost	427.695	(240.069)	187.626	512.119	(289.738)	222.381
Finansijski gubici	127.322	(3.804)	123.517	114.819	(11.150)	103.669
Troškovi pravne zaštite	827	-	27	797	-	797
Putno	190.633	-	190.633	96.682	-	96.682
Ostala neživotna osiguranja	68.711	(16.761)	51.951	116.810	(54.818)	61.992
UKUPNO	12.099.439	(2.961.741)	9.137.698	11.737.139	(3.130.810)	8.606.329

U EUR	Bruto naknade šteta	31.12.2021.		Bruto naknade šteta	31.12.2020.	
		Štete iz reosiguranja	Neto		Štete iz reosiguranja	Neto
Nezgoda	835.850	(327.014)	508.837	1.007.149	(347.032)	660.117
Zdravstveno	376.544	-	376.544	348.733	-	348.733
Kasko	255.706	(126.074)	129.633	245.347	(122.603)	122.744
Transport	-	-	-	-	-	-
Imovina požar	52.372	(27.517)	24.855	72.067	(37.378)	34.689
Ostala imovina	230.684	(146.222)	84.461	193.588	(118.496)	75.092
Autoodgovornost	2.219.189	97.956)	2.121.233	2.154.500	(69.259)	2.085.241
Odgovornost plovni objekti	-	-	-	-	-	-
Opšta odgovornost	14.399	(7.200)	7.200	8.962	-	8.962
Finansijski gubici	29.734	-	29.734	15.614	(4.481)	11.133
Troškovi pravne zaštite	-	-	-	-	-	-
Putno	17.403	-	17.403	48.883	-	48.883
Ostala neživotna osiguranja	428	-	428	4.460	-	4.460
UKUPNO	4.032.309	(731.981)	3.300.328	4.099.303	(699.249)	3.400.054

Procjena nastalih, neprijavljenih šteta je podložna većem stepenu neizvjesnosti u odnosu na prijavljene štete. Aktuari prilikom obračuna IBNR koriste statističke tehnike na bazi istorijskih podataka, te u tom smislu postoji i veći rizik odstupanja nego kod RBNS šteta. Run-off analiza rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta (bez troškova procjene i likvidacije šteta) na dan 31.12.2020, do dana 31.12.2021 je pokazala sledeće:

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA(nastavak)

6.2. Upravljanje rizikom u osiguranju (nastavak)

Vrsta osiguranja	Rezervisane nastale neprijavljene štete na dan 31.12.2020	Likvidirane štete nastale do 31.12.2020 prijavljene nakon 31.12.2020 likvidirane u periodu 01.01.2021 31.12.2021	Rezervisane nastale prijavljene štete nastale do 31.12.2020 prijavljene nakon 31.12.2020 u rezervaciji na dan 31.12.2021	Preostali iznos na dan 31.12.2021 za štete nastale do 31.12.2020 koje nisu prijavljene do 31.12.2021	(u EUR)
01 Nezgoda	357.484	261.585	15.982	79.916	22,36%
02 Zdravstveno	74.514	46.216	4.291	24.007	32,22%
03 Kasko	59.881	11.009	948	47.924	80,03%
04 Šinska vozila	-	-	-	-	-
05 Vazduhoplovi	-	-	-	-	-
06 Plovni objekti	-	-	-	-	-
07 Transport	-	-	-	-	-
08 Imovina požar	40.766	19.118	-	21.648	53,10%
09 Ostala imovina	94.929	26.883	17.749	50.297	52,98%
10 Autoodgovornost	2.078.291	223.665	127.530	1.727.097	83,10%
11 Odgovornost vazduhoplovi	-	-	-	-	-
12 Odgovornost plovni objekti	-	-	-	-	-
13 Opšta odgovornost	39.917	227	30.000	9.690	24,27%
14 Krediti	-	-	-	-	-
15 Jemstvo	-	-	-	-	-
16 Finansijski gubici	5.842	4.546	-	1.296	22,18%
17 Troškovi pravne zaštite	-	-	100	(100)	-
18 Putno osiguranje	16.230	5.536	-	10.694	65,89%
19 Ostala neživotna osiguranja	10.743	100	-	10.643	99,07%
UKUPNO	2.778.597	598.885	196.600	1.983.112	71,37%

Od rezervisanog iznosa za nastale neprijavljene štete od 2.778.597 EUR na dan 31.12.2020, do dana 31.12.2021 je na nivou cijelog portfelja likvidirano 598.885 EUR, u stanju rezervisanih nastalih prijavljenih šteta na dan 31.12.2021 je 196.600 EUR, što znači da je od iznosa rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta na dan 31.12.2020, na nivou cijelog portfelja preostalo još 1.983.112 EUR (71,37%) za nove prijave već nastalih šteta. Društvo je na dan 31.12.2021 rezervisalo 2.817.748 EUR na ime rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta, pri čemu se iznos od 1.622.593 EUR odnosi na štete nastale do 31.12.2020, a koje još uvijek nisu prijavljene do 31.12.2021. Imajući ovo u vidu, za run-off rezultat na dan 31.12.2021. god. se dobija sledeće:

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA(nastavak)
6.2. Upravljanje rizikom u osiguranju (nastavak)

Vrsta osiguranja	Preostali iznos na dan 31.12.2021 za štete nastale do 31.12.2020 koje nisu prijavljene do 31.12.2021	Rezervisani iznos na dan 31.12.2021 za štete nastale do 31.12.2020 koje nisu prijavljene do 31.12.2021	Run-off do dana 31.12.2021	
01 Nezgoda	79.916	73.154	6.762	1,89%
02 Zdravstveno	24.007	7.385	16.621	22,31%
03 Kasko	47.924	48.929	(1.005)	-1,68%
04 Šinska vozila	-	-	-	-
05 Vazduhoplovi	-	-	-	-
06 Plovni objekti	-	-	-	-
07 Transport	-	-	-	-
08 Imovina požar	21.648	6.144	15.504	38,03%
09 Ostala imovina	50.297	21.651	28.646	30,18%
10 Autoodgovornost	1.727.097	1.428.923	298.174	14,35%
11 Odgovornost vazduhoplovi	-	-	-	-
12 Odgovornost plovni objekti	-	-	-	-
13 Opšta odgovornost	9.690	26.140	(16.450)	-41,21%
14 Krediti	-	-	-	-
15 Jemstvo	-	-	-	-
16 Finansijski gubici	1.296	1.718	(422)	-7,22%
17 Troškovi pravne zaštite	(100)	-	(100)	-
18 Putno osiguranje	10.694	3.523	7.172	44,19%
19 Ostala neživotna osiguranja	10.643	5.027	5.616	52,27%
UKUPNO	1.983.112	1.622.593	360.518	12,97%

Ako se uzme u obzir rezervisani iznos na dan 31.12.2021 za štete nastale do 31.12.2020, a koje nisu prijavljene do 31.12.2021, koje je Društvo utvrdilo koristeći konzervativan pristup uzimajući u obzir negativan run-off rezultat u prošlosti, može se zaključiti da je iznos rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta na dan 31.12.2020 do dana 31.12.2021, na nivou cijelog portfelja precijenjen za 360.518 EUR (12,97%). Međutim, radi se samo o procjeni na dan 31.12.2021, dok se konačna dovoljnost rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta na dan 31.12.2020 može utvrditi tek nakon prijave i likvidacije svih šteta nastalih do 31.12.2020. Naročito treba imati u vidu da više metoda za procjenu rezervisanog iznosa na dan 31.12.2021 za štete nastale do 31.12.2020, a koje nisu prijavljene do 31.12.2021 daje rezultate koji međusobno značajno odstupaju.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA(nastavak)

6.2. Upravljanje rizikom u osiguranju (nastavak)

Koncentracija rizika osiguranja

Ključni aspekt rizika osiguranja kojem je Društvo izloženo je stepen koncentracije rizika osiguranja koji određuje stepen do koga određeni događaj ili serija događaja mogu uticati na obaveze Društva. Takva koncentracija može proizaći iz pojedinog ugovora o osiguranju ili iz većeg broja ugovora.

Važan aspekt koncentracije rizika osiguranja je da može proisteći iz akumulacije rizika kroz različite vrste osiguranja.

Koncentracija rizika može proisteći iz rijetkih događaja s velikim posljedicama kao što su prirodne katastrofe, u situacijama kada je Društvo izloženo neočekivanim promjenama u trendovima ili kada značajni sudski ili regulatorni rizici mogu prouzrokovati velike pojedinačne gubitke, ili imati uticaj koji se širi na veliki broj ugovora.

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promjena kurseva stranih valuta, rizik od promjene fer vrijednosti kamatne stope i rizik promjene cijena), kreditni rizik, rizik likvidnosti i kamatni rizik gotovinskog toka. Upravljanje rizicima u Društvu je usmjereno na nastojanje da u situaciji nepredvidivosti, rukovodstvo potencijalni negativni uticaj na finansijsko poslovanje Društva svede na minimum.

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promjena kurseva stranih valuta, rizik od promjene fer vrijednosti kamatne stope i rizik promjene cijena), kreditni rizik, rizik likvidnosti i kamatni rizik gotovinskog toka. Upravljanje rizicima u Društvu je usmjereno na nastojanje da u situaciji nepredvidivosti, rukovodstvo potencijalni negativni uticaj na finansijsko poslovanje Društva svede na minimum.

Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbjegavaju smanjenjem izloženosti Društva ovim rizicima. Društvo ne koristi izvedene finansijske instrumente ili ostale oblike hedžinga protiv ovih rizika zbog nerazvijenosti finansijskog tržišta u kojem Društvo posluje.

Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje:

- (a) Valutni rizik – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u kursu.
- (b) Rizik promjene kamatnih stopa – rizik da će se vrijednosti finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene u tržišnim kamatnim stopama.
- (c) Cjenovni rizik – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene cijena na tržištu, bez obzira jesu li te promjene prouzrokovane faktorima koji se odnose specifično na taj instrument ili njegovog izdavaoca ili faktorima koji se odnose na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Tržišni rizik ne uključuje samo potencijalni gubitak, već i potencijalni dobitak.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA(nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Upravljanje rizicima

(a) Rizik promjene kursa

Zvanična valuta u Crnoj Gori je EUR. Kako Društvo većinu transakcija obavlja u EUR, valutni rizik je značajno umanjen.

(b) Kamatni rizik

Izloženost Društva tržišnom riziku promjene u kamatnim stopama je koncentrisana u portfelju ulaganja. Poslovanje Društva je podložno riziku promjene kamatnih stopa, ako kamatonosna sredstva i obaveze, na koje se plaća kamata, dospijevaju u različitim rokovima i kamate im se različito mijenjaju.

Portfelj ulaganja Društva je obezbijeđen fiksnim kamatama i po tom osnovu Društvo je ostvarilo prihod.

Društvo je izloženo riziku promjena u budućim gotovinskim tokovima koje proizilaze iz promjena kamatnih stopa na tržištu. Međutim, ovaj rizik je ograničen budući da sva kamatonosna ulaganja Društva na datum izvještavanja imaju fiksne kamatne stope.

Rizik promjene kamatnih stopa predstavlja rizik da će se vrijednost imovine Društva promijeniti zbog promjene u apsolutnom nivou kamatnih stopa i/ili razlika između dvije kamatne stope. Aktivnosti Društva su pod uticajem rizika promjene kamatnih stopa u onoj mjeri u kojoj kamatonosna imovina i obaveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim razdobljima ili u različitim iznosima. Kod promjenljivih kamatnih stopa imovina i obaveze društva podložni su i baznom riziku, koji predstavlja razliku u načinu određivanja cijena raznih indeksa promjenljivih kamatnih stopa.

Rizik promjene kamatnih stopa javlja se uslijed mogućnosti da će promjene kamatnih stopa uticati na buduće tokove gotovine ili na fer vrijednost finansijskih instrumenata. Društvo prati i procenjuje uticaj promjena kamatnih stopa na buduće tokove gotovine ili na fer vrijednost finansijskih instrumenata kroz praćenje osetljivosti Društva na promjene kamatnih stopa primenom analize usklađenosti imovine i obaveza.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA(nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost finansijskih sredstava i obaveza na kraju posmatranog perioda data je u sljedećem pregledu:

Na dan 31.12.2021.	Nekamato-nosna	Fiksna kamatna stopa	Varijabilna kamatna stopa	Ukupno
U EUR				
Finansijska imovina				
Učešće u kapitalu Nacionalnog biroa osiguravača	50.000	-	-	50.000
Ulaganja koja se drže do dospijeća – kuponske državne obveznice	-	12.791.119	-	12.791.119
Potraživanja od banaka – depoziti	-	960.000	-	960.000
Potraživanja po osnovu premije	1.161.398	-	-	1.161.398
Ostala potraživanja	181.912	-	-	181.912
Gotovina	-	169.669	-	169.669
Ukupna finansijska imovina	1.393.310	13.920.788	-	15.314.098
Finansijske obaveze				
Obaveze iz finansiranja	-	-	-	-
Ostale obaveze	(633.735)	-	-	(633.735)
Obračunati troškovi	(1.071.064)	-	-	(1.071.064)
Ukupne finansijske obaveze	(1.704.799)	-	-	(1.704.799)
Na dan 31.12.2020.	Nekamato-nosna	Fiksna kamatna stopa	Varijabilna kamatna stopa	Ukupno
U EUR				
Finansijska imovina				
Učešće u kapitalu Nacionalnog biroa osiguravača	50.000	-	-	50.000
Ulaganja koja se drže do dospijeća – kuponske državne obveznice	-	9.736.300	-	9.736.300
Potraživanja od banaka – depoziti	-	1.810.000	-	1.810.000
Potraživanja po osnovu premije	1.194.076	-	-	1.194.076
Ostala potraživanja	244.805	-	-	244.805
Gotovina	-	400.459	-	400.459
Ukupna finansijska imovina	1.488.881	11.946.759	-	13.435.640
Finansijske obaveze				
Obaveze iz finansiranja	-	-	-	-
Ostale obaveze	(507.922)	-	-	(507.922)
Obračunati troškovi	(641.790)	-	-	(641.790)
Ukupne finansijske obaveze	(1.149.712)	-	-	(1.149.712)

Društvo prati ovu izloženost periodičnim pregledima stanja svoje imovine i obaveza. Procjene gotovinskih tokova, kao i uticaj promjena kamatnih stopa koje se odnose na portfelj ulaganja i tehničke rezerve, redovno se analiziraju. Cilj je da se ograniče neto promjene u vrijednosti imovine i obaveza koje proizilaze iz promjene kamatnih stopa.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA(nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

(c) Cjenovni rizik

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati kao rezultat promjena tržišnih cijena.

U pregledu koji slijedi, dat je uporedni prikaz knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine i njene tržišne vrijednosti. Obzirom da su hartije od vrijednosti koji Društvo ima u portfoliju klasifikovane kao ulaganja koja se drže do dospijeća i vode po knjigovodstvenoj vrijednosti, na datum izvještavanja Društvo nema plasmana koji se vode po fer vrijednosti za koje bi promjena tržišnih cijena imala materijalan značaj na finansijski položaj Društva.

	Ulaganja koja se drže do dospijeća		Krediti i potraživanja		Ukupno	
	Knjigov. vrijednost	Fer vrijednost	Knjigov. vrijednost	Fer vrijednost	Knjigov. vrijednost	Fer vrijednost
31. decembar 2021.						
Kuponske državne obveznice Potraživanja od banaka - depoziti	12.791.119	12.440.296	-	-	12.791.119	12.440.296
Ukupno	12.791.119	12.440.296	960.000	960.000	960.000	960.000
31. decembar 2020.						
Kuponske državne obveznice Potraživanja od banaka - depoziti	9.736.300	9.858.992	-	-	9.736.300	9.858.992
Ukupno	9.736.300	9.858.992	1.810.000	1.810.000	1.810.000	1.810.000

Fer vrijednost ulaganja koja se drže do dospijeća obračunata je primjenom prinosa na obveznice objavljenim na Bloombergu na dan 31.12.2021., odnosno 31.12.2020.

Upravljanje ovim rizicima obavlja rukovodstvo Društva i služba finansija, računovodstva u sklopu politika i strategija odobrenih od strane Odbora direktora.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Kreditni rizik

Kreditni rizik se definiše kao neposobnost dužnika u izmirenju dospjelog potraživanja. Društvo upravlja ovim rizikom redovnim pregledima i analizama od strane rukovodstva i redovnim sastancima s ciljem praćenja razvoja kreditnog rizika. Kontinuirano se prati naplativost potraživanja i vrše odgovarajuće ispravke potraživanja u skladu sa internim aktima.

Društvo upravlja ovim rizikom tako što radi diversifikaciju ulaganja u depozite kod prvakasnih banaka i u državne obveznice. Time je rizik naplate sveden na najmanju moguću mjeru a sve u skladu sa poslovnom konzervativnom politikom ulaganja sredstava Društva. osiguranje („Sl. List CG“, br. 62/18).

Tabelarni prikaz izloženosti kreditnom riziku:

U EUR	2021	2020
Hartije od vrijednosti	12.791.119	9.736.300
Depoziti kod banaka	960.000	1.810.000
Potraživanja za premiju	1.374.349	1.377.592
Ostala potraživanja	209.611	362.006
Ispravka vrijednosti	(240.649)	(300.717)
Neto knjigovodstvena vrijednost	15.094.430	12.985.181

Struktura potraživanja za premiju po ročnosti prikazana je u napomeni 20.

Plasmani se odnose na ulaganja u depozite kod banaka u Crnoj Gori. Dospijeća depozita, kamatne stope po kojima su uloženi, kao i rejtinzi banaka kod kojih su uloženi depoziti, prikazani su u napomeni 18.

Ulaganja u hartije od vrijednosti predstavljaju ulaganja u obveznice izdate od strane Ministarstva finansija Vlade Crne Gore sa fiksnim kamatnim stopama. Struktura obveznica po rokovima dospijeća prikazana je u napomeni 17.

Finansijska sredstva Društva koja su izložena kreditnom riziku su depoziti kod banaka, gotovina na tekućim računima i hartije od vrijednosti. Društvo prati informacije u vezi emitentata hartija od vrijednosti i nastoji da se u plasmanima nalaze hartije od vrijednosti izdavalaca sa visokim kreditnim rejtingom. Plasman sredstava u bankarske depozite se obavlja na bazi analize bankarskog sektora i pojedinačnih banaka, imajući u vidu pojedinačne indikatore rizika banaka i vodeći računa o disperziji po bankama i kreditnom rejtingu grupe kojoj pripadaju pojedinačne banke. Bankarski depoziti se ulažu na osnovu ponude i analize boniteta banaka, uz vođenje računa o disperziji deponovanja po bankama.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan bilansa stanja:

	2021	2020
Dužničke hartije od vrijednosti - ulaganja koja se drže do dospijeća	12.791.119	9.736.300
Potraživanja od banaka	960.000	1.810.000
Učešće reosiguravača u prenosnoj premiji i rezervisanim štetama	2.115.852	2.161.255
Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala potraživanja	1.343.311	1.438.881
Gotovina	169.669	400.459
Ukupno	17.379.951	15.546.894

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje kao rezultat finansijskih aktivnosti Društva i upravljanja sredstvima. Ovaj rizik uključuje sposobnosti finansiranja sredstava u odgovarajućim rokovima i kamataima, te rizik nesposobnosti likvidacije sredstava po razumnoj cijeni i u odgovarajućim vremenskim razdobljima.

Likvidnost Društva utvrđuje se i prati na osnovu novčanih tokova i pokazatelja likvidnosti. Pokazatelj likvidnosti Društva se utvrđuje na osnovu odnosa vrijednosti likvidnih sredstava i obaveza Društva u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje („Sl. List Crne Gore“, br. 22/14 od 16.05.2014.)

Društvo nastoji da u svom poslovanju što više slobodnih novčanih sredstava plasira u depozite i državne obveznice kod banaka uz najpovoljniju kamatu stopu. Stanje gotovinskih računa i depozita se razmatra na dnevnom nivou od strane rukovodstva Društva, prilikom čega se utvrđuju kritični dani za likvidnost, odnosno dani kada će doći do značajnog odliva sredstava, na osnovu čega se donose odluke o korišćenju sredstava. Društvo je likvidno i tokom godine je zadovoljilo zakonske zahtjeve za plaćanjem šteta na vrijeme.

Analizom visine i strukture tehničkih i garantnih rezervi (ukupno i po vrstama osiguranja), i kvantifikovanjem funkcionalnih odnosa između pojedinih deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih i garantnih rezervi, realizuju se ciljevi i podiže efikasnost upravljanja rizicima.

Društvo svojim aktivnostima obezbeđuje strukturu i ročnu usklađenosć imovine i obaveza, procjenjuje buduće novčane tokove i permanentno prati informacije o dešavanjima na tržištu novca i kapitala radi prevazilaženja eventualnih problema u likvidnosti.

Ugovori o deponovanju sredstava imaju klauzulu o prijevremenom vraćanju u slučaju potrebe za likvidnim sredstvima.

Sljedeće tabele predstavljaju strukture dospijeća sredstava i obaveza Društva posebno na dan 31. decembra 2021. godine i 31. decembra 2020. godine, na osnovu nediskontovanih ugovorenih obaveza:

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Na dan 31.12.2021. U EUR	do 1 godine	od 1 do 3 godine	od 3 do 5 godina	preko 5 godina	ukupno
Finansijska imovina					
Ulaganja koja se drže do dospijeća – kuponske državne obveznice	-	2.052.943	3.671.910	7.066.265	12.791.119
Potraživanja od banaka – depoziti	960.000	-	-	-	960.000
Potraživanja po osnovu premije	1.153.151	5.525	2.722	-	1.161.398
Ostala potraživanja	165.090	14.928	1.894	-	181.912
Gotovina	169.669	-	-	-	169.669
Ukupna finansijska imovina	2.447.910	2.073.396	3.676.526	7.066.265	15.264.098

Finansijske obaveze					
Obaveze iz finansiranja	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	(633.735)	-	-	-	(633.735)
Obračunati troškovi	(1.071.064)	-	-	-	(1.071.064)
Ukupne finansijske obaveze	(1.704.799)				(1.704.799)

Na dan 31.12.2020. U EUR	do 1 godine	od 1 do 3 godine	od 3 do 5 godina	preko 5 godina	ukupno
Finansijska imovina					
Ulaganja koja se drže do dospijeća – kuponske državne obveznice	1.818.050	-	5.231.241	2.687.009	9.736.300
Potraživanja od banaka – depoziti	1.710.000	100.000	-	-	1.810.000
Potraživanja po osnovu premije	1.179.449	8.958	5.216	453	1.194.076
Ostala potraživanja	185.672	54.222	4.911	-	244.805
Gotovina	400.459	-	-	-	400.459
Ukupna finansijska imovina	5.293.630	163.180	5.241.368	2.687.462	13.385.640

Finansijske obaveze					
Obaveze iz finansiranja	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	(507.992)	-	-	-	(507.992)
Obračunati troškovi	(641.790)	-	-	-	(641.790)
Ukupne finansijske obaveze	(1.149.782)				(1.149.782)

Društvo je obračunalo na dan 31.12.2021. godine rezervisanja za štete u iznosu od EUR 4.581.899 (31.12.2020: EUR 4.611.728), prenosnu premiju u iznosu od EUR 7.009.417 (31.12.2020: EUR 6.691.139), kao i rezerve za neistekle rizike u iznosu od EUR 113.317 (31.12.2019: EUR 83.776).

Ročna struktura finansijskih sredstava i obaveza na dan 31.12.2021. godine dovoljna je za pokriće rezervisanih šteta Društva.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Operativni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na poslovanje Društva, zbog propusta (nenamernih i namernih) zaposlenih i organa Društva, neodgovarajućih internih procedura i procesa u Društvu, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom, odnosno drugim sistemima kao i uslijed nepredvidljivih spoljnih događaja.

Operativni rizik obuhvata:

- 1) rizik pogrešnog, odnosno neodgovarajućeg izbora članova organa upravljanja, kao i lica kojima je povjeren rukovođenje pojedinim poslovima društva;
- 2) rizik pogrešnog, odnosno neadekvatnog izbora, rasporeda i postavljanja zaposlenih u društvu (kvalifikaciono i brojno);
- 3) rizik neadekvatne organizacije poslovanja društva;
- 4) rizik pogrešnog i ekonomski štetnog ugovaranja poslova;
- 5) rizik ugovaranja, organizovanja i obavljanja poslova osiguranja suprotno pravilima struke osiguranja;
- 6) rizik odsustva odgovarajućeg sistema internih kontrola, procedura i postupaka rada;
- 7) rizik prevara, zloupotreba i drugih nezakonitih aktivnosti lica kojima je povjeren rukovođenje pojedinim poslovima društva, članova organa upravljanja i zaposlenih u društvu;
- 8) ostale operativne rizike koji zavise od prirode, obima i složenosti poslovanja društva.

Društvo sprovodi proces identifikacije Operativnih rizika, u skladu sa Solventnost I lokalnom regulativom i metodologijom Grupe, koji se sastoji od:

- Prikupljanje podataka o gubicima (Loss Data Collection);
- Samoprocena rizika (Risk Self Assessment).

Nivo rizika je određen uz pomoć kvalitativne metodologije (kombinacija tabele Uticaja i Vjerovatnoće nastanka). Društvo ne poseduje razvijen interni model (baziran na principima Solventnost II) za adekvatnu kvantifikaciju rizika. Dok Solventnost II regulativa ne stupa na snagu, Društvo na kvartalnom nivou dostavlja podatke funkciji za upravljanje rizicima Grupe, neophodne za obračun kapitalnog zahteva na bazi standardne formule.

Preferencije Društva u vezi sa operativnim rizicima su da teži da izbjegne ili svede na najmanju moguću meru operativni rizik, pravni rizik, strateški kao i druge značajne rizike. U upravljanju operativnim rizikom Društvo primjenjuje Heat Map-u koju redovno ažurira. Restrukturiranje IT okruženja Društva je ključno u umanjenju rizika od pada sistema. Društvo u kontinuitetu radi na unapređenju IT aplikacija i infrastrukture.

Dodatno kroz pojednostavljenja i smanjenje broja koraka u poslovnim procesima povećava se zadovoljstvo klijenata Društva. Implementacija ciljnog operativnog modela (Target Operating Model – TOM) u Društvu ima za cilj standardizaciju ključnih procesa. Ovo omogućava Društvu da uvećava produktivnost, poveća zadovoljstvo klijenata i umanji broj neefikasnih i nestabilnih procesa. Sektor za razvoj ljudskih resursa kontinuirano prati razvoj zaposlenih u cilju smanjenja rizika napuštanja kompanije od strane ključnih zaposlenih. Kontinuirano se prati zakonsko okruženje.

Društvo koristi „Heat Map“-u za izvještavanje od najznačajnim rizicima.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Rizici se procjenjuju na osnovu scenario analize pretnje (*thread scenarios*) i putem ekspertske procjena. Procjenjeni rizici se klasificuju u odgovarajuće risk klase u skladu sa sistemom klasifikacije koji zavisi od raspoloživog kapitala za pokriće solventnosti tj. od raspoložive marge solventnosti (*garantne rezerve*) i procijenjene vjerovatnoće ostvarenja definisanog scenarija. Matrica vrednovanja operativnih rizika data je u nastavku:

		Iznos rizika			
			Nizak	Srednji	Visok
Vjerovatnoća	Visoka	10% - 100%	C	A	A
	Srednja	5% - 10%	D	B	A
	Niska	0,1% - 5%	D	C	B

Tabela: Matrica vrednovanja merljivih rizika

Upravljanje imovinom i obavezama

Budući da je Društvo izloženo riziku kroz ugovore o osiguranju, finansijske plasmane, finansijske obaveze i reosiguranje, cilj društva je da uparuje obaveze po ugovorima o osiguranju i finansijskim instrumentima sa aktivom koja je izložena sličnim ili identičnim rizicima.

Društvo aktivno upravlja svojom imovinom te koristi pristupe koji uravnovežuju kvalitet, diversifikaciju, uparivanje imovinom i obavezama, likvidnost i povrat na investiciju. Cilj procesa ulaganja je optimizirati prihod od ulaganja i ukupni povrat, istovremeno osiguravajući da se imovinom i obavezama upravlja na bazi gotovinskih tokova i ročnosti. Rukovodstvo periodično pregleda i odobrava ciljane portfelje, određuje investicione smjernice i limite te nadgleda proces upravljanja imovinom i obavezama. Dužna pažnja poklanja se usklađenosti s pravilima koje propisuje Zakon o osiguranju.

Društvo stvara ciljne portfelje za svaki značajni proizvod, što predstavlja strategije ulaganja koje Društvo koristi da bi profitabilno finansiralo svoje obaveze unutar prihvatljivog nivoa rizika. Ove strategije uključuju ciljeve za efektivno trajanje, krivu prinosa, osjetljivost, likvidnost, koncentraciju imovine po sektorima i kreditni kvalitet. Procjene korišćene u utvrđivanju približnih iznosa i vremena plaćanja vlasnicima polisa za obaveze iz ugovora o osiguranju se redovno pregledaju. Veći dio ovih procjena je subjektivne prirode i može uticati na mogućnost Društva da ostvari ciljeve upravljanja imovinom i obavezama.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

U EUR	2021		2020	
	Plasmani	Obaveze	Plasmani	Obaveze
Učešće u kapitalu Nacionalnog biroa osiguravača	50.000		50.000	
Kuponske državne obveznice	12.791.119		9.736.300	
Depoziti	960.000		1.810.000	
Potraživanja po osnovu premije osiguranja	1.161.398		1.194.076-	
Ostala potraživanja	181.912		244.805-	
Gotovina	169.669		400.459	
Obaveze iz finansiranja	-		-	
Ostale obaveze iz osiguranja	(633.735)		(507.922)	
Obračunati troškovi	(1.071.064)		(641.790)	
UKUPNO	15.314.098	(1.704.799)	13.435.640	(1.149.712)

6.4. Upravljanje kapitalom

Društvo upravlja kapitalom, održava zahtijevani nivo kapitala i ulaže kapital u skladu sa Zakonom o osiguranju, Pravilnikom o načinu obračuna margine solventnosti („Sl. List CG“, br. 14/2013) i Pravilnikom o deponovanju i ulaganju sredstava tehničkih rezervi i sredstava kapitala društva za osiguranje („Sl. List CG“, br. 68/21 od 23.06.2021.).

U skladu sa gore navedenim, na dan 31. decembar 2021. godine izračunat je garantni kapital i margina solventnosti Društva:

U EUR	2021		2020	
Kapital Društva	4.909.332		4.129.415	
Garantni kapital Društva	4.909.332		4.129.295	
Margina solventnosti	1.959.824		1.959.824	
Minimalni akcijski kapital	3.000.000		3.000.000	

7. FER VRIJEDNOST KAO OSNOVA VREDNOVANJA IMOVINE I OBAVEZA

Fer vrijednost se definiše kao „cijena koja bi bila ostvarena prilikom prodaje sredstva ili plaćena za prenos obaveze u redovnoj transakciji između tržišnih učesnika na dan vrednovanja“.

U zavisnosti od karakteristike podataka (inputa) koji su korišćeni prilikom utvrđivanja fer vrijednosti, fer vrijednost se klasificuje u jedan od tri nivoa. Najveću pouzdanost ima fer vrijednost nivoa 1, zatim fer vrijednost nivoa 2, i na kraju, najmanji nivo pouzdanosti ima fer vrijednost nivoa 3.

U nastavku je hijerarhijski redosled nivoa određivanja fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza:

1. Fer vrijednost nivoa 1 je vrijednost koja je dobijena na bazi kotiranih cijena na aktivnim tržištima kod kojih nije vršeno bilo kakvo usklajivanje a koje se odnose na identična sredstva ili obaveze. Fer vrijednost nivoa 1 je karakteristična za Finansijska sredstva (HOV) za koja postoji aktivno i likvidno tržište.
2. Fer vrijednost nivoa 2 je vrijednost koja je dobijena na bazi kotiranih cena za slična sredstva kojima se trguje na aktivnom i likvidnom tržištu ili vrednost koja je dobijena na bazi korigovanih kotiranih cena za identična sredstva kojima se trguje na neaktivnom i nelikvidnom tržištu.
3. Najmanju pouzdanost sa sobom nosi fer vrijednost nivoa 3 koja se dobija na bazi inputa koji nisu uočljivi na tržištu. Najčešće je reč o fer vrijednosti koja se dobija primenom različitih modela procjene koji kao podatke (inpute) koriste pretpostavke razvijene od strane menadžmenta. Fer vrijednost nivoa 3 je karakteristična za Nematerijalnu imovinu i Nekretnine, postrojenja i opremu.

Uporedni pregled knjigovodstvene i fer vrednosti na dan 31.12.2021. i 31.12.2020. za kuponske državne obveznice i potraživanja od banaka za depozite dat je u napomeni 6.3. u okviru cjenovnog rizika. Finansijske obaveze Društva su kratkoročne a njihova fer vrijednost je jednak knjigovodstvenoj vrednosti.

8. PRIHODI OD PREMIJE OSIGURANJA I SAOSIGURANJA

u EUR	2021	2020
Obračunate bruto premije neživotnih osiguranja	12.099.439	11.737.139
Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja	(2.961.741)	(3.130.810)
Promjene bruto prenosnih premija	(318.278)	(340.673)
Promjena prenosnih premija za reosiguravajući dio	(11.590)	136.629
Ukupno	8.807.830	8.402.286

8. PRIHODI OD PREMIJE OSIGURANJA I SAOSIGURANJA(nastavak)

	Bruto premija u EUR	Udio reosig. u premijama osiguranja	Promjena bruto prenosnih premija	Promjena prenosnih premija za reos. dio	Neto premija	Bruto premija	Udio reosig. u premijama osiguranja	Promjena bruto prenosnih premija za reos. dio	Pomjena prenosnih premija za reos. dio	Neto premija
Nezgoda	1.903.156	(583.413)	(368.375)	110.331	1.061.699	1.580.649	(508.430)	75.032	(10.493)	1.136.757
Zdravstveno	944.702	-	(81.945)	-	862.757	800.648	-	(82.284)	-	718.364
Kasko	457.812	(202.552)	52.325	(5.067)	302.518	561.564	(212.247)	68.295	(41.937)	375.676
Transport	10.944	(5.926)	(1.219)	595	4.394	14.917	7.139	(7)	(18)	22.031
Imovina požar	480.830	(285.445)	75.292	(48.340)	222.337	559.854	(350.149)	5.097	15.372	230.174
Ostala imovina	1.909.943	(1.502.748)	(55.185)	(25.090)	326.920	1.983.702	(1.593.004)	(215.325)	188.355	363.727
Autoodgovornost	5.465.292	(58.998)	51.295	-	5.457.589	5.313.542	(77.103)	(154.278)	-	5.082.161
Odgovornost plovni objekti	111.572	(62.025)	(14.523)	8.777	43.801	81.036	(41.310)	5.217	(4.115)	40.828
Opšta odgovornost	427.695	(240.069)	52.042	(19.612)	220.056	512.119	(289.738)	(14.544)	(593)	207.244
Finansijski gubici	127.322	(3.805)	(42.296)	(3.434)	77.787	114.819	(11.150)	(25.933)	(9.475)	68.261
Troškovi pravne zaštite	827	-	(1)	-	826	797	-	24	-	821
Putno	190.633	-	(22.186)	-	168.447	96.682	-	9.529	-	106.211
Ostala neživotna osiguranja	68.712	(16.761)	36.497	(29.749)	58.699	116.810	(54.818)	(11.495)	(466)	50.030
Ukupno	12.099.440	(2.961.742)	(318.279)	11.589	8.807.830	11.737.139	(3.130.810)	(340.672)	136.630	8.402.285

9. NETO PRIHODI OD OSTALIH USLUGA

u EUR	2021	2020
Prihodi od prodaje zelene karte	183.321	174.373
Prihodi od drugih usluga - naplata obezvrijedjenih potraživanja	61.276	46.215
Prihodi od drugih usluga	82.258	134.813
Prihodi od uslužnih šteta	2.641	-
Ukupno	329.496	355.400

10. RASHODI NAKNADA ŠTETA

Rashodi naknada šteta imaju sljedeću strukturu:

u EUR	2021	2020
Obračunate bruto naknade šteta	4.032.309	4.099.303
Troškovi vezani za naknadu šteta	189.740	173.658
Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja	(53.294)	(48.292)
Umanjenjene za udio reosiguravača u naknadama šteta	(731.982)	(699.249)
Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete	(79.714)	(95.301)
Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za reosiguravajući i saosiguravajući dio	71.075	(35.593)
Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljenе štete	39.151	(72.812)
Umanjenje za udjele reosiguravača u rezervisanjima za nastale neprijavljenе štete	(37.262)	(4.064)
Promjene rezervisanja za troškove likvidacije šteta	10.733	(74.219)
Ukupno	3.440.756	3.243.431

Rashodi naknada šteta po vrstama osiguranja prikazane su kao što slijedi:

Napomene uz finansijske izvještaje za 2021. godinu Unija neživotno osiguranje a.d. Podgorica

RASHODI NAKNADA ŠTETA(nastavak)

10. RASHODI NAKNADA ŠTETA(nastavak)

		2020			
Obračunate bruto naknade šteta	Troškovi vezani za isplatu šteta	Prihode ostvareni iz bruto regresnih potraživanja	Umanjenj e za udio saos., i reos. u naknadam a šteta	Promjene rezervisan ja za nastale prijavljene štete za saos. i reos.dio (+/-)	Promjene rezervisan ja za nastale prijavljene štete (+/-)
Obračunate bruto naknade šteta	Troškovi vezani za isplatu šteta	Udjio u naknadam a šteta iz prihvaćenih saosiguranj a	Umanjenj e za udio saos., i reos. u naknadam a šteta	Promjene rezervisan ja za nastale prijavljene štete (+/-)	Promjene rezervisan ja za nastale prijavljene štete (+/-)
u EUR					
Nezgoda	1.007.149	26.146	-	(347.032)	4.863
Zdravstveno	348.733	9.053	-	(9.246)	12.147
Kasko	245.347	12.250	(141)	(5.671)	(964)
Plovni objekti	-	-	-	(122.603)	1.247
Transport	-	-	-	-	7.799
Imovina požar	72.067	4.247	-	-	11.923
Ostala imovina	193.588	11.408	-	-	(6.468)
Autoodgovornost	2.154.500	107.574	(48.151)	-	-
Odgovornost plovni objekti	-	-	-	(29.631)	(60.170)
Opšta odgovornost	8.962	528	-	-	-
Finansijski gubici	15.614	920	-	(4.481)	2.990
Troškovi pravne zaštite	-	-	-	-	575
Putno	48.883	1.269	-	-	-
Ostala neživotna osiguranja	4.459	263	-	(13.609)	(4.180)
Ukupno	4.099.302	173.658	(48.292)	-	-
				(699.249)	(95.301)
				(35.593)	(72.812)
				(4.063)	(74.220)
				(4.063)	(74.220)
				(4.063)	(74.220)

11. OSTALI TROŠKOVI, DOPRINOSI I REZERVISANJA

Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja se odnose na:

u EUR	2021	2020
Troškovi za preventivu	158.876	160.765
Vatrogasni doprinos	23.023	26.398
Troškovi doprinosa Garantnom fondu	216.799	227.041
Troškovi nadzornog organa	116.198	121.843
Troškovi ispravke vrijednosti potraživanja	78.009	61.392
Ostali neto troškovi osiguranja	536.302	525.333
Rezervacije za otpremnine povodom penzionisanja	12.178	596
Druge rezervacije	0	7.716
Ukupno	1.141.385	1.131.084

Doprinos za preventivu se izdvaja u skladu sa Pravilnikom o maksimalnim stopama režijskog dodatka Društva.

Doprinos Garantnom fondu za 2021. obračunat je i evidentiran u skladu sa Odlukom o visini doprinosa Garantnom fondu za 2021. godinu (Službeni list CG, br. 130/2020, donijetom od strane Savjeta Agencije za nadzor osiguranja). Doprinos je utvrđen je po stopi od:

- a) 4,00% od bruto fakturisane premije u 2021. godini za obavezno osiguranje putnika u javnom saobraćaju od posljedica nesrećnog slučaja; osiguranje vlasnika, odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima i osiguranje vlasnika, odnosno korisnika plovnih objekata od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima,
- b) 0,40% od bruto fakturisane premije u 2020. godini za osiguranje vlasnika, odnosno korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima.

U skladu sa članom 175 Zakona o osiguranju i člana 6 Odluke o naknadama Agencije za nadzor osiguranja („Službeni list CG“, br. 26/15 od 26.05.2015. i 38/15 od 17.07.2015.) godišnja naknada za vršenje nadzora nad poslovanjem koju plaća Društvo iznosi 0,99% godišnje bruto premije. Kao osnovica za utvrđivanje naknade za vršenje nadzora u tekućoj godini uzima se bruto premija ostvarena u prethodnoj godini.

Vatrogasni doprinos obračunat je u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07 od 18.12.2007, 005/08 od 23.01.2008, 086/09 od 25.12.2009, 032/11 od 01.07.2011, 054/16 od 15.08.2016.) prema kojem su osiguravajuća društva dužna da izdvajaju i uplaćuju sredstva u Fond za zaštitu i spasavanje, i to u visini 5% od naplaćene premije osiguranja od požara i drugih opasnosti. Vatrogasni doprinos obračunava se i plaća počev od 01.07.2017. godine.

Ostali neto troškovi osiguranja odnose se na rashode nastale po osnovu učešća u pozitivnom tehničkom rezultatu, storniranja i raskida polisa prethodnih perioda, odobrenih popusta i usluga asistencije na putu. Druge rezervacije odnose se na rezervacije za ispravke potraživanja po osnovu regresnih šteta i datih avansa.

12. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA

Troškovi sprovođenja osiguranja za period 01.01. – 31.12.2021. iznose EUR 3.891.340 (2020: EUR 3.908.872) i imaju sljedeću strukturu:

u EUR	2021	2020
Troškovi sticanja osiguranja	2.946.846	2.500.671
Promjene u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja	(198.304)	411.221
Amortizacija	76.758	28.983
Neto zarade zaposlenih	356.165	434.949
Porezi i doprinosi na isplaćene zarade	218.245	276.857
Drugi troškovi rada	83.089	89.754
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	657.499	801.560
Materijalni troškovi	39.830	53.389
Troškovi ugovora o djelu, konsultantskih usluga	173.137	258.254
Troškovi zakupnina	6.419	74.660
Premija osiguranja	42.664	46.575
Troškovi platnog prometa	5.358	1.078
Troškovi reklame, propagande i reprezentacije	116.478	43.426
Drugih usluga	777.587	529.171
Ostali troškovi usluga	1.121.643	953.164
Drugi troškovi	34.066	35.344
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja	(786.998)	(875.460)
Ukupno:	3.891.340	3.908.872

Troškovi sprovođenja osiguranja obuhvataju: troškove sticanja osiguranja i sve druge operativne troškove koji su neophodni za obavljanje djelatnosti osiguranja (amortizaciju, zarade, materijalne troškove, troškove ostalih usluga). Ukupni troškovi sprovođenja osiguranja umanjuju se za prihode od provizija reosiguravača.

U skladu sa članom 102 Zakona o osiguranju, troškovi sticanja (pribavljanja) osiguranja su razgraničeni u srazmjeri prenosne premije i ukupne premije.

13. FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA

Struktura ukupnog neto finansijskog rezultata od ulaganja sa aspekta finansijskog rezultata ostvarenog od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i finansijskog rezultata iz ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi:

u EUR	2021	2020
Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi	253.418	232.510
Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi	(3.606)	-
Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi	249.812	232.510
Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	116.245	61.927
Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	(53.616)	(18.859)
Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	62.629	43.068
Ukupno	312.441	275.578
u EUR	2021	2020
Prihodi od kamata na oročene depozite	20.935	41.587
Prihodi od kamata na sredstva po vidjenju i drugi kamatni prihodi	-	-
Prihodi od kamata po osnovu obveznica	344.628	249.351
Finansijski prihodi:	365.563	290.937
Rashodi kamata	(57.222)	(18.859)
Finansijski rashodi:	(57.222)	(18.859)
Drugi prihodi	4.100	3.500
Drugi rashodi	-	-
Ukupno:	4.101	3.500
Ukupno:	312.441	275.578

14. POREZ NA DOBIT

u EUR	2021	2020
Tekući porez	89.915	24.743
Odloženi porezi	-	14.007
Ukupno	89.915	38.750

Usaglašavanje iznosa poreza na dobit i proizvoda rezultata poslovanja:

u EUR	2021	2020
Dobit/gubitak poslovne godine	975.986	818.667
Teorijski porez na dobit po stopi od 9%	87.839	73.680
Usklađivanje prihoda i rashoda		
Troškovi i prihodi koji se ne priznaju u poreskom bilansu	17.529	14.759
Amortizacija obračunata u finansijskim izvještajima	189.091	44.759
Amortizacija obračunata za poreske svrhe	183.555	(40.537)
Poreska osnovicana dan 31. decembar	999.052	837.648

15. NEMATERIJALNA IMOVINA

Na dan 31.12.2021. godine nematerijalna imovina u iznosu od EUR 1 (31.12.2020: EUR 119) predstavlja ulaganje u programe za računare i licence.

Promjene na nematerijalnoj imovini su kao što slijedi:

u EUR	2021	2020
Nabavna vrijednost		
Stanje 1. januara	269.930	269.930
Nabavka	-	-
Stanje 31. decembra	269.930	269.930
Ispravka vrijednosti		
Stanje 1. januara	(269.811)	(269.335)
Amortizacija	(119)	(475)
Stanje 31. decembra	(269.930)	(269.811)
Sadašnja vrijednost na dan 31. decembra	1	119

Napomene uz finansijske izvještaje za 2021. godinu Uniqa neživotno osiguranje a.d. Podgorica

16. NEKRETNINE I OPREMA

Nekretnine i oprema obuhvataju:

u EUR	2021	2020
Kancelarijski nameštaj	44.681	17.493
Kompjuterska i ostala oprema	51.770	45.801
Automobili	61.734	81.951
Ulaganje na tirdjim osnovnim sredstvima	-	1.037
Lizing IFRS 16	64.210	-
Stanje na dan 31. decembra	222.394	146.282

Napomene uz finansijske izvještaje za 2021. godinu Unika neživotno osiguranje a.d. Podgorica

16. NEKRETNINE I OPREMA(nastavak)

Promjene na nekretninama i opremi su kao što slijedi:

17. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

Dugoročna finansijska ulaganja obuhvataju:

u EUR	2021	2020
Ulaganje u obveznice	12.791.119	7.918.251
Ulaganje u dugoročni depozit	-	100.000
Učešće u kapitalu NBOCG	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>
Ukupno	<u>12.841.119</u>	<u>8.068.251</u>

Hartije od vrijednosti – kuponske (EURO obveznice) – se odnose na obveznice izdate od strane Ministarstva finansija Vlade Crne Gore sa fiksnim kamatnim stopama. Ove hartije Društvo klasificira kao finansijski instrumenti koji se drže do dospjeća.

Struktura ulaganja u obveznice prikazana je u narednoj tabeli:

U EUR	Kamatna stopa	Datum dospjeća	2021	2020
Serija 2021	5,750%	10.03.2021.	-	1.818.050
Serija 2024	3,000%	23.04.2024.	2.052.943	2.054.290
Serija 2025	3,375%	21.04.2025.	3.170.717	3.176.952
Serija 2026	3,500%	23.04.2026.	501.194	501.461
Serija 2027	2,875%	16.12.2027.	5.170.451	1.689.809
Serija 2029	2,550%	03.10.2029.	<u>1.895.814</u>	<u>495.740</u>
Ukupno			<u>12.791.119</u>	<u>9.736.302</u>

Društvo je potpisivanjem Ugovora o pristupanju Nacionalnom Birou Osiguravača Crne Gore i uplatom suosnivačke kvote od 50.000 EUR postalo suosnivač istog sa alikvotnim udjelom od 1/6.

18. KRATKOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

Na dan 31.12.2021. Društvo je imalo ulaganja u kratkoročne depozite kod poslovnih banaka. Struktura finansijskih ulaganja u depozite sa stanjem na dan 31. decembra tekuće, odnosno prethodne godine je sljedeća:

Naziv banke	31.12.2021.			31.12.2020.		
	Dospijeće	Kamatna stopa	Iznos depozita	Dospijeće	Kamatna stopa	Iznos depozita
Addiko Banka	30.09.2021	1,65%	300.000	31.07.2021	1,20%	350.000
Addiko Banka	09.09.2022	1,65%	260.000	09.09.2021	1,65%	260.000
Addiko banka	-	-	-	30.05.2021	1,15%	550.000
Crnogorska Komercijalna Banka	08.01.2022	0,05%	150.000	-	-	-
Addiko Banka	-	-	-	30.09.2021	1,65%	550.000
Komercijalna banka AD Budva	14.05.2022	2,00%	100.000	14.05.2022	2,00%	100.000
Crnogorska Komercijalna Banka	31.01.2022	0,05%	150.000	-	-	-
Stanje na dan 31.12.			960.000			1.810.000

19. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju novčana sredstva Društva kod poslovnih banaka u iznosu od EUR 169.669 (2020: EUR 400.459). Pregled novčanih sredstava po bankama dat je u sljedećoj tabeli:

u EUR	2021	2020
CKB	66.908	300.094
NLB	5.452	7.276
Erste banka	69.062	56.705
Societe General banka	0	-
Hipotekarna banka	1.931	710
Atlas banka	0	11.040
Komercijalna banka Budva	10	3.006
Addiko banka	3.589	9.399
Prva banka	8.825	3.321
First Financial bank	0	719
Lovćen banka	13.893	8.188
Ukupno	169.670	400.458

20. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

Potraživanja za premiju osiguranja i ostala potraživanja imaju sljedeću strukturu:

u EUR	2021	2020
Potraživanja po osnovu premije osiguranja	1.374.349	1.377.592
Potraživanja za udjele u naknadama šteta	-	-
Potraživanja po osnovu prava na regres	-	3.458
Potraživanja po osnovu datih avansa	120.228	142.961
Ostala potraživanja	89.383	215.587
	1.583.960	1.739.598
 Ispravka vrijednosti		
- potraživanja po osnovu premija	(212.950)	(183.516)
- potraživanja po osnovu prava na regres	-	(1.318)
- potraživanja po osnovu datih avansa	(5.255)	(6.348)
- ostala potraživanja	(22.444)	(109.535)
	(240.649)	(300.717)
 Stanje na dan 31. decembra	1.343.311	1.438.881

Starosna struktura neto potraživanja po osnovu premije osiguranja data je sljedećim prikazom:

u EUR	2021	2020
do 30 dana	929889,15	832.372
od 31 do 60 dana	123959,81	159.624
od 61 do 90 dana	46384,20	132.642
od 91 do 270 dana	54597,06	67.220
preko 270 dana	6.568	2.218
	1.161.398	1.194.076

21. UDIO REOSIGURAVAČA U TEHNIČKIM REZERVAMA

Udio reosiguravača u tehničkim rezervama ima sljedeću strukturu:

u EUR	2021	2020
Udio reosiguravača u prenosnoj premiji	1.471.990	1.483.579
Udio reosiguravača u rezervisanim štetama	643.862	677.675
 Stanje na dan 31. decembra	2.115.852	2.161.255

22. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Aktivna vremenska razgraničenja imaju sljedeću strukturu:

u EUR	2021	2020
Odloženi troškovi sticanja osiguranja	1.577.279	1.378.975
Unaprijed obračunate kamate - obveznice	144.966	218.089
Unaprijed obračunate kamate - depoziti	2.238	9.463
Unaprijed plaćeni troškovi	62.245	102.095
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	53.154	139.925
Stanje na dan 31. decembra	1.839.883	1.848.547

Unaprijed plaćeni troškovi sticanja osiguranja su razgraničeni na period trajanja osiguranja. Razgraničenje troškova sticanja osiguranja je izvršeno srazmjerno učešću prenosne premije u bruto premiji. Ostala aktivna vremenska razgraničenja se odnose na razgraničene popuste na premije osiguranja.

23. KAPITAL I REZERVE

23.1. Osnovni kapital

u EUR	2021	2020
Akcijski kapital	8.695.000	8.695.000
Akumulirani gubitak	(3.785.668)	(4.565.585)
Dobit/gubitak tekuće godine	886.071	779.917
5.795.403	4.909.332	

Na dan 31. decembra 2021. godine, akcijski kapital Društva čini 86.950 običnih akcija nominalne vrijednosti od EUR 100 po akciji.

Struktura akcijskog kapitala sa stanjem na dan 31. decembra 2021. godine je prikazana u narednoj tabeli:

U EUR	31.12.2021.		31.12.2020.	
	Vrijednost	% učešća	Vrijednost	% učešća
UNIQA Österreich Versicherungen AG	8.695.000	100,00	8.695.000	100,00
Unika Versicherungen AG, Austrija	-	-	-	-
Ukupno	8.695.000	100,00	8.695.000	100,00

23. KAPITAL I REZERVE (nastavak)

23.2. Margina solventnosti

Društvo je dužno da obračunava marginu solventnosti u skladu sa Pravilnikom o načinu obračuna margeine solventnosti ("Sl. List CG", br. 14/13) i da u svom poslovanju obezbijedi da margina solventnosti uvijek bude u visini koju je utvrdio regulatorni organ.

	Margina solventnosti
I Rezultat	1.846.875
II Rezultat	921.387
Prethodna godina	1.959.824
Rezervisane štete u samopridržaju tekuće godine	3.938.036
Rezervisane štete u samopridržaju prethodne godine	3.934.053
Koefficijent	1
Usvojeno	1.959.824

23.3. Adekvatnost kapitala

Obračun adekvatnosti kapitala dat je u sljedećem pregledu:

	2021	2020
Akcijski kapital	8.695.000	8.695.000
Akumulirani gubitak	(3.785.668)	(4.565.585)
	4.909.332	4.129.415
Nematerijalna imovina	(1)	(119)
I OSNOVNI KAPITAL	4.909.331	4.129.295
II DOPUNSKI KAPITAL	-	-
III GARANTNI KAPITAL (I+II)	4.909.331	4.129.295
IV STAVKE ODBITKA	-	-
V KAPITAL (I+II-IV)	4.909.331	4.129.295

Na osnovu člana 92 Zakona o osiguranju, kapital Društva iznosi EUR 4.909.331 i veći je od margeine solventnosti (koja za period 31.12.2020. iznosi EUR 1.959.824), što je u skladu sa članom 98 Zakona o osiguranju.

Garantni kapital Društva obračunat u skladu sa članom 98a stav 1 Zakona o osiguranju, iznosi EUR 4.909.331 i veći je od 1/3 margeine solventnosti), što je u skladu sa članom 98a stav 2 Zakona.

23. KAPITAL I REZERVE (NASTAVAK)

23.3. Adekvatnost kapitala (Nastavak)

Garantni kapital veći je od akcijskog kapitala na osnovu člana 21 i člana 201a (EUR 3.000.000), što je u skladu sa članom 98a stav 3 Zakona.

Na dan 31.12.2021. godine, Društvo ispunjava uslove adekvatnosti kapitala zahtijevane članom 98 i 98a Zakona o osiguranju.

Društvo raspolaže dovoljnom visinom kapitala da pokrije iskazani gubitak u poslovanju iz ranijih godina i iz tekućeg obračunskog perioda. Visina kapitala je dovoljna sa aspekta obezbjeđenja sigurnosti i stabilnosti poslovanja.

24. BRUTO TEHNIČKE REZERVE

Struktura bruto tehničkih rezervi data je u sljedećem prikazu:

u EUR	2021	2020
Bruto prenosne premije	7.009.417	6.691.139
Bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete	1.541.328	1.621.042
Bruto rezervisanja za nastale i neprijavljenе štete	2.817.748	2.778.597
Bruto rezervisanja za troškove likvidacije šteta	222.823	212.089
Bruto ostala druga osiguravajuća tehnička rezervisanja	113.317	113.019
Stanje na dan 31. decembra	11.704.633	11.415.885

Društvo je na bazi Pravilnika o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervi za neistekle rizike (Sl. List CG br. 054/18) od 31.07.2018 uvelo obračun tehničkih rezervi za neistekle rizike za pokriće obaveza iz osiguranja koje nastaju u narednom periodu po ugovorima o osiguranju iz tekućeg perioda, odnosno za pokriće očekivanog iznosa šteta i troškova u narednom periodu ako taj očekivani iznos prelazi iznos rezervi za prenosne premije.

Promjene na bruto prenosnoj premiji u toku godine prikazane su u sljedećoj tabeli:

u EUR	2021	2020
Prenosna premija, stanje na dan 1. Januar	6.691.139	6.350.465
Promjena prenosne premije u toku godine	318.278	340.673
Ukupno prenosna premija na 31. Decembar	7.009.417	6.691.139

24. BRUTO TEHNIČKE REZERVE (NASTAVAK)

Promjene na rezervisanim štetama u toku godine prikazane su u sljedećoj tabeli:

u EUR	2021	2020
Rezervisane nastale prijavljene štete, stanje na dan 1. januar	1.621.042	1.716.343
Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete u toku godine	(79.714)	(95.301)
Rezervisane nastale prijavljene štete na dan 31. decembar	1.541.328	1.621.042
Rezervisanja za nastale a neprijavljene štete, stanje na dan 1. januar	2.778.597	2.851.409
Promjene rezervisanja za nastale a neprijavljene štete u toku godine	39.151	(72.812)
Rezervisanja nastale a neprijavljene štete na dan 31. decembar	2.817.748	2.778.597
Rezervisanja za troškove likvidacije šteta, stanje na dan 1. januar	212.089	286.308
Promjene rezervisanja za troškove likvidacije šteta u toku godine	10.733	(74.219)
Rezervisanja za troškove likvidacije šteta na dan 31. decembar	222.822	212.089
Ukupno bruto rezervisanja za štete na 31. decembar	4.581.898	4.611.728

Promjene na rezervama za neistekle rizike u toku godine prikazane su u sljedećoj tabeli:

u EUR	2021	2020
Rezerve za neistekle rizike, stanje na dan 1. januar	113.019	181.808
Promjena rezervi za neistekle rizike u toku godine	298	(68.789)
Ukupno rezerve za neistekle rizike na 31. decembar	113.317	113.019

U skladu sa članom 93. Zakona o osiguranju, Društvo sa stanjem na dan 31. decembra 2021. godine ima pokriće sredstva tehničkih rezervi oblicima imovine propisane članom 90 Zakona o osiguranju i Pravilnikom o deponovanju i ulaganju sredstava tehničkih rezervi društva za osiguranje („Sl. List CG“, br. 62/18).

Na dan 31.12.2021. godine sredstva bruto tehničkih rezervi uložena su u sljedeće oblike aktive:

Naziv aktive	Iznos u EUR	Udio (%)
Depoziti kod banaka	960.000	8,20%
Obveznice i druge dužničke HOV koje su izdate od strane države CG / dio	8.628.781	73,72%
Udio reosiguravača u bruto tehničkim rezervama	2.115.852	18,08%
UKUPNO:	11.704.633	100,00%

Na dan 31.12.2020. godine sredstva bruto tehničkih rezervi uložena su u sljedeće oblike aktive:

Naziv aktive	Iznos u EUR	Udio (%)
Depoziti kod banaka	1.710.000	14,98%
Obveznice i druge dužničke HOV koje su izdate od strane države CG / dio	7.544.630	66,09%
Udio reosiguravača u bruto tehničkim rezervama	2.161.255	18,93%
UKUPNO:	11.415.885	100,00%

Struktura državnih obveznica po ročnosti prikazana je u napomeni 16, a struktura ulaganja depozita po bankama i ročnosti u napomeni 17.

25. KRATKOROČNE OBAVEZE

Kratkoročne obaveze imaju sljedeću strukturu:

u EUR	2021	2020
Obaveze po osnovu šteta	0	3.866
Obaveze za povrate sredstva	23.047	59.894
Obaveze za premiju reosiguranja	306.713	272.390
Obaveze za porez na premiju	89.276	80.493
Kratkoročne obaveze iz finansiranja	-	-
Obaveze prema dobavljačima	77.352	53.647
Obaveze prema zaposlenima	152	88
Ostale obaveze	137.193	37.543
Stanje na dan 31. decembra	633.735	507.922

26. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Pasivna vremenska razgraničenja imaju sljedeću strukturu:

u EUR	2021	2020
Ukalkulisani troškovi	1.071.064	641.790
Doprinos za preventivu	328.293	169.417
Stanje na dan 31. decembra	1.399.356	811.206

Ukalkulisani troškovi odnose se na troškove iz redovnog poslovanja.

27. POVEZANA LICA

27.1. Poslovni odnosi sa matičnim društvom

Vlasnik Društva je UNIQA Internationale AG Austrija u čijem se vlasništvu nalazi 100,00% akcija Društva.

27.2. Transakcije sa povezanim licima

- a) Pregled transakcija sa povezanim pravnim licima s kojima je Društvo imalo pravne poslove i transakcije tokom 2021. odnosno 2020:

BILANS STANJA u EUR AKTIVA	Naziv povezanog lica	2021	2020
Udio reosiguravača u rezervisanim štetama	Unika RE AG, Zurich	643.862	677.675
Ostala potraživanja	UNIQA Insurance Group AG, Wien	-	1
Ostala potraživanja	UNIQA IT Services	692	3.420
AVR-Unaprijed plaćeni troškovi - licence	Raiffeisen Informatik Consulting	11.451	15.456
		656.004	696.551

27. POVEZANA LICA(nastavak)
27.2. Transakcije sa povezanim licima (nastavak)

	Naziv povezanog lica	2021	2020
PASIVA			
PVR- ukalkulisani troškovi - konsalting	UNIQA Capital Markets GmbH	366	91
PVR- ukalkulisani troškovi - konsalting	UNIQA Neživotno osiguranje ado Beograd	43.633	47.589
PVR- ukalkulisani troškovi	UNIQA Insurance Group AG, Wien	-	-
PVR- ukalkulisani troškovi	UNIQA Insurance Group AG, Wien	-	-
PVR- ukalkulisani troškovi	sTech	132.874	-
PVR- ukalkulisani troškovi	Uniqa IT Services	4.448	8.748
Obaveze za premiju reosiguravača	Uniqa RE AG, Zurich	306.713	255.624
Obaveze prema društvima iz grupe	UNIQA Neživotno osiguranje ado, Beograd	(156)	-
Obaveze prema društvima iz grupe	UNIQA Insurance Group AG, Wien	70.468	33.656
Obaveze prema društvima iz grupe	sTech doo Beograd	-	55.042
Obaveze prema društvima iz grupe	Uniqa IT Services	-	-
Druge kratkoročne obaveze iz finansiranja	UNIQA Insurance Group AG, Wien	-	-
Prenosna premija koja pada na teret reosiguravača	Uniqa RE AG, Zurich	(1.355.756)	(1.357.861)
		(797.409)	(957.112)
BILANS USPJEHA			
u EUR			
PRIHODI			
Prihodi od premije osiguranja	UNIQA životno osiguranje ad, Podgorica	-	-
Smanjenje prihoda za udio reosiguranja u premijama osiguranja	Uniqa RE AG, Zurich	(2.053.971)	(2.366.017)
Promjene prenosne premije reosiguravajući dio	Uniqa RE AG, Zurich	(172.009)	(172.009)
		(2.225.980)	(2.538.026)
RASHODI			
Umanjenje rashoda po osnovu učešća u naknadi šteta reosiguravajući dio	Uniqa RE AG, Zurich	(731.982)	(682.311)
Umanjenje rashoda po osnovu smanjenja rezervisanih šteta reosiguravajući dio	Uniqa RE AG, Zurich	(46.997)	(41.367)
Umanjenje troškova - prihodi od provizija reosiguranja	Uniqa RE AG, Zurich	(674.052)	(782.796)
Konsultantske usluge	UNIQA Neživotno osiguranje ado, Beograd	28.362	162.875
Konsultantske usluge	UNIQA Capital Markets GmbH, Wien	1.808	1.475
Konsultantske usluge	UNIQA Insurance Group AG, Wien	157.946	106.380
Neproizvodne usluge - edukacija	UNIQA Insurance Group AG, Wien	4.237	3.162
Troškovi održavanje servera i mreže	sTech doo, Beograd	135.471	220.168
Troškovi održavanje servera i mreže	UNIQA Neživotno osiguranje	27.225	101.579

Troškovi licence IT	ado, Beograd UNIQA IT Services	43.859	25.535
Troškovi kamate za zajam	UNIQA Insurance Group AG, Wien	-	
Troškovi licence IT	Raiffeisen Informatik Consulting	46.460	8.678
Naknade zaposlenima	UNIQA Österreich Versicherungen AG, Wien	-	31.020
Naknade zaposlenima	UNIQA životno osiguranje ad, Podgorica	-	
Drugi rashodi	UNIQA Neživotno osiguranje ado, Beograd	-	
		(1.007.663)	(845.602)

27. POVEZANA LICA (nastavak)

27.2. Transakcije sa povezanim licima (nastavak)

b) Prenosi zajedničkih troškova

U skladu sa Protokolom o međusobnom preuzimanju i učešću u troškovima sa UNIQA životnog i UNIQA neživotnog osiguranja ad, izvršen je obračun i prenos pripadajućih troškova po principu proporcionalnog učešća, a odnose se na zajedničke troškove poslovanja, u neto iznosu od EUR 29.417 (2020: EUR 28.497).

BILANS STANJA u EUR	Naziv povezanog lica	2021	2020
Ostala potraživanja	UNIQA životno osiguranje ad, Podgorica	2.537	3.581
		2.537	3.581
BILANS USPJEHA u EUR	Naziv povezanog lica	2021	2020
Rashodi Prenos troškova sa UNIQA životnog osiguranja / uvećanje troškova	UNIQA životno osiguranje ad, Podgorica	29.417	28.497
		29.417	28.497

Zaposleni, članovi upravnih i nadzornih tijela, direktori i ostali zaposleni ne koriste kredite odobrene od stane Društva, niti garancije u 2021. i 2020. godini, niti imaju vlasničke udjele u Društvu.

28. SUDSKI SPOROVI

Društvo na dan 31. decembar 2021. godine na rezervacijama za 139 sudske sporove po osnovu odštetnih zahtjeva i ima rezervisan iznos od EUR 868.999,16. Rukovodstvo smatra da, uzimajući u obzir iznose rezervisanih sredstava, ishod sporova u toku neće imati materijalno značajne negativne efekte na finansijsko stanje ili rezultate poslovanja Društva.

Napomene uz finansijske izvještaje za 2021. godinu Uniqa neživotno osiguranje a.d. Podgorica

29. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Događaji nakon dana bilansa su događaji koji su se desili nakon izvještajnog perioda, a prije datuma objavljivanja finansijskih izvještaja. Postoje dvije vrste događaja nakon dana bilansa:

- 1) Događaji koji pružaju dodatne informacije o uslovima koji su postojali na datum bilansa stanja i
- 2) Događaji koji pružaju nove informacije o uslovima koji nisu postojali na datum bilansa stanja.

U Društvu nisu zabilježeni događaji nakon dana bilansa.

U Podgorici, 09.03.2022. godine

Potpisano u ime UNIQA neživotno osiguranje a.d. Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih
izvještaja

Ivana Pavlović

Izvršni direktor

Nela Belević

Godišnji izvještaj menadžmenta za 2021. godinu Unija neživotno osiguranje a.d.Podgorica

**AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE
UNIQA NEŽIVOTNO OSIGURANJE AD, PODGORICA**

**Godišnji izvještaj menadžmenta
za 2021. godinu**

Podgorica, mart 2022. godine

SADRŽAJ

1. Kratak opis poslovne aktivnosti pravnog lica i organizaciona struktura Društva.....	3
2. Istinit prikaz razvoja, analize finansijskog položaja i rezultata poslovanja pravnog lica, uključujući finansijske i nefinansijske pokazatelje primjerene za određenu vrstu poslovne aktivnosti, kao i informacije o članovima upravnih i nadzornih tijela.....	6
a) Tržiste neživotnih osiguranja u Crnoj Gori	6
b) Rezultati poslovanja	9
c) Prihodi od bruto premije osiguranja	10
d) Troškovi sproveđenja osiguranja	10
e) Podaci o štetama	11
f) Margina solventnosti	11
g) Adekvatnost kapitala	12
h) Bruto tehničke rezerve	13
j) Likvidnost Društva	14
k) Organi upravljanja	15
3. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine.....	16
4. Proces transformacije – od strategije 2.0. ka Strategiji 3.0	16
5. Budući razvoj premijskog rezultata i kanala prodaje	17
6. Aktivnosti istraživanja i razvoja	22
7. Informacije o otkupu sopstvenih akcija, odnosno udjela	23
8. Postojanje poslovnih jedinica	23
9. Podaci o finansijskim instrumentima koji se koriste ako su od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja i za utvrđivanje aktive, pasive, finansijskog stanja i dobiti ili gubitaka	23
10. Informacije o ciljevima i metodama upravljanja finansijskim rizikom pravnog lica, uključujući politiku izbjegavanja ili smanjenja gubitaka za svaku veću vrstu najavljene transakcije za koju se koristi zaštita od rizika	24
11. Informacije o izloženosti pravnog lica rizicima cijena, kreditnim rizicima, rizicima likvidnosti i rizicima novčanog toka.....	26
12. Ciljevi i politike u upravljanju finansijskim rizicima, rizicima i neizvjesnostima poslovanja, zajedno sa politikom zaštite svake značajne vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita	28

U skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Sl. listu CG", br. 52/16 od 9. avgusta 2016), član 11 i član 14, Uniqa Neživotno osiguranje a.d. Podgorica objavljuje izvještaje za 2021. godinu:

Upotreba rodno osjetljivog jezika
Član 4

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Obaveza sastavljanja finansijskih iskaza, Godišnji izvještaj menadžmenta

Član 11.

1. Kratak opis poslovne aktivnosti pravnog lica i organizaciona struktura Društva

Akcionarsko društvo za osiguranje imovine i lica "UNIQA neživotno osiguranje", Podgorica (u daljem tekstu "Društvo") osnovali su "UNIQA International Beiteiligungs" Vienna i "UNIQA Versicherungs-Holding" GmbH Vienna zaključenjem ugovora o osnivanju akcionarskog društva za osiguranje dana 31. decembra 2007. godine.

Vlada Republike Crne Gore, Agencija za nadzor osiguranja, Rješenjem br. 09-5/08 od 24. aprila 2008. godine, izdala je Društvu dozvolu za rad. Društvo je registrovano u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici 28. maja 2008. godine pod regstarskim brojem 4-0008733/001 kada je i zvanično počelo sa radom.

Osnovnu djelatnost Društva predstavljaju sve vrste neživotnog osiguranja u skladu sa Zakonom o osiguranju ("Sl. list RCG", br. 78/06, 19/07, Sl. List CG", br. 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 6/13, 55/16).

Sjedište Društva je u Podgorici, Bulevar Džordža Vašingtona 98/4.

Na dan 31.12.2021. godine, Društvo je imalo 188 zaposlenih (2020: 212).

Predmet poslovanja Društva čine sljedeća neživotna osiguranja:

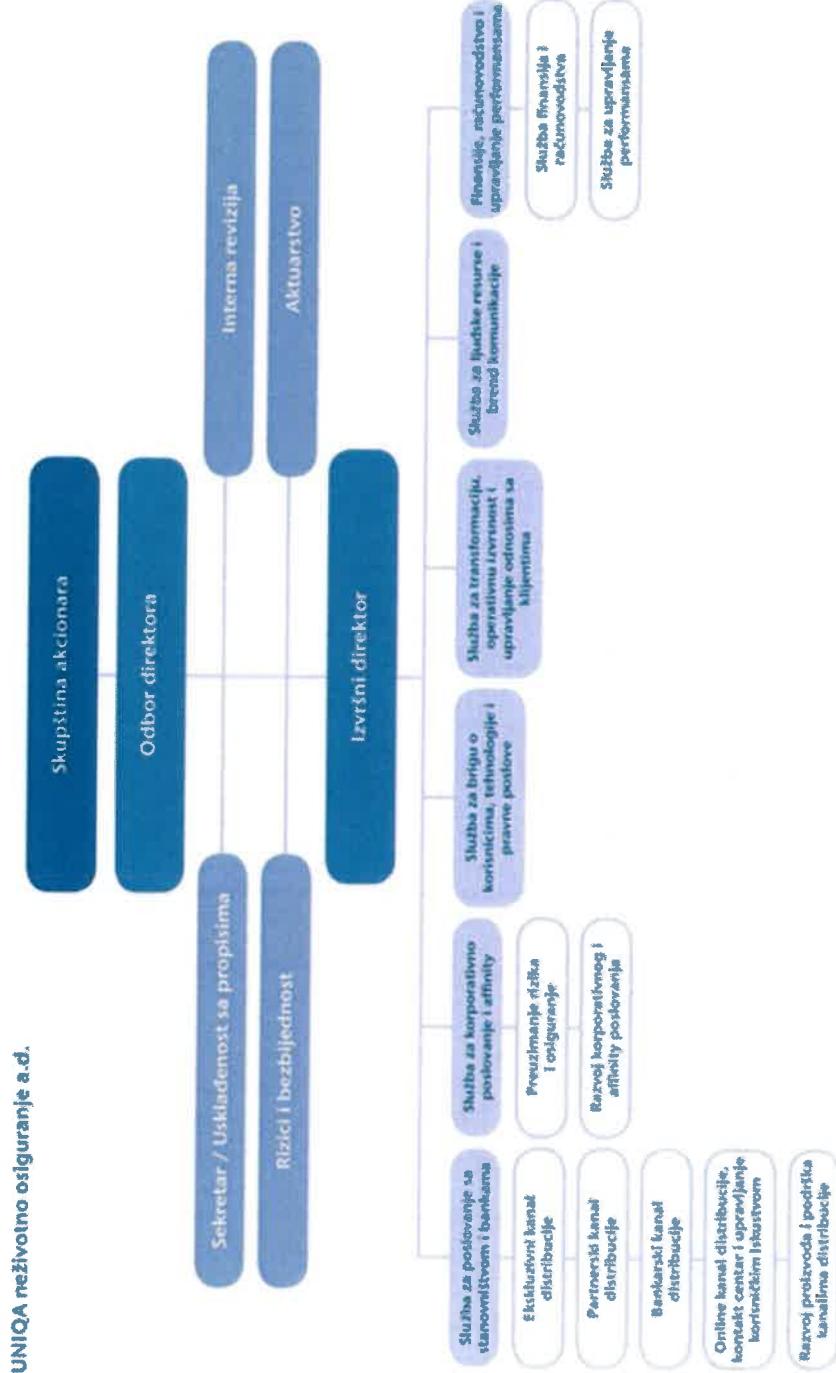
- 01 – Osiguranje od posljedica nezgode
- 02 – Dobrovoljno zdravstveno osiguranje
- 03 – Osiguranje motornih vozila
- 06 – Osiguranje plovnih objekata
- 07 – Osiguranje robe u prevozu
- 08 – Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti
- 09 – Ostala osiguranja imovine
- 10 – Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila
- 12 – Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata
- 13 – Osiguranje od opšte odgovornosti
- 14 – Osiguranje kredita
- 15 – Osiguranje jemstva
- 16 – Osiguranje finansijskih gubitaka
- 17 – Osiguranje troškova pravne zaštite
- 18 – Osiguranje pomoći na putu
- 19 – Ostala neživotna osiguranja

Godišnji izvještaj menadžmenta za 2021. godinu Uniqa neživotno osiguranje a.d.Podgorica

Proizvodi su prilagođeni kako kanalima prodaje tako i ciljnoj grupi. Tokom 2021. godine Društvo je unapređivalo svoje proizvode kroz izmjenu i dopunu postojećih uslova i tarifa, a u cilju odgovora na potrebe tržišta kao i pojednostavljenja i uvođenja inovacija. Društvo radi na inovacijama ne samo sa proizvodima već i sa uprošćavanjem procesa vezanih za samo poslovanje društva.

Organizaciona struktura Društva:

2. Istinit prikaz razvoja, analize finansijskog položaja i rezultata poslovanja pravnog lica, uključujući finansijske i nefinansijske pokazatelje primjerene za određenu vrstu poslovne aktivnosti, kao i informacije o članovima upravnih i nadzornih tijela

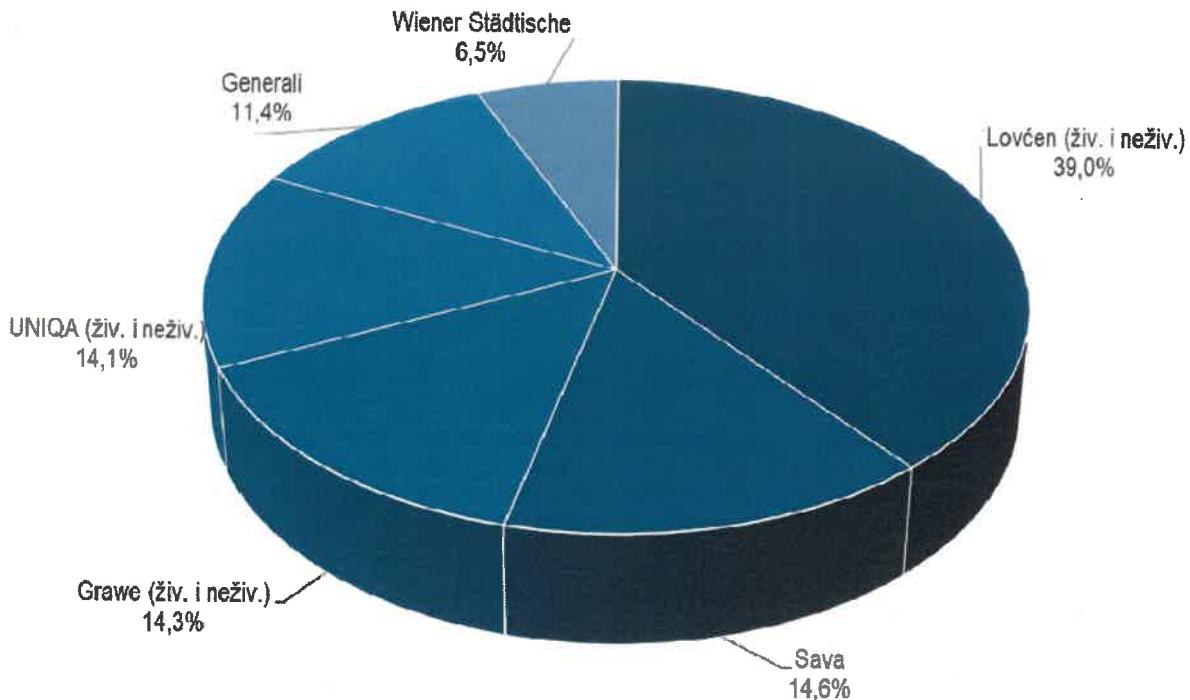
a) Tržište neživotnih osiguranja u Crnoj Gori

Prema preliminarnim podacima o ostvarenim rezultatima bruto premija osiguravajućih društava za 2021. godinu, koje je objavila Agencija za nadzor osiguranja, učešće UNIQA osiguranja (neživotno i životno osiguranje) u ukupnoj bruto premiji ostvarenoj na tržištu osiguranja u Crnoj Gori u 2021. godini iznosi 14,1% (14,5% u 2020. godini). Učešće premije neživotnih osiguranja UNIQA neživotnog osiguranja u ukupnoj bruto premiji neživotnih osiguranja ostvarenoj na tržištu osiguranja za isti period iznosi 15,4% (15,9% u 2020. godini), dok učešće premije UNIQA životnog osiguranja u ukupnoj premiji životnih osiguranja iznosi 9,2% (9,5% u 2020. godini).

Rang osiguravajućih društava po učešću u bruto fakturisanoj premiji:

R.br.	Društvo za osiguranje	Bruto fakturisana premija 2021	Bruto fakturisana premija 2020	Promjena (%)	Učešće 2021 (%)	Učešće 2020 (%)
1	Lovćen (živ. i neživ.)	38.578.564	36.249.029	6,4%	39,0%	38,7%
2	Sava	14.407.062	12.837.141	12,2%	14,6%	13,7%
3	Grawe (živ. i neživ.)	14.109.870	14.705.721	-4,1%	14,3%	15,7%
4	UNIQA (živ. i neživ.)	13.943.384	13.610.298	2,4%	14,1%	14,5%
5	Generali	11.310.284	11.069.595	2,2%	11,4%	11,8%
6	Wiener Städtische	6.463.552	5.201.757	24,3%	6,5%	5,6%
TOTAL		98.812.716	93.673.541	5,5%	100,0%	100,0%

Učešće društava u ukupnoj premiji tržišta osiguranja u 2021. godini:

UNIQA osiguranje (posmatrano kumulativno za rezultate neživotnog i životnog osiguranja) je u 2021. godini ostvarilo rast od 2,5% u odnosu na 2020. godinu.

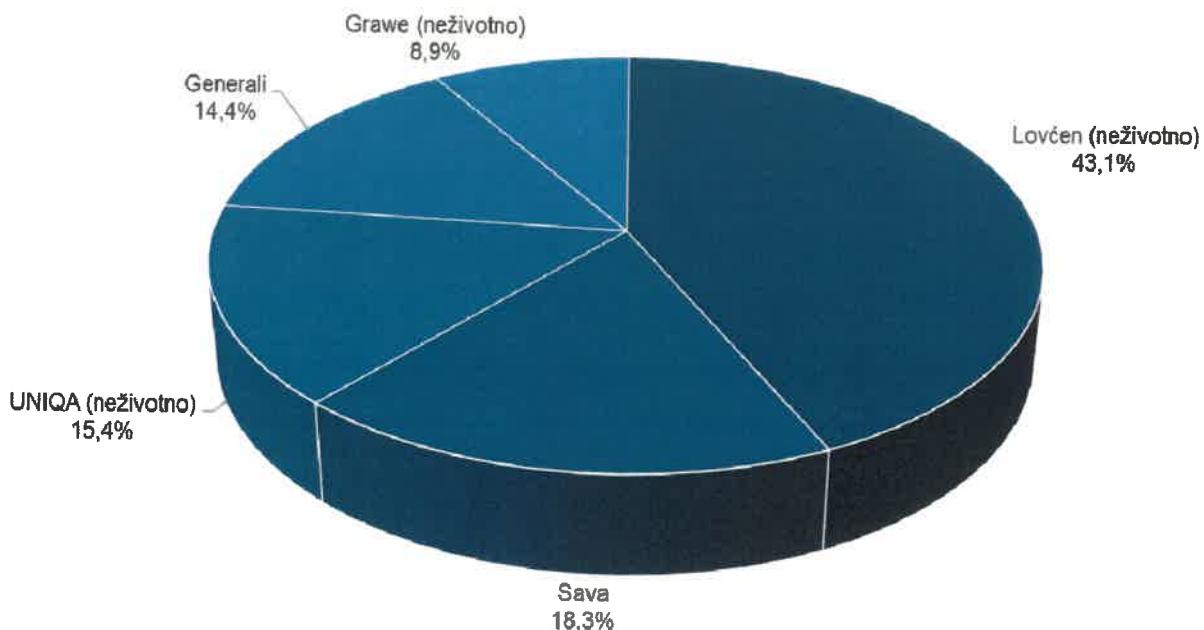
1.1. Tržište neživotnih osiguranja u Crnoj Gori

Učešće UNIQA neživotnog osiguranja u ukupnoj bruto premiji neživotnih osiguranja ostvarenoj na tržištu neživotnih osiguranja u 2021. godini iznosi 15,4% (15,9% u 2020. godini).

Rang osiguravajućih društava po učešću u bruto fakturisanoj premiji:

R.br.	Društvo za osiguranje	Bruto fakturisana premija 2021	Bruto fakturisana premija 2020	Promjena (%)	Učešće 2021 (%)	Učešće 2020 (%)
1	Lovćen (neživotno)	33.949.652	31.963.960	6,2%	43,1%	43,2%
2	Sava	14.407.062	12.837.141	12,2%	18,3%	17,4%
3	UNIQA (neživotno)	12.099.439	11.737.139	3,1%	15,4%	15,9%
4	Generali	11.310.284	11.069.595	2,2%	14,4%	15,0%
5	Grawe (neživotno)	7.033.117	6.342.688	10,9%	8,9%	8,6%
TOTAL		78.799.554	73.950.523	6,6%	100,0%	100,0%

Učešće društava u ukupnoj premiji tržišta neživotnih osiguranja u 2021. godini:

UNIQA neživotno osiguranje je u 2021. godini ostvarilo rast premije neživotnih osiguranja od 3,1% u odnosu na 2020. godinu.

Za razliku od 2020. godine, kada su imovinska osiguranja bila jedina vrsta sa većim tržišnim učešćem koja su ostvarila pozitivan trend tokom pandemije virusa korona (COVID-19), u 2021. godini je osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila (autoodgovornost) vrsta koja je ostvarila najveći rast (a ujedno ima i najveći volumen premije na tržištu). Uz autoodgovornost, dvije vrste koje su značajnije rasle su osiguranje od posljedica nezgode i osiguranje kredita, najviše kroz saradnju sa bankarskim sektorom, koji je zabilježio veću aktivnost u odnosu na 2020. godinu. Imovinska osiguranja su u 2021. godini, za razliku od 2020., u konačnom zabilježila negativan trend.

U nastavku je prikaz premije osiguranja po vrsti neživotnog osiguranja za 2021. godinu, kao i poređenje promjene u odnosu na 2020. godinu.

Vrsta osiguranja	Bruto fakturisana premija 2021	Bruto fakturisana premija 2020	Promjena (%)
Osiguranje od posljedica nezgode	11.021.650	9.748.821	13,1%
Zdravstveno osiguranje	3.144.354	2.696.204	16,6%
Osiguranje motornih vozila	5.865.508	5.966.889	-1,7%
Osiguranje šinskih vozila	156.235	91.206	71,3%
Osiguranje vazduhoplova	378.471	468.672	-19,2%
Osiguranje plovnih objekata	241.685	367.256	-34,2%
Osiguranje robe u prevozu	464.768	436.439	6,5%
Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	3.809.755	3.778.992	0,8%
Ostala osiguranja imovine	9.443.430	9.647.955	-2,1%
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	38.005.968	36.038.689	5,5%

Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	689.541	748.271	-7,8%
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata	313.747	231.782	35,4%
Osiguranje od opšte odgovornosti za štetu	2.407.506	2.149.018	12,0%
Osiguranje kredita	1.517.148	462.192	228,3%
Osiguranje jemstva	49.399	59.366	-16,8%
Osiguranje finansijskih gubitaka	308.405	284.152	8,5%
Osiguranje troškova pravne zaštite	5.514	5.720	-3,6%
Putno osiguranje	907.758	652.089	39,2%
Druge vrste neživotnih osiguranja	68.712	116.810	-41,2%
Total	78.799.554	73.950.523	6,6%

b) Rezultati poslovanja

Pregled ostvarenog rezultata

Društvo je za 2021. godinu iskazalo pozitivan poslovni rezultat poslovanja u iznosu od 886.071 EUR.

U EUR	2021	2020
Poslovni prihodi	9.137.326	8.757.686
Finansijski rezultat od ulaganja, neto	312.441	275.578
Ukupni prihodi	9.449.767	9.033.264
Poslovni rashodi	(4.582.441)	(4.305.725)
Troškovi sprovođenja osiguranja	(3.891.340)	(3.908.872)
Ukupni rashodi	(8.473.781)	(8.214.597)
Rashodi na ime poreza	(89.915)	(38.750)
Neto dobit	886.071	779.917

U strukturi ukupnih prihoda učešće poslovnih prihoda je 96,69%. Obračunata bruto premija iznosi 12.099.439 EUR, dok premija predata u reosiguranje iznosi 2.961.741 EUR. Tokom 2021. godine, došlo je do pada rezervi za prenosne premije u ukupnom iznosu od 318.278 EUR kao i smanjenja rezervi za prenosne premije za reosiguravajući dio u iznosu od EUR 11.590 EUR. Neto prihodi od ostalih usluga u 2021. godini iznosili su 329.496 EUR.

U strukturi ukupnih rashoda učešće poslovnih rashoda je 54,08%. U okviru poslovnih rashoda najviše učestvuju neto rashodi naknada šteta u iznosu od 3.436.773 EUR, ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja iznose 1.141.385 EUR, dok je u toku godine došlo do neto povećanja rezervisanih šteta u iznosu 3.984 EUR. Promena drugih tehničkih rezervisanja u 2021. godini iznosila je 298 EUR.

Ostvareni finansijski rezultat u 2021. godini iznosi 312.441 EUR. Prihodi od investiranja su ostvareni najvećim dijelom ulaganjem u državne kuponske obveznice koje su klasifikovane u hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeća dok manjim dijelom kroz kratkoročne depozite kod poslovnih banaka.

c) Prihodi od bruto premije osiguranja

Pregled ostvarene bruto premije osiguranja u 2021. godini po vrstama osiguranja i u poređenju sa bruto premijom ostvarenom u 2020. godini:

Vrsta osiguranja	2021	2020	% promjene
01 Nezgoda	1.903.156	1.580.649	20,40%
02 Zdravstveno	944.702	800.648	17,99%
03 Kasko	457.812	561.564	-18,48%
07 Transport	10.944	14.917	-26,63%
08 Imovina požar	480.830	559.854	-14,12%
09 Ostala imovina	1.909.943	1.983.702	-3,72%
10 Autoodgovornost	5.465.292	5.313.542	2,86%
12 Odgovornost plovni objekti	111.572	81.036	37,68%
13 Opšta odgovornost	427.695	512.119	-16,49%
16 Finansijski gubici	127.322	114.819	10,89%
17 Troškovi pravne zaštite	827	797	3,76%
18 Putno	190.633	96.682	97,18%
19 Ostala neživotna osiguranja	68.712	116.810	-41,18%
Ukupno	12.099.439	11.737.139	3,09%

Ostvarena bruto premija u 2021. godini je za 3,09% veća u odnosu na 2020. godinu.

U strukturi ostvarene premije tokom 2020. godine dominira osiguranje od autoodgovornosti sa 45% učešća u ukupnom portfoliju, zatim ostala imovina i nezgoda sa 16%.

d) Troškovi sprovođenja osiguranja

Društvo je tokom 2021. godine ostvarilo pad od 0,45% u troškovima sprovođenja osiguranja.

	2021	2020	% promjene
Troškovi pribave	2.748.542	2.911.892	-5,61%
Troškovi uprave	1.929.796	1.872.440	80,21%
Troškovi sprovođenja osiguranja	4.678.338	4.784.332	-17,46%
Provizija od reosiguranja	(786.998)	(875.460)	-10,10%
Troškovi sprovođenja osiguranja umanjeni za proviziju reosiguravača	3.891.340	3.908.872	-0,45%

Značajan udio troškova pribave u ukupnim troškovima sproveđenja osiguranja je opravdano jakom prodajnom snagom i forsiranjem sopstvenih prodajnih kanala u pribavljanju premije.

e) Podaci o štetama

Društvo je u posmatranom periodu imalo 8.862 prijavljenih šteta (sve štete sopstvenog portfelja), što sa 375 rezervisanih šteta iz prethodne godine (sve štete sopstvenog portfelja) daje ukupno 9.237 šteta. Od ovog broja je pozitivno riješeno 7.951 šteta, 795 šteta je odbijeno, a 491 šteta je rezervisana. Od ukupnog broja riješenih šteta, 124 šteta je riješeno u sudskom postupku, dok je od ukupnog broja rezervisanih šteta, 139 šteta je rezervisano u sudskom postupku.

U 2021. godine zabilježen je povećanje ukupno likvidiranih šteta od 1,63% u odnosu na 2020. godinu.

u EUR	2021	2020	% promjene
Nezgoda	835.850	1.007.149	-17,01%
Zdravstveno	376.544	348.733	7,97%
Kasko	255.706	245.347	4,22%
Transport	-	-	-
Imovina požar	52.372	72.067	-27,33%
Ostala imovina	230.683	193.588	19,16%
Autoodgovornost	2.219.189	2.154.500	3,00%
Opšta odgovornost	14.399	8.962	60,67%
Finansijski gubici	29.734	15.614	90,43%
Putno	17.403	48.883	-64,4%
Ostala neživotna osiguranja	428	4.460	90,39%
Ukupno	4.032.309	4.099.303	-1,63%

Bruto kvota šteta na 31.12.2021. godine na nivou ukupnog portfolija, obračunata kao procenat udjela bruto rashoda za štete u bruto zarađenoj premiji iznosi 33%, dok neto kvota šteta, nakon uticaja rezultata reosiguranja, iznosi 44%.

f) Margina solventnosti

Društvo je dužno da obračunava marginu solventnosti u skladu sa Pravilnikom o načinu obračuna margine solventnosti ("Sl. list CG", br. 14/13) i da u svom poslovanju obezbijedi da margina solventnosti uvijek bude u visini koju je utvrdio regulatorni organ.

Obračun marginе solventnosti na dan 31.12.2021. godine:

	Margina solventnosti
I Rezultat	1.846.875
II Rezultat	21.687
Prethodna godina	1.959.824
Rezervisane štete u samopridržaju tekuće godine	3.938.036
Rezervisane štete u samopridržaju prethodne godine	3.934.053
Koeficijent	1
Usvojeno	1.959.824

g) Adekvatnost kapitala

Obračun adekvatnosti kapitala dat je u sljedećem pregledu:

u EUR	2021	2020
Akcijski kapital	8.695.000	8.695.000
Akumulirani gubitak	(3.785.668)	(4.565.585)
	4.909.332	4.129.415
Nematerijalna imovina	(1)	(119)
I OSNOVNI KAPITAL	4.909.331	4.129.295
II DOPUNSKI KAPITAL	-	-
III GARANTNI KAPITAL (I+II)	4.909.331	4.129.295
IV STAVKE ODBITKA	-	-
V KAPITAL (I+II-IV)	4.909.331	4.129.295

Na osnovu člana 92 Zakona o osiguranju, kapital Društva iznosi EUR 4.909.331 i veći je od marginе solventnosti (koja za period 31.12.2021. iznosi EUR 1.959.824), što je u skladu sa članom 98 Zakona o osiguranju.

Garantni kapital Društva obračunat u skladu sa članom 98a stav 1 Zakona o osiguranju, iznosi EUR 4.909.331 i veći je od 1/3 marginе solventnosti, što je u skladu sa članom 98a stav 2 Zakona.

Garantni kapital veći je od akcijskog kapitala na osnovu člana 21 i člana 21a (EUR 3.000.000), što je u skladu sa članom 98a stav 3 Zakona.

Na dan 31.12.2021. godine, Društvo ispunjava uslove adekvatnosti kapitala zahtijevane članom 98 i 98a Zakona o osiguranju.

Društvo raspolaže dovoljnom visinom kapitala da pokrije iskazani gubitak u poslovanju iz ranijih godina i iz tekućeg obračunskog perioda. Visina kapitala je dovoljna sa aspekta obezbjeđenja sigurnosti i stabilnosti poslovanja.

h) Bruto tehničke rezerve

Struktura bruto tehničkih rezervi na dan 31.12.2021. godine data je u sljedećem prikazu:

Vrsta osiguranja	Prenosna premija	Ukupno rezervisan e štete	Rezerve za neistekle rizike	Ukupno tehničke rezerve
01 Nezgoda	1.529.444	403.024	-	1.932.468
02 Zdravstveno	368.127	92.269	9.927	470.322
03 Kasko	220.068	97.737	72.908	390.713
04 Šinska vozila	-	-	-	-
05 Vazduhoplovi	-	-	-	-
06 Plovni objekti	-	-	-	-
07 Transport	1.232	-	411	1.643
08 Požar	556.543	281.378	-	837.922
09 Ostala imovina	1.154.813	165.781	-	1.320.594
10 Autoodgovornost	2.674.809	3.274.990	-	5.949.799
11 Vazduhoplovi odgovornost	-	-	-	-
12 Plovni objekti odgovornost	54.628	-	-	54.628
13 Opšta odgovornost	200.821	186.533	-	387.354
14 Krediti	-	-	-	-
15 Jemstvo	-	-	-	-
16 Finansijski gubici	191.999	15.544	-	207.543
17 Troškovi pravne zaštite	274	100	-	374
18 Putno osiguranje	34.759	53.450	23.397	111.606
19 Ostala neživotna osiguranja	21.901	11.092	6.675	36.669
UKUPNO	7.009.417	4.581.898	113.317	11.704.633

i) Struktura deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi

Na dan 31.12.2021. godine sredstva bruto tehničkih rezervi uložena su u sljedeće oblike aktive:

Naziv aktive	Iznos u EUR	Udio (u %)
Depoziti kod banaka	960.000	8,20%
Obveznice i druge dužničke HOV koje su izdate	8.628.781	73,72%

od strane države CG / dio

Udio reosiguravača u bruto tehničkim rezervama	2.115.851	18,08%
UKUPNO:	11.704.633	100,00%

Ukupne tehničke rezerve se najvećim dijelom pokrivaju iz ulaganja u državne obveznice (73,72%), dok se ostatak bruto tehničkih rezervi pokriva iz depozita (8,20%) i udjela resoiguravača u bruto tehničkim rezervama (18,08%).

U skladu sa članom 93. Zakona o osiguranju, Društvo sa stanjem na dan 31. decembra 2021. godine ima pokriće sredstva tehničkih rezervi oblicima imovine propisane članom 90 Zakona o osiguranju i Pravilnikom o deponovanju i ulaganju sredstava tehničkih rezervi društva za osiguranje („Sl.list CG“, br. 62/18).

j) Likvidnost Društva

Pokazatelj likvidnosti Društva utvrđen na osnovu odnosa vrijednosti likvidnih sredstava i obaveza Društva u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje, odnosno društava za reosiguranje („Sl. List Crne Gore“, br. 22/14 od 16.05.2014.) i na dan 31.12.2021. godine je iznosio 2,23 (na dan 31.12.2020: 3,56) što pokazuje da je Društvo likvidno.

U EUR	31.12.2021	31.12.2020
Likvidna sredstva	1.623.966	2.794.373
Gotovinska sredstva na računima	169.669	400.459
Depoziti po viđenju,	960.000	1.810.000
depoziti s rokom dospijeća od 14 dana		
Realno očekivani prilivi u narednih 14 dana	494.297	583.914
po osnovu premija, imajući u vidu prosječan dnevni priliv		
u posljednjih godinu dana		
Obaveze	729.434	784.363
Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja	23.047	63.760
Kratkoročne obaveze	306.713	272.390
za premije iz saosiguranja i reosiguranja		
Kratkoročne obaveze iz finansiranja	0	0
Kratkoročne obaveze prema zaposlenima	152	88
Druge kratkoročne obaveze	69.275	108.633
iz poslova osiguranja i druge kratkoročne obaveze		
Ostale obaveze	277.742	247.321
Obaveze i svi drugi odloženi izdaci		
koji nijesu iskazani kao obaveza u bilansu stanja,		
ali za koje je izvjesno da će nastupiti u roku od 14 dana	52.505	92.170
od dana za koji se obračunava pokazatelj likvidnosti-		
Pokazatelj likvidnosti	2,23	3,56

k) Organi upravljanja

Organe upravljanja čine Izvršni direktor i Odbor direktora u sljedećem sastavu:

Odbor direktora: Nikolai Genchev Ivanov - predsjednik;
Bernhard Nigl – član;
Aco Aleksić – nezavisni član.

Izvršni direktor: Nela Belević

Izvršni direktor i članovi Odbora direktora ne poseduju akcije društva.

l) Akcionari

	31.12.2021.		31.12.2020.	
	Vrijednost	% učešća	Vrijednost	% učešća
U EUR				
UNIQA Österreich Versicherungen AG	8.695.000	100,00	8.695.000	100,00
Ukupno	8.695.000	100,00	8.695.000	100,00

m) Podaci o akcijama

CFI kod:	ESVUFR
CFI opis:	obične akcije, svaka akcija jedan glas, prenos vlasništva nije ograničen, u potpunosti otplaćeno, glase na ime
ISIN:	MEUNIQRA1PG3
Nominalna vrijednost (u EUR):	100,0000
Ukupna količina:	86.950

3. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

UNIQA osiguranje je aktivni član Komiteta za društvenu odgovornost u okviru Američke privredne komore u Crnoj Gori. Ovo članstvo nas obavezuje da učestvujemo u svim aktivnostima koje ova organizacija sprovodi, a koje se odnose, između ostalog, na zaštitu životne sredine i ostale aspekte koji su važni za širu društvenu zajednicu.

Tokom 2021. godine UNIQA Crna Gora podržala je dvije inicijative koje imaju za cilj zaštitu životne sredine: Climathon i „Za ljepšu i zdraviju Crnu Goru”.

Climathon je eko hakaton, koji organizuje NVO „Nest”. Fokus ovog puta bili su problemi u saobraćaju u Crnoj Gori: zagađenje vazduha, prekomjerna gužva i buka, svakodnevni kolapsi i manjak parkinga. Deset izabranih timova imalo je zadatak da pronađe održiva, kreativna i izvodljiva rješenja za ove probleme. Timovi, koji su osvojili prva tri mesta i imali najbolje odgovore na izazov, osvojili su novčane nagrade za realizovanje svojih aplikacija. Podržavanjem mladih i kreativnih ljudi u realizaciji ideja u ovom slučaju, UNIQA Crna Gora dala je doprinos smanjenju zagađenja vazduha i boljoj organizaciji saobraćaja.

UNIQA osiguranje podržalo je još jednu zelenu inicijativu „Za ljepšu i zdraviju Crnu Goru”, koju je pokrenula Agencija za zaštitu životne sredine. Doniranjem sadnica, Društvo je uzelo učešće u stvaranju novih zelenih površina u dvorištima Opšte bolnice u Baru i Doma zdravlja u Ulcinju. Priključujući se ovom projektu, naša kompanija još jednom je pokazala da brine o životnoj sredini i pomaže u obogaćivanju zelenog fonda.

U narednom periodu, UNIQA Crna Gora će na svoju inicijativu realizovati veći broj projekata i uzimati učešće u svim akcijama koje za cilj imaju zaštitu životne sredine i bolji kvalitet života građana Crne Gore.

4. Proces transformacije – od strategije 2.0. ka Strategiji 3.0

UNIQA Grupa je tokom 2019. i 2020. godine intezivno radila na pripremi novog procesa transformacije koji započinje u 2021. godini. UNIQA 2.0. strategija se uspješno završava zaključno sa 2020.godinom i predstavlja polaznu tačku ka uspostavljanju nove strategije UNIQA 3.0 i to na svim međunarodnim tržištima.

Naime, živimo u uslovima veoma dinamičnih promjena na globalnom nivou, koje ubrzano mijenjaju potrebe i navike klijenata, postojećih i budućih. Ovdje se prije svega misli na:

- Demografske i sociološke promjene;
- Trend niskih kamatnih stopa;
- Tehnološke inovacije (razvoj vještačke inteligencije) i digitalizaciju;
- Nove generacije kupaca;
- Eksponencijalni rast zahtjevnosti kod kupaca;
- Pojava konkurenata iz drugih industrija;

- Klimatske promjene.

U uslovima svih ovih dinamičnih globalnih promjena neophodno je da na vrijeme anticipiramo budućnost kako bi se za nju pripremili u sadašnjosti.

Zato UNIQA Grupa započinje novi ciklus transformacije cjelokupne grupacije, na svim tržištima na kojima je prisutna, sprovodeći Strategiju 3.0 koja je okrenuta prema klijentu, tzv. Strategija usmjerenosti ka klijentu.

Kupci danas očekuju neograničen izbor i praktičnost – brze odgovore, brzu uslugu. Interakcija kupaca sa brendom i sa kompanijom postaje im bitnija od samog proizvoda koji su kupili. Zato je važno razvijati pristup posvećen prema klijentima.

Kroz novu strategiju želimo:

- da se u potpunosti posvetimo klinetu: Klijent je na prvom mjestu;
- da ponudimo klijentu posebno, pozitivno iskustvo tokom njegovog korisničkog putovanja od faze otkrivanja potreba za kupovinom osiguranja, kroz process kupovine i na kraju kroz proces nakon kupovine. Takav klijent, koji ima pozitivno korisničko iskustvo je zadovoljan klijent i kao takav postaje naš najbolji promoter, produžena ruka prodaji.

Ciljevi Strategije usmjerene ka klijentu su:

- Posvećenost klijentu i posvećeni pristup klijentovim potrebama;
- Jednostavni, jasni proizvodi usmjereni ka povećanju zadovoljstva klijenata;
- Jednostavni, standardizovani procesi;
- Brza i efikasna usluga;
- Stvaranje pozitivnog korisničkog iskustva – zadovoljan klijent;
- Snaženje lojalnosti klijenata;
- Profitabilan održivi rast i razvoj.

Da bi kompanija uspješno mogla da sprovede novu strategiju, neophodna je nova infrastruktura koja će omogućiti brzo prilagodjavanje i razvoj. Poslovna struktura koja prati strategiju UNIQA 3.0 se ogleda u novoj organizacionoj strukturi i upravljanju, kako na nivou Grupe tako i u svim zemljama u kojima je UNIQA grupacija prisutna. S tim u vezi, u 2021. godini Društvo će poslovati u optimalnoj (izmijenjenoj) organizacionoj strukturi koja u kontekstu usmjerenosti klijentu podrazumjeva uspostavljenje tri osnovna prodajna biznis modela koja su usmjerna prema tri klijentske skupine: stanovništvo, privreda i banke.

5. Budući razvoj premijskog rezultata i kanala prodaje

Od ulaska na tržište osiguranja UNIQA neživotno osiguranje ad je imala multikanalnu strategiju prodaje, usmjerenu prije svega na razvoj koncepta i modela prodaje proizvoda osiguranja za građanstvo i mala i srednja preduzeća.

Tokom godina uvođeni su kako novi kanale prodaje (bankarski kanal prodaje) tako i novi koncepti prodaje u digitalizaciji i alternativnim kanalima prodaje. Pored toga, uz razvoj kanala prodaje i digitalizacije, UNIQA je istovremeno razvijala nove proizvode i nove načine komunikacije sa klijentima a sve u cilju zadovoljavanja različitih potreba klijenata i podizanja nivoa usluge i servisa na tržištu.

Strateški i dugoročni cilj UNIQA neživotnog osiguranja jeste pozicioniranje na tržištu kao jednog od vodećih društava za osiguranje iz oblasti proizvoda banko osiguranja, putnog zdravstvenog osiguranja i osiguranja malih i srednjih preduzeća. S tim u vezi u narednim segmentima je opisan program razvoja premije osiguranja i kanala prodaje u cilju snažnijeg pozicioniranja društva u segmentu neživotnih osiguranja.

Imajući u vidu sprovođenje nove Stretetgije 3.0 tj. Strategije usmjerene ka klijentu, UNIQA Crna Gora započinje i proces transformacije službe prodaje u 2021. godini. S tim u vezi, služba prodaje će biti podjeljena na dvije ključne cjeline:

- Služba za poslovanje sa stanovništvom i bankoosiguranje;
- Služba za poslovanje sa privredom i alternativnim kanalima prodaje.

Promjena u odnosu na dosadašnju organizaciju treba da doprinesu bržem i efikasnijem prilagođavanju potreba i tržišta, sa jedne strane i klijenata sa druge, sa jasnim fokusom u svim prodajnim aktivnostima po navedenim segmentima.

Ključna aktivnost svakako je nesmetano obezbjeđivanje procesa obnove osiguranje postojećeg portfolia sa akcentom na profitabilnost proizvoda i kanale distribucije. S tim u vezi Društvo planira u 2022. godini, a i u narednim godinama, da obezbijedi optimalno procenat obnova od 85% do 90% u zavisnosti od linije biznisa osiguranja.

Takođe Društvo je planiralo određene projektne i prodajne aktivnosti po navedenim cjelinama (stanovništvo i banka, privreda i alternativni kanali) kako bi obezbijedilo dalji rast i razvoj premije osiguranja.

S tim u vezi, **Služba za poslovanje sa stanovništvom i bankoosiguranje** je planirala sljedeće ključne aktivnosti u 2021 godini:

1) Implementacija platforme za kasko program

Povećanje penetracije prodaje kasko polisa uz izdatu polisu obaveznog osiguranja odgovornosti korisnika motornih vozila kao dopunski segment prodaje autoodgovornosti. Projekat podrazumijeva razvoj mobilne aplikacije za saradnike putem koje može saradnik da postavi slike vozila i automatski kreira zahtjev za izradu kasko ponude. Na ovaj način se obezbjeđuje efikasnija komunikacija sa klijentom uz povećanje portfelja prodatih polisa.

Kao rezultat, očekivani benefiti su:

- Značajnija mogućnost penetracije na tržištu uz pomoć digitalne platforme;
- Obezbeđenje novog načina komunikacije sa klijentima;
- Povećanje vrijednosti brenda i optimizacija pretrage brenda,

- Mogućnost kreiranja novog prodajnog kanala.

Uz razvoj ovog programa Društvo će da nastavi sa već aktuelnim marketing aktivnostima za promociju proizvoda osiguranja koji su vezana za motorno vozila i to posebno na mjestima koja su vezana za promociju brenda, kao na primjer:

- Stanice za tehnički pregled;
- Turističke agencije;
- Dileri vozila;
- Servisi za popravku vozila;
- Avio kompanije,
- Kao i drugi poslovni partneri ili mjesata koja pored velike posjećenosti imaju na neki način mogućnost promocije brenda.

U navedenom planskom periodu, Društvo će posebnu pažnju usmjeriti na razvoj modela saradnje koji će obezbijediti što je više moguće obnovljiv portfelj osiguranja pa čak i u segmentu obaveznih osiguranja od autoodgovornosti.

2) Dalji nastavak razvoja SME programa za mala i srednja preduzeća

Razvoj programa za mala i srednja preduzeća koji je u 2020 predstavljao značajan strateški koncept a koji je primarno podrazumijevao izmjenu programa osiguranja (proizvoda) uz razvoj digitalne platforme za procjenu rizika na terenu predstavlja dalji nastavak razvoja pomenutih programa za SME preduzeća i u 2021.god.

Društvo je planiralo dalje povećanje bruto fakturisane premije osiguranja detaljno planiranim aktivnostima koje podrazumijevaju sljedeće:

- Analiza portfolija pravnih lica u Crnoj Gori (baze klijenata);
- Usklađivanje baza pravnih lica sa UNIQA bazom;
- Kreiranje target grupe za cross selling;
- Kreiranje target grupe za novu premiju;
- Redizajniranje postojećeg proizvoda i usklađivanje procesima prihvata u osiguranje;
- IT razvoj;
- Trening.

3) Zdravstveno osiguranje

Dalje prodajne aktivnosti u cilju povećanja premija osiguranja stranaca u Crnoj Gori kroz već razvijene modele saradnje, i to:

- Dalje povećanje premije zdravstvenih osiguranja posebno u segmentu obaveznog osiguranja stranih državljanina;
- Razvoj prodaje UNIQA Montenegro Holiday kartice putem hotelskih kanala prodaje;
- Razvoj digitalne platforme za kupovinu obaveznog osiguranja stranih državljanina na radu u Crnoj Gori za korporativne klijente;
- Razvoj novog proizvoda za online kupovinu, dobrovoljno zdravstveno osiguranje.

4) Unapređenje programa za osiguranje domaćinstva

Poseban akcenat Društvo će imati na dalji razvoj prodaje programa osiguranja za domaćinstvo. Fokus razvoja i prodaje su osiguranje kuća i stanova koja se u vlasništvu

Ključne faze razvoja su sljedeće:

- Izmjena proizvoda sa dopunom asistenskih servisa;
- Kreiranje prodajnih kampanja i nagradnih takmičenja;
- Izrada benefit programa za kupce osiguranja domaćinstva.

5) Povećana produktivnost i efikasnost saradnika u prodaji

Povećanje produktivnosti saradnika u prodaji osiguranja ima za cilj:

- Razvoj digitalne platforme za praćenje rada saradnika prodaje na dnevnom, nedeljnom i mjesечnom nivou shodno postavljenim KPIs parametrima;
- Razvoj digitalnih platformi, online modula za obračun premije povezanih sa S-core sistemom Društva u cilju bržeg i tačnijeg i kreiranje informativne kalkulacije;
- Razvoj digitalnih *underwriting* platformi za prodaju programa imovinskih osiguranja za mala i srednja preduzeća

6) Dalji razvoj bankarskog kanala prodaje

Dosadašnji intenzivni razvoj bankarskog kanala prodaje putem banaka koji su zastupnici u osiguranju u narednom periodu takođe će biti jedan od ključnih faktora generisanja rasta premije Društva sa jedne strane i povećanja pokrića režije Društva s druge strane, posebno uzimajući u obzir udio režijskog dodatka u bankarskim proizvodima osiguranja.

Uz razvoj proizvoda osiguranja koji se ekskluzivno mogu kupiti samo na prodajnim mjestima u bankama razvijaju se i nove tehnike prodaje proizvoda kao i modeli upravljanja i mjerena performansi zaposlenih u bankama.

U periodu koji slijedi Društvo takođe planira implementaciju novog softweskog rješenja koje će da omogući bolju kontrolu ugovaranja proizvoda sa jedne strane dok sa druge efikasniju realizaciju i veći obuhvat u prodaji.

Značajan aspekt u svim narednim godinama jeste fokus na jednostavne proizvode koji ne zahtijevaju poseban tretman u dijelu preuzimanja rizika što u projektovanom obimu poslovanja značajno utiče na ostale troškove administracije i zarada. Na ovaj način Društvo očekuje značajno veću efektivnost u radu zaposlenih u prodaji koji će se reflektovati kroz značajno povećanje premije u drugim vrstama osiguranja koja nisu obavezna.

7) Digitalni servisi i online

Društvo će i dalje da radi na optimizaciji poslovnih procesa u cilju povećanja produktivnosti u svim organizacionim jedinicama Društva. Cilj optimizacije je uspostavljanje i održavanje jednostavnih i efikasnih procesa koji su okrenuti ka klijentima, kao i uspostavljanje organizacione strukture sa jasno i transparentno definisanim obavezama i odgovornostima u ključnim procesima Društva.

Prilagođavanje promjenama zahtjeva neprekidno učenje, planiranje strategija, praćenje trendova i osluškivanje potreba i želja krajnjih korisnika. Strategija Društva pored optimizacije tradicionalnih procesa planira da ulazi u razvoj i optimizaciju digitalnih kanala prodaje kroz sljedeće aktivnosti:

- Kvalitetna i responzivna - prepoznatljiva web stranica. Web stranicu je potrebno redovno unaprijedivati i osigurati kvalitetan sadržaj i nove vijesti. Responzivan web sadržaj znači prilagođenost i jednostavno korišćenje na mobilnim uređajima i tabletima.
- SEO optimizacija - *search engine optimization*, ili optimizacija pretrage: kako bi klijenti odmah dobili traženu informaciju o osiguranju. Dobar SEO znači i bolje pozicioniranje web stranice i kvalitetnije oglašavanje.
- Korišćenje brojnih Google i drugih alata o korišćenju web stranice. Unaprjeđuju se najkorisniji dijelovi, a web stranica se podešava prema navikama i željama osiguranika.
- Webshop koji omogućuje intuitivno snalaženje i jasnu prezentaciju sadržaja i ponuda.
- Korisnička podrška: u digitalnoj eri, potrebno je uvijek biti na raspolaganju za sve upite osiguranika - *online*, ali i putem klasičnih kanala informisanja poput besplatnog telefona i sl.
- Društvene mreže poput Facebook-a, Linkedin-a, Instagram-a nezaobilazan su dio izgradnje prodaje i odličan kanal za neposrednu komunikaciju. Društvene mreže nude brojne prednosti poput segmentiranja klijenata i slično.

Uz prikazane promjene u procesima i optimizaciji istih Društvo planira i promjenu ili adaptaciju proizvoda koji se mogu kupiti putem digitalnih kanala prodaje. S tim u vezi, planirane su adaptacije proizvoda sa ciljem da omoguće sljedeće performanse:

- Jednostavnu kupovinu što omogućava značajno niže troškove distribucije osiguranja i manju zavisnost od prodajnog partnera;
- Jednostavnu procjenu rizika koja treba da omogući niže troškove poslovanja *back office-a* u dijelu pruzimanja rizika i reosiguranja;
- Modeli plaćanja koji trebaju da budu prilagođeni klijentu sa ciljem da klijent sam putem weba može otakzati plaćanje osiguranja što omogućava niže troškove *back office-a*.

Društvo planira prilagođavanje proizvoda zdravstvenog osiguranja za prodaju putem on line prodaje - web sajta. Analiza pristiglih zahtjeva putem web sajta, od lansiranja novog web site-a sa Lead formama (2016) preko kojih potencijalni klijenti mogu poslati zahtjev za ponudom, ukazuje da postoji potencijal za razvoj online prodaje proizvoda zdravstvenog osiguranja.

Služba za poslovanje sa privredom i alternativnim kanalima prodaje je planirala dalji razvoj korporativnog biznisa u osiguranju u Crnoj Gori kroz sljedeće segmente:

- Učestvovanje na javnim tenderima sa ciljem uvećanja premije osiguranja u segmentima za koje je Društvo, internim analizama, ustanovilo da se radi o klijentima sa dobrim tehničkim rezultatom;
- Povećanje aktivnosti u hotelskoj industriji i pripremanje posebnih programa osiguranja za navedeni segment;
- U korporativnom segmentu osiguranja Društvo planira blago smanjenje aktivnosti kod kasko osiguranja kao i nepromijenjen trend u dobrovoljnem zdravstvenom osiguranju.

Takođe kao jedan od strateški važnih, dugoročno orijentisanih ciljeva, jeste razvoj i implementacija alternativnih kanala i modela prodaje koji su uglavnom vezani za neki drugi

proizvod ili uslugu partnera. Kao primjer tome mogu da budu razni modeli produžene garancije, osiguranja kuće stana od požara ili osiguranje korisnika telekomunikacija, elektrodistribucije i slično od posljedica nesrećnog slučaja. Takvi modeli podrazumijevaju bržu penetraciju na tržištu osiguranja i omogućavaju klijentima lakši pristup tržištu osiguranja.

Društvo je planiralo da u 2021 godini ivrši integraciju sa velikim sistemima kao što su sistemi za rezervaciju karata, telekomunikacioni sistemi, sistemi za plaćanje računa elektrodistribucije, vodovoda i slično.

Implementacija procesa podrazumijeva i modifikaciju proizvoda kao i obezbjeđivanje sigurnog okruženja za potpuno informisanje klijenta o Uslovima osiguranja.

6. Aktivnosti istraživanja i razvoja

a) Istraživanje tržišta

Društvo se aktivno bavi istraživanjem i monitoringom lokalnog tržišta i evropskih trendova u cilju unapređenja postojećih i razvoja novih proizvoda, a sve u cilju prilagođavanja svojih proizvoda zahtevima tržišta kao i praćenja drugih makroekonomskih pokazatelja koji utiču na poslovanje.

Imajući u vidu da je Društvo dio UNIQA grupacije koja posluje u 18 zemalja Centralne i Istočne Evrope, dijeljenjem "know-how" sa drugim članicama UNIQA grupacije Društvu je u prilici da donosi inovacije na tržištu osiguranja Crne Gore.

Metodama anketiranje klijenata (internih i eksternih), mister shoppinga, Društvo proaktivno ispituje nivo zadovoljstva svojih klijenata i unapeđuje svoje procese, proizvode i usluge na osnovu rezultata.

b) Ulaganje u obrazovanje zaposlenih

Društvo je od samog početka poslovanja u Crnoj Gori orientisano na razvoj zaposlenih. Zadovoljstvo nam je da smo zaposlenima na svim nivoima omogućili različite edukacije i da konstantno radimo na sistemskom unaprjeđenju u pogledu edukacije unutar kompanije.

Zaposleni koji se bave edukacijom i razvojem ljudskih resursa iskustvom i posvećenošću prenose, ne samo znanja i vještine neophodne za nesmetano obavljanje posla, već i osnovne vrijednosti naše kompanije kako bi se novozaposleni lakše uklopili u organizaciju i izgradili kao profesionalci. Obzirom na situaciju koja je povezana sa COVID 19, Društvo je u jako kratkom vremenskom periodu, uspjelo da se adaptira na nove okolnosti i edukacije zaposlenih u prodajnoj mreži se održavaju online putem.

Društvo se bavi edukacijom ne samo zaposlenih u prodaji osiguranja već značajnu edukaciju posvećuje i edukaciji zaposlenih u administraciji i poboljšanju njihovih poslovnih vještina. Za zaposlene organizujemo veliki broj internih obuka i eksternih edukacija u cilju unaprjeđenja vještina koje se mogu koristiti u poslovne svrhe. Prateći savremene trendove u poslovanju

Godišnji izvještaj menadžmenta za 2021. godinu Uniqa neživotno osiguranje a.d.Podgorica

osiguravajućih kompanija, u ovoj godini fokus na edukacijama je bila digitalizacija i usmjerenošć ka klijentima.

Kao i u prethodnom periodu, kontinuirano praćenje performansi, omogućilo nam je da putem interne rotacije promovišemo one zaposlene koji su osim dobrih rezultata pokazali proaktivnost, inovativnost i otvorenost za dalje učenje.

7. Informacije o otkupu sopstvenih akcija, odnosno udjela

Društvo nije kupovalo udjele i otkupljivalo sopstvene akcije u toku 2021. godine.

8. Postojanje poslovnih jedinica

Društvo ne poseduje nezavisne poslovne jedinice.

U sastavu Društva, kao njegovi organizacioni dijelovi, funkcionišu 12 poslovnica na teritoriji Crne Gore i to u: Podgorici, Nikšiću, Beranama, Bijelom Polju, Pljevljima, Rožajama, Herceg Novom, Kotoru, Tivtu, Baru, Budvi i Ulcinju.

9. Podaci o finansijskim instrumentima koji se koriste ako su od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja i za utvrđivanje aktive, pasive, finansijskog stanja i dobiti ili gubitaka

Bilansna aktiva na kraju 2021. godine iznosi 19.555.110 EUR. U strukturi aktive najveći dio se odnosi na finansijske plasmane 66%, dok je u strukturi pasive najveći udio tehničkih rezervisanja 65%.

U EUR	31.12.2021	%
Stalna sredstva	222.394	1,14%
Odložena poreska sredstva	46.904	0,24%
Finansijski plasmani	13.817.097	70,66%
Gotovina	169.669	0,87%
Potraživanja	1.343.311	6,87%
Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	2.115.852	10,82%
Razgraničeni troškovi pribave	1.577.279	8,07%
Ostala aktiva	262.604	1,34%
AKTIVA	19.555.110	100,00%
Kapital	5.795.403	29,64%
Rezervisanja	11.726.616	59,97%
Ostala pasiva	2.033.091	10,40%
PASIVA	19.555.110	100,00%

Finansijski plasmani (investicioni portfolio Društva) sastoje se od dugoročnih ulaganja u državne obveznice i kratkoročnih plasmana u depozite. Cilj ulaganja je dugoročno

obezbeđenje likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti Društva, izmirenje budućih obaveza, kao i disperzija rizika. Dugoročna ulaganja predstavljaju ulaganja u državne kuponske obveznice koje su klasifikovane u hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeća.

Društvo je dužno da ulaže sredstva tehničkih rezervi u oblike imovine propisane Zakonom o osiguranju i Pravilnikom o ograničenjima deponovanju i ulaganja sredstava tehničkih rezervi i sredstava kapitala društva za osiguranje. Struktura ulaganja je usklađena sa Pravilnikom o deponovanju i ulaganju sredstava tehničkih rezervi društva za osiguranje („Sl. list CG“, br. 62/18), što je prikazano u tački 2, u dijelu Struktura deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi.

10. Informacije o ciljevima i metodama upravljanja finansijskim rizikom pravnog lica, uključujući politiku izbjegavanja ili smanjenja gubitaka za svaku veću vrstu najavljenе transakcije za koju se koristi zaštita od rizika

Osnovne oblasti upravljanja rizicima u Društvu su:

Održavanje dugoročne sigurnosti i adekvatnost kapitala	Osnovni zadatak Društva predstavlja održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala iznad definisanog zakonskog minimuma. Adekvatnost i dovoljnost visine tehničkih rezervi osiguravača mora uvek da bude praćena analizom deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi. Što u krajnjoj liniji rezultira ne samo ocenom adekvatnosti obračunatih tehničkih rezervi već i ocenom osetljivosti i fleksibilnosti imovine i kapitala na rizike.
Optimizacija rizika i prinosa	Proizvodi Društva se dizajniraju na način da obezbijede stabilan dugoročan prinos. Uspostavljen je jasan proces testiranja profitabilnosti. Društvo teži visokoj diversifikaciji rizika kroz moderan multilinijski pristup osiguranju u smislu ponude širokog spektra pokrića u poslovima sa stanovništvom i malim pravnim licima (<i>retail business</i>) i postepenu izgradnju selektivnog portfolija poslova sa velikim pravnim licima (<i>corporate business</i>). Težimo stabilnoj strukturi portfelja sa posebnim naglaskom na pokriće rizika koji nisu u vezi sa motornim vozilima.
Rizici osiguranja u vezi sa neživotnim osiguranjem	Najznačajniji rizici su premijski rizik (adekvatno formirane cijene), rizik neadekvatnog formiranih rezervisanja (za preuzete obaveze iz osiguranja) i rizik od neadekvatne procjene rizika koji se preuzima u osiguranje
Tržišni rizik	Tržišni rizik odražava rizik koji proizlazi iz kolebljivosti tržišnih cijena finansijskih instrumenata koji utiču na vrijednost aktive i pasive Društva. Rizik upravljanja aktivom i pasivom (ALM rizik) odražava strukturno neslaganje između aktive i pasive vezano uz kamatne stope. Kao investitor koji se pre svega rukovodi svojim obavezama, Društvo usklađuje strukturu svojih sredstava sa svojim obavezama.
Kreditni rizik	Kreditni rizik predstavlja verovatnoću da dužnik (emitent hartije od vrednosti) ne izvrši ugovorenu obavezu u koju su uložena sredstva tehničkih ili garantnih rezervi. Ovaj proces obuhvata i strogo pridržavanje regulatornih limita izloženosti prema pojedinačnim pravnim licima prilikom investiranja sredstava tehničkih rezervi.

Rizik likvidnosti	Procedurom upravljanja likvidnošću Društvo je jasno definisalo način utvrđivanja, praćenja likvidnosti planiranja priliva i odliva novčanih sredstava, kao i donošenje odgovarajućih mjera za spriječavanje ili otklanjanje uzorka nelikvidnosti.
Operativni rizici	Cilj upravljanja operativnim rizikom jeste da se štetni događaj odmah po nastanku evidentira, analizira i da se preduzmu mjere za sprečavanje njegovog ponavljanja. Operativni modeli koji se primenjuju u Društvu imaju za cilj standardizovane procese, a sve u cilju smanjenja operativnih rizika.

Rizikom solventnosti Društvo upravlja obezbeđenjem odgovarajuće adekvatnosti kapitala, što je utvrđeno regulatornim zahtevima i internim aktima. Adekvatnost kapitala prema domaćim propisima je utvrđena po principima koncepta Solventnost I, što se odnosi na zahtevanu marginu solventnosti, garantnu rezervu (raspoloživa margina solventnosti). Cilj Društva je da obezbijedi da je zahtijevana margina solventnosti, odnosno garantna rezerva u svakom momentu iznad propisanog nivoa što obezbeđuje sigurnost poslovanja. Metode koje se pri tome koriste jesu kontinuirano praćenje pokazatelja solventnosti i ukoliko se uoči pad vrijednosti pokazatelja ispod zahtijevanog nivoa, eskaliranje u skladu sa internim procedurama.

Kako bi obezbijedilo sigurnost ulaganja, Društvo upravlja rukovodeći se stabilnim i predvidljivim prinosima. Društvo se strateški opredijelilo za dvokomponentni investicioni portfolio: ulaganja u državne obveznice i depozite banaka. Struktura ulaganja u pogledu ročnosti i diversifikacije u prvom redu definisana je zakonskom regulativom, dok Društvo dodatno definiše limite u udjele pojedinih ulaganja internim smjernicama za ulaganje.

U okviru rizika osiguranja, najznačajniji rizici su premijski rizik (adekvatno formirane cijene), rizik neadekvatnog formiranih rezervisanja (za preuzete obaveze iz osiguranja) i rizik od neadekvatne procjene rizika koji se preuzima u osiguranje. Upravljanje rizikom osiguranja vrši se različitim metodama: definisanjem limita za preuzimanje rizika, preventivom, ugovaranjem pokrića sa franšizom, zaključenjem raznih oblika reosiguranja a sve u cilju homogenizacije portfolija Društva.

U svom poslovanju Društvo je izloženo finansijskim rizicima koji predstavljaju verovatnoču nastanka negativnih efekata na poslovni i finansijski položaj Društva. Finansijski rizici uključuju tržišni rizik (rizik promene deviznog kursa, kamatni rizik i rizik promene cene), kreditni rizik i rizik likvidnosti. Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju smanjenjem izloženosti Društva ovim rizicima. Društvo ne koristi izvedene finansijske instrumente ili ostale oblike hedžinga protiv ovih rizika zbog nerazvijenosti finansijskog tržišta u kojem Društvo posluje.

Operativni rizici definisani su kao rizici od gubitka zbog neadekvatnih i neuspjelih internih procesa ili zbog gubitaka izazvanih od strane sistema, ljudskih resursa ili eksternih događaja. Društvo se najvećim dijelom suprotstavlja ovim rizicima putem efikasnog sistema internih kontrola. Cilj upravljanja operativnim rizikom jeste da se štetni događaj odmah po nastanku evidentira, analizira i da se preduzmu mjere za sprečavanje njegovog ponavljanja.

11. Informacije o izloženosti pravnog lica rizicima cijena, kreditnim rizicima, rizicima likvidnosti i rizicima novčanog toka

a) Izloženost cjenovnom riziku

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati kao rezultat promjena tržišnih cijena. Ovaj rizik obuhvata rizik od pada cijena hartija od vrijednosti koje se nalaze u portfoliju Društva. Svako mijenjanje visine kamatnih stopa menja i visinu prihoda od deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih i garantnih rezervi osiguravača, kao i aktuelnu vrednost novčanih tokova.

Rizik promjene cijena Društvo izbjegava odlučujući se za ulaganja koja se drže do dospijeća, pri čemu uticaj promjene tržišnih cijena nema značajan uticaja na finansijski položaj Društva. Društvo upravlja kreditnim rizikom tako što radi diversifikaciju ulaganja u depozite kod prvoklasnih banaka i u državne obveznice. Time je rizik naplate sveden na najmanju moguću mjeru a sve u skladu sa poslovnom konzervativnom politikom ulaganja sredstava Društva.

Obzirom da su finansijski plasmani, hartije od vrijednosti koji Društvo ima u portfoliju klasifikovane kao ulaganja koja se drže do dospijeća i vode po knjigovodstvenoj vrijednosti, na datum izvještavanja Društvo nema plasmana koji se vode po fer vrijednosti za koje bi promjena tržišnih cijena imala materijalan značaj na finansijski položaj Društva.

31. decembar 2021.	Ulaganja koja se drže do dospijeća		Krediti i potraživanja		Ukupno	
	Knjigov. vrijednost	Fer vrijednost	Knjigov. vrijednost	Fer vrijednost	Knjigov. vrijednost	Fer vrijednost
Kuponske državne obveznice	12.791.119	12.440.296	-	-	12.791.119	12.440.296
Potraživanja od banaka - depoziti	-	-	960.000	960.000	960.000	960.000
Ukupno	12.791.119	12.440.296	960.000	960.000	13.751.119	13.400.296

b) Izloženost kreditnom riziku

Kreditni rizik se definiše kao neposobnost dužnika u izmirenju dospjelog potraživanja. Društvo kontinuirano prati mogućnost ulaganja tehničkih rezervi, polazeći od planom utvrđene visine premije osiguranja, naknade šteta, visine rezervisanih šteta, učešća reosiguravača. Kontrola i praćenje investicionog portfolija obavlja se uz procjenu boniteta emitentata obveznica, analize ročnosti, kamatnih stopa, odnosno prinosa. Ovaj proces obuhvata i strogo pridržavanje regulatornih limita izloženosti prema pojedinačnim pravnim licima prilikom investiranja sredstava tehničkih rezervi.

Kontinuirano se prati naplativost potraživanja i vrše odgovarajuće ispravke potraživanja u skladu sa internim aktima.

Tabelarni prikaz izloženosti kreditnom riziku:

	Potraživanja	Plasmani	Hartije od vrijednosti
U EUR			
Potraživanja za premiju	1.374.349	-	-
Ostala potraživanja	209.611	-	-
Finansijski plasmani	-	960.000	12.791.119
Ispravka vrijednosti	(240.649)	-	-
Neto knjigovodstvena vrijednost	1.343.311	960.000	12.791.119

Plasmani se odnose na ulaganja u depozite kod banaka u Crnoj Gori. Ulaganja u hartije od vrijednosti predstavljaju ulaganja u obveznice izdate od strane Ministarstva finansija Vlade Crne Gore sa fiksnim kamatnim stopama.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku:

	2021
Dužničke hartije od vrijednosti – ulaganja koja se drže do dospijeća	12.791.119
Potraživanja od banaka	960.000
Učešće reosiguravača u prenosnoj premiji i rezervisanim štetama	2.115.852
Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala potraživanja	1.343.311
Gotovina	169.669
Ukupno	17.379.951

c) Izloženost riziku likvidnosti i novčanog toka

Osnovni cilj Društva prilikom upravljanja rizikom likvidnosti jeste da trajno održi stepen izloženosti riziku na nivou koji ne ugrožava poslovanje, a obezbeđuje stvaranje pretpostavki za proaktivni pristup i preventivno identifikovanje, mjerjenje, procjenjivanje i kontrolu rizika likvidnosti. U cilju adekvatnog upravljanja rizikom likvidnosti, Društvo razmatra stanje gotovinskih računa i depozita na dnevnom nivou, prilikom čega se utvrđuju kritični dani za likvidnost, odnosno dani kada će doći do značajnog odliva sredstava, na osnovu čega se donose odluke o korišćenju sredstava.

Likvidnost Društva utvrđuje se i prati na osnovu novčanih tokova i pokazatelja likvidnosti. Ugovori o deponovanju sredstava imaju klauzulu o prijevremenom vraćanju u slučaju potrebe za likvidnim sredstvima uslijed neočekivano većih odliva.

Racio likvidnosti Društva, utvrđen na osnovu odnosa vrijednosti likvidnih sredstava i obaveza Društva u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje („Sl. List Crne Gore“, br. 22/14 od 16.05.2014.) je 2,23 što pokazuje da je Društvo likvidno.

Sljedeća tabela predstavlja strukture dospijeća sredstava i obaveza Društva posebno da dan 31. decembra 2021. godine:

Na dan 31.12.2021. U EUR	do 1 godine	od 1 do 3 godine	od 3 do 5 godina	preko 5 godina	ukupno
Finansijska imovina					
Ulaganja koja se drže do dospijeća – kuponske državne obveznice		2.054.290	3.671.910	7.066.265	12.791.119
Potraživanja od banaka – depoziti	960.000	-	-	-	960.000
Potraživanja po osnovu premije	956.323	167.231	28.760	9.085	1.161.398
Ostala potraživanja	165.090	14.928	1.894	-	181.912
Gotovina	169.669	-	-	-	400.459
Ukupna finansijska imovina	2.251.082	2.236.449	7.075.350	2.687.462	15.494.888
 Finansijske obaveze					
Obaveze iz finansiranja	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	(633.735)	-	-	-	(633.735)
Obračunati troškovi	(1.071.064)	-	-	-	(1.071.064)
Ukupne finansijske obaveze	(1.704.799)	-	-	-	(1.704.799)

Na dan 31.12.2021.godine Društvo je obezbijedilo adekvatan nivo kapitala što je izraženo pokazateljima adekvatnosti u okviru tačke 2. Rezultat poslovanja. Struktura finansijskih plasmana je takođe prikazana u okviru tačke 2. Rezultat poslovanja.

12. Ciljevi i politike u upravljanju finansijskim rizicima, rizicima i neizvjesnostima poslovanja, zajedno sa politikom zaštite svake značajne vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita

Budući da je Društvo izloženo riziku kroz ugovore o osiguranju i da se na strani pasive u najvećem procentu javljaju obavezna tehnička rezervisanja za preuzete obaveze iz ugovora o osiguranju, Društvo nastoji da obezbijedi sigurnost u izmirenju budućih obaveza i profitabilnost Društva kroz aktivno upravljanje imovinom Društva. Istraživanjem i analizom visine i strukture tehničkih i garantnih rezervi, i kvantifikovanjem funkcionalnih odnosa između pojedinih deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih i garantnih rezervi, realizuju se ciljevi i podiže efikasnost upravljanja rizicima.

Rizik osiguranja se odnosi na neizvjesnost poslova osiguranja. Najznačajnije komponente rizika osiguranja su premijski rizik, rizik neadekvatnih rezervisanja osiguranja i rizik od neadekvatne procjene rizika koji se preuzima u osiguranje. Oni se odnose na adekvatnost

premijskih tarifa, adekvatnost rezervisanja u odnosu na obaveze iz osiguranja, kapitalnu osnovu i rizik od neadekvatno određene vrste, namene i karakteristike predmeta osiguranja.

Premijski rizik je prisutan u trenutku izdavanja polise prije nego što se dogodi osigurani slučaj. Postoji rizik da će troškovi i štete koji će nastati biti veći od primljenih premija. Izračunavanje visine samopridržaja, tj. maksimalne obaveze koju Društvo može, odnosno smije zadržati za sebe, odnosno koju može pokriti iz sopstvenih raspoloživih sredstava, a da pri tom ne naruši sopstveno izravnjanje rizika i tekuću likvidnost, takođe je skopčano s ovim rizikom..

Rizik rezervisanja predstavlja rizik da je absolutni nivo tehničkih rezervi pogrešno procijenjen ili da će stvarne štete varirati oko statističke srednje vrijednosti.

Društvo upravlja rizikom osiguranja kroz limite preuzimanja rizika, procedure odobravanja transakcija koje uključuju nove proizvode ili koje prelaze zadane limite, tarifiranje, dizajn proizvoda, selekcijom osiguranika prema rizičnosti, uvođenjem franšize pri osiguranju, kao i metodama transfera rizika kroz ugovore o reosiguranju.

Strategija preuzimanja rizika teži različitosti koja će osigurati uravnotežen portfolio i temelji se na velikom portfoliju sličnih rizika tokom više godina što smanjuje varijabilnost rezultata. Društvo reosigurava dio rizika koje pribavlja kako bi kontrolisalo izloženost gubicima i zaštitilo kapitalnu osnovu. Društvo kupuje kombinaciju proporcionalnih i neproporcionalnih ugovora o reosiguranju kako bi smanjilo neto izloženost.

Interna akta koje je Društvo usvojilo za upravljanje rizicima osiguranja su: Smjernice za preuzimanje rizika u UNIQA neživotnom osiguranju, Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračuna prenosnih premija, Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračuna tehničkih rezervi za rezervisane štete, Pravilnik o postupku za likvidaciju šteta, Pravilnik o reosiguranju za UNIQA neživotno osiguranje i Procedura upravljanja sistemom internih kontrola.

Izloženost različitim finansijskim rizicima Društvo izbjegava i/ili svodi na minimum odlučujući se za konzervativnu politiku ulaganja, što je opisano u prethodnim tačkama. Plasmani slobodnih novčanih sredstva su prije svega definisani Pravilnikom o deponovanju i ulaganju sredstava tehničkih rezervi društva za osiguranje („Sl. list CG“, br. 62/18), a Društvo je razvilo i svoje interne akte: Pravilnik o uslovima i načinu deponovanja i ulaganja sredstava Društva i Smjernice za ulaganje sredstava koje se ažuriraju na godišnjoj osnovi.

Društvo je formiralo Komitet za rizike koji predstavlja nezavisnu, kontrolnu i savjetodavna funkcija, koja podržava Izvršnog direktora u postupku kontrole i praćenja "rizičnog profila" Društva u kratkoročnom i dugoročnom pogledu, kao i u postupku definisanja i usaglašavanja okvira za upravljanje rizicima sa zakonskom regulativom, kao i sa standardima UNIQA Grupe.

Komitet za rizike prati ispunjavanje ciljanih vrijednosti rizika definisanih Procedurom za identifikaciju, mjerjenje i praćenje rizika kojimaje društvo izloženo u poslovanju, kao i okvirom za upravljanje rizicima UNIQA Grupe, sa ciljem dugoročnog obezbjeđenja ispunjenosti uslova u vezi sa adekvatnošću kapitala Društva.

Komitet za rizike pored kvantitativnih pitanja, raspravlja i o kvalitativnim pitanjima sa aspekta ključnih strateških, operativnih, pravnih i drugih značajnih rizika kojima Društvo može biti

Godišnji izvještaj menadžmenta za 2021. godinu Unija neživotno osiguranje a.d.Podgorica

izloženo u svom poslovanju, statusu sistema internih kontrola, operativnim rizicima i promjenama zakonskog okruženja sa aspekta uticaja na Društvo, kao i o drugim pitanjima značajnim za poslovanje Društva.

U 2021. godini Društvo je uspostavilo funkciju upravljanja rizicima te imenovalo Eksperta za upravljanje rizicima.

Funkcija upravljanja rizicima je zadužena za identifikovanje, mjerjenje, upravljanje, kontrolu i adekvatno izvještavanje o rizicima kao i praćenje efikasnosti sistema upravljanja rizicima. Osim toga, u 2021. godini je uspostavljen okvir koji podrazumijeva standardizovan proces koji garantuje da će rizici u vezi sa efektivnošću i efikasnošću poslovnih aktivnosti, uskladenošću poslovanja sa propisima i (ne)finansijskim informacijama biti svedeni na najmanju mjeru ili spriječeni kroz prethodno definisane kontrole i procedure.

Upravljanjem rizicima usmeravaju se i optimizuju tehnički, finansijski i ljudski resursi na način koji obezbeđuje što je moguće veću disperziju i minimiziranje rizika.

U Podgorici, 30.03.2022. godine

